

24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet

a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. §-a (3) bekezdése *b)* pontjának 18. alpontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet alkalmazási köre

1. §

(1) E rendelet alkalmazási köre kiterjed:

- a)* a közúti járművezetők tanfolyami képzésére (a továbbiakban: képzés) és vizsgáztatására,
- b)* a közúti járművezetői szakoktató (a továbbiakban: szakoktató), továbbá a képző szerv szakmai irányítását ellátó iskolavezető (a továbbiakban: iskolavezető) képzésére és vizsgáztatására,
- c)* a közúti járművezetői vizsgabiztos (a továbbiakban: vizsgabiztos) képzésére és vizsgáztatására,
- d)* a *b)* és *c)* pontban nem említett, egyéb közúti közlekedési szakemberek szaktanfolyami képzésére és vizsgáztatására.

(2) A rendeletben meghatározott közlekedési hatósági feladatok ellátásakor - a megyei (fővárosi) közlekedési felügyelet (a továbbiakban: felügyelet), a Központi Közlekedési Felügyelet (a továbbiakban: KKF) és a Közlekedési Főfelügyelet (a továbbiakban: KFF) eljárására - az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

Értelmező rendelkezések

2. §

A rendelet alkalmazásában:

1. *alapismeretek*: az elméleti tantárgyak és a "biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés" tantárgyak összessége,
2. *alapotkutatás*: a vezetési gyakorlat tantárgy oktatásának azon része, amely a jármű technikai kezelésének, a manőverezési feladatoknak, valamint a jármű biztonsági ellenőrzésének oktatására irányul,
3. *"D12" alkategória*: autóbusz, amelyben a vezető ülésén kívül legfeljebb 11 állandó ülés van,

4. *"D25" alkategória:* autóbusz, amelyben a vezető ülésén kívül legfeljebb 24 állandó ülés van,

5. *együtt tartott tanfolyamok:* különböző kategóriás tanfolyamok tanulói számára az azonos tartalmú elméleti tananyag azonos helyen és időben végzett oktatása,

6. *főoktatás:* a vezetési gyakorlat tantárgy oktatásának azon része, amely a forgalmi feladatok oktatására irányul,

7. *gyakorlati vizsga:* járműkezelési vagy rutin vizsga, biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés vizsga, valamint forgalmi vizsga (külön-külön is),

8. *havi óra-összesítő lap:* a szakoktató által kötelezően vezetett nyilvántartás az adott hónapban teljesített oktatással töltött időről,

9. *iktatókönyv:* a felügyeletnél és a képző szervnél a tanulók adatainak nyilvántartására szolgáló számítógépes vagy írásos dokumentum,

10. *iskolavezető:* a képző szerv szakmai irányításáért felelős személy, aki a képző szerv tagja vagy munkavállalója és akit az iskolavezetői névjegyzékbe felvettek; iskolavezetőként egyidejűleg egy képző szervnél lehet tevékenykedni,

11. *járműkezelési vizsga:* a jármű technikai kezelésének, a manőverezési feladatok végrehajtásának, valamint a jármű biztonsági ellenőrzésének számonkérése az "A", "A korl.", "B" és az "M" kategóriák, továbbá az "A1" alkategória esetében,

12. *jelentkezési lap:* a bizonylati albumban szereplő nyomtatvány, amely a tanuló képzéséhez és vizsgáztatásához szükséges adatokat tartalmazza,

13. *kategória, alkategória és kombinált kategória:* a külön jogszabályban¹ meghatározott vezetői engedély kategóriái; e rendelet szempontjából a megszerzett "A/1" alkategóriát "A1" alkategóriának kell tekinteni,

14. *kerti traktor:* a lassú járműnek külön jogszabályban² meghatározott fajtája,

15. *képző szerv:* az a jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, egyéni vállalkozó vagy oktatói munkaközösség, aki/amely a teljes képzési szolgáltatásra képzési engedélyt kapott,

16. *közúti járművezető:* a gépjármű, a mezőgazdasági vontató, a segédmotoros kerékpár, a lassú jármű és a kerti traktor vezetője, továbbá az állati erővel vontatott jármű hajtója,

17. *közúti közlekedési szakember:* a szakoktató, az iskolavezető, a vizsgabiztos, továbbá jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező személy,

18. *különleges felépítmény:* a járműre állandó jelleggel felszerelt, külön jogszabályban³ meghatározott eszköz és berendezés,

19. *nyilvántartókönyv:* a felügyeletnél az adott évben sikeres vizsgát tett személyek nyilvántartására szolgáló dokumentum,

20. *összevont tanfolyam*: a tanuló számára két kategóriában egy tanfolyam keretében végzett oktatás a közös ismeretek összevonásával,

21. *rendkívüli esemény*: minden olyan zavaró körülmény, amely a vizsgáztatás megszokott menetét megzavarja, előírászerű lefolytatását gátolja, vagy a vizsgázó teljesítményének objektív megítélését akadályozza,

22. *rutin vizsga*: a jármű technikai kezelésének, valamint a manőverezési feladatok végrehajtásának számonkérése a "C", "D", "T", "Trolibusz" kategóriák, valamint a "CI", "DI" alkategóriák, továbbá a "B+E", "C+E", "C1+E", "D+E", "D1+E" kombinált kategóriák esetében,

23. *szakfelügyelet*: a személyi és tárgyi feltételek, valamint az ügyvitel ellenőrzése, továbbá a szakmai iránymutatás,

24. *szakoktató*: a közúti járművezetők képzését végző, szakoktatói vagy ezzel egyenértékű képesítéssel rendelkező és a felügyelet szakoktatói névjegyzékében szereplő személy,

25. *szaktanfolyami képzőszerv*: az a képző szerv, amely szaktanfolyam megtartására vonatkozó képzési engedéllyel rendelkezik,

26. *tanulváz*: a biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés tantárgy oktatására alkalmas, az oktatni kívánt kategóriának megfelelő, működőképes szerkezeti elemekkel és tartozékokkal rendelkező jármű szerkezet,

27. *tanterem*: az olyan elméleti oktatás és vizsgáztatás végzésére alkalmas helyiség, amely fűthető és szellőztethető, falitáblával, a tanulók és az előadó számára elegendő -jegyzetelésre alkalmas - ülőhellyel, természetes és mesterséges világítással rendelkezik, WC és kézmosási lehetőség tartozik hozzá,

28. *technikai rendező*: a biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés vizsgán résztvevő, a vizsgaterem üzemeltetője által megbízott személy, aki a vizsgához szükséges eszközök biztonságos állapotban történő rendelkezésre állásáról gondoskodik,

29. *teljes képzési szolgáltatás*: jármű vezetésére jogosító okmány megszerzéséhez szükséges teljes körű képzés,

30. *vezetési karton*: a bizonylati albumban szereplő nyomtatvány, a tanuló vezetési gyakorlat tantárgyból történő oktatásának bizonylata,

31. *vezetői engedély*: a külön jogszabályban⁴ meghatározott, közúti járművezetésre jogosító okmány,

32. *vizsgabiztos*:

a) a közúti járművezetők vizsgáztatására jogosító vizsgabiztosi képesítéssel rendelkező és a közlekedési hatóság vizsgabiztosi névjegyzékében szereplő személy,

b) a közúti közlekedési szakemberek vizsgáztatására jogosult, a közlekedési hatóság szakmai vizsgabiztosi névjegyzékében szereplő személy,

33. *vizsgajegyzőkönyv*: a felügyelet által kiállított dokumentum, amely hitelesen tartalmazza a vizsgázók vizsgaeredményeit,

34. *vizsgalap*: a vizsgázó azonosító adatait tartalmazó, fényképpel ellátott, a vizsgaeredmények bejegyzésére szolgáló okmány,

35. *vizsgarendező*: az egyes vizsgákra a felügyelet által e tevékenység ellátására feljogosított, a vizsgabiztos munkájának elősegítése céljából vezényelt személy,

36. *zárt felépítmény*: ponyvás vagy zárt kocsiszekrény.

II. A KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐK KÉPZÉSE

A képzés engedélyezése

3. §

(1) Képzés a felügyelet engedélye alapján tartható az "A", "A korl.", "B", "C", "D", "M", "T", "K", "Trolibusz" kategóriákban, valamint az "A1", "C1", "D1" alkategóriákban, továbbá a "BE", "CE", "C1E", "DE", "D1E" (a továbbiakban, sorrendben: a "B+E", "C+E", "C1+E", "D+E", "D1+E") kombinált kategóriákban. Az engedélyezési eljárás során a kérelmező az érdekei képviselőjére felkérheti azt a szakmai érdekképviselői szervet, amelynek tagja.

(2) Az 1. melléklet szerinti képzési engedély - a 37. §-ban említett képző szervek kivételével - nem tagadható meg attól, aki az e rendeletben előírt személyi és tárgyi feltételeknek megfelelően, az engedélyezési eljárás külön jogszabály szerinti⁵ díját igazoltan megfizette, és a teljes képzési szolgáltatásra vonatkozó, a 2. mellékletben előírt, írásos tájékoztatót és a vállalkozási feltételeit a felügyeletnek bemutatta. A képző szervnek a jogszabályi változások miatt szükséges módosításokat a vállalkozási feltételeken és az írásos tájékoztatón - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a jogszabály hatálybalépését követő 30 napon belül át kell vezetnie.

(3) A képzési engedély meghatározott kategóriára, alkategóriára, kombinált kategóriára, meghatározott időtartamra, illetőleg meghatározott tanfolyamra is adható.

(4) A képző szervnek az engedély szerinti kategóriára, alkategóriára, kombinált kategóriára, a rendeletben meghatározott elméleti és gyakorlati részből álló, a teljes képzési szolgáltatás feltételeit folyamatosan biztosítani kell.

(5) A teljes képzési szolgáltatás felelőse a képzési engedéllyel rendelkező, a tanulóval szerződéses jogviszonyban álló képző szerv.

(6) A képzést vagy vizsgáztatást érintő jogszabályok és a 16. § alapján kiadott szabályzatok változásairól a felügyelet a székhelyén és kirendeltségein az e célra kijelölt hirdetőtáblán ad tájékoztatást.

A képzés tartalma és feltételei

4. §

(1) A képzésre jelentkező (a továbbiakban: tanuló) számára biztosítani kell mindazon ismeretek, jártasságok és készségek elsajátítását, viselkedésformák kialakítását, amelyek a járművezetés során lehetővé teszik

a) a közlekedés zavartalanságának elősegítése érdekében a jogszabályok megtartásának elsajátítását,

b) a közúti közlekedésben rejlő veszélyek felismerését és helyes megítélését,

c) a jármű feletti uralom birtokában a folyamatos és biztonságos közúti közlekedést, és az esetlegesen kialakuló veszélyhelyzetre a megfelelő módon való reagálást,

d) a közlekedési partnerek - különösen a fokozottan veszélyeztetettek ♦ biztonságának szem előtt tartását,

e) a jármű külön jogszabályban⁶ előírt ellenőrzését, a közlekedésbiztonságot veszélyeztető műszaki hiba felismerését és a továbbhaladás lehetőségéről való helyes döntést.

(2) A képző szerv a tanulót köteles az általa végzett teljes képzési szolgáltatás és a vizsgára bocsátás feltételeiről tájékoztatni.

(3) A jelentkezés alkalmával a képző szerv köteles ellenőrizni, hogy a tanuló megfelel-e a 10. § (1) bekezdésének b)-c) pontjában és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek.

(4) Képzésre az vehető fel, aki:

a) a megszerezni kívánt vezetői engedély kiadásához szükséges, a külön jogszabályban⁷ meghatározott életkort betöltötte, vagy annál legfeljebb 6 hónappal fiatalabb, továbbá

b) megfelel az elméleti vizsgára bocsátás feltételei közül a 10. § (1) bekezdésének b)-c) pontjában és (2) bekezdésében foglaltaknak.

(5) Az iskolavezető a képzés megkezdése előtt mentesíti az egyes tantárgyak foglalkozásain való részvétel alól azt a tanulót, aki a tantárgynak megfelelő szakirányú képesítéssel rendelkezik.

(6) A mozgáskorlátozott, a siket és a magyar nyelvet nem beszélő tanulót a képzés elméleti tantárgyainak foglalkozásain való részvétel alól - kérésére - az iskolavezető mentesíti. A mentesített tanulók felkészítésében a képző szerv a tanulóval kötött külön megállapodás szerint működik közre.

5. §

(1) A képzést e rendelet 3. melléklete, valamint a KFF által kiadott tanterv szerint kell megtartani.

(2) A képzés keretében tartott elméleti oktatást tanteremben kell végezni.

(3) A tanulók számára a képző szerv által - a 2. melléklet alapján kialakított - vállalkozási feltételekben meghatározott óraszámok szerinti tanórákon való részvétel és az előírt feladatok képző szerv által igazolt teljesítése kötelező.

6. §

(1) A vezetési gyakorlat tantárgy alapoktatási része valamennyi elméleti tárgyból tett sikeres vizsga után, főokta-tási része a sikeres járműkezelési, illetőleg rutin vizsga után kezdhető meg.

(2) A vezetési gyakorlat tantárgyat szakoktatói felügyelet mellett lehet gyakorolni. A gyakorlásra a felügyelet által érvényesített, a tanuló nevére kiállított vezetési katon jogosít.

(3) A vezetési gyakorlat tantárgy oktatása olyan érvényes hatósági engedéllyel rendelkező járművel végezhető, amely megfelel a 4. vagy az 5. *mellékletben* meghatározott további műszaki feltételeknek, és erről a felügyelet "okta-tójármű-igazolás"-t állít ki a 6. *melléklet* szerinti tartalommal. A trolibuszra, a motorkerékpárra és a segédmotoros kerékpárra vonatkozóan nem kell oktatójármű-igazolást kiállítani.

(4) Az oktatójármű-igazolás - legfeljebb két évre szóló érvényességgel - a 6. mellékletben előírt megvizsgálás alapján adható ki.

(5) A vezetési gyakorlat oktatása során - a járműben kialakított ülőhelyek számának megfelelően - a tanuló, a szakoktató, a tolmács, a szakfelügyelő és az ellenőrzésre jogosult személyek, az iskolavezető, a megfigyelő szakoktató, a szakoktató jelölt, valamint a tanuló hozzájárulásával a megfigyelő tanulók tartózkodhatnak. Tehergépkocsi és pótkocsi rakfelületén, továbbá motorkerékpár hátsó ülésén oktatás közben személy nem szállítható.

(6) A vezetési gyakorlat tantárgy feladatainak teljesítése abban az esetben igazolható, ha a tanuló a tantervi óraszámnak megfelelő időtartamot ténylegesen járművezetéssel töltötte.

7. §

A képzés befejezését a képző szerv a tanuló felügyeletnél történő vizsgára bejelentésével igazolja.

A vizsgáztatás általános előírásai

8. §

(1) A tanuló vizsgára bocsátásának feltételeit a felügyelet ellenőrzi.

(2) A vizsgára bejelentett tanulót (a továbbiakban: vizsgázó)- a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - a felügyelet vizsgabiztosa vizsgáztatja.

(3) A KFF által vezetett országos vizsgabiztosi névjegyzékben szereplő vizsgabiztos vizsgáztatja azt, akit közeli hozzátartozói kapcsolata [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 685. § *b*) pont] vagy kizárás [az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (Áe.) 19. §] miatt nem vizsgáztathat a felügyelet vizsgabiztosa.

(4) A vizsgabiztos a vizsga során meggyőződik arról, hogy a vizsgázó a 7. mellékletben meghatározott ismereteket elsajátította-e.

9. §

(1) Az elméleti és gyakorlati vizsgáztatással kapcsolatos eljárást a 8. melléklet tartalmazza.

(2) A vizsgáztatás során a képzésre előírt - a 3., 4. és 5. mellékletben meghatározott - szakmai feltételeket megfelelően alkalmazni kell.

(3) A felügyeletnek a székhelyén rendelkeznie kell - a járművek kivételével - a vizsgáztatáshoz szükséges feltételekkel.

(4) A felügyelet a székhelyén - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - minden munkanapon tart vizsgát.

(5) A vizsgák helyét és időpontját, továbbá a vizsgahellyé minősített településeken a forgalmi vizsgák kiindulási helyét és időpontját a felügyelet jelöli ki.

(6) A vizsgalapot a vizsgázó részére a felügyelet adja át. A vizsgalapot a vizsgázó valamennyi vizsgára köteles magával vinni, és a vizsgabiztosnak átadni. Vizsgalap hiányában a vizsga nem tartható meg.

(7) Akit az iskolavezető a 4. § (5) bekezdése alapján mentesített a foglalkozáson való részvétel alól, a felügyelet - megfelelő képesítés esetén - mentesíti az adott tárgy vizsgakötelezettsége alól.

(8) Aki a vizsgán valamely vizsgatárgyból nem felelt meg, legkorábban három nap eltelte után tehet újabb vizsgát.

Az elméleti vizsgára bocsátás feltételei

10. §

(1) Elméleti vizsgára az bocsátható, aki

a) a tanfolyam elméleti részét az 5. § (3) bekezdésében foglaltak szerint elvégezte, vagy annak elvégzése alól a 4. § (6) bekezdésben foglaltak alapján mentesült, aki a "D25" alkategóriás vezetői engedélyét "D" kategóriára kívánja érvényesíttetni, valamint aki a külön jogszabály⁸ alapján tanfolyammentes vizsgát tehet, továbbá a 3. melléklet 4.1.4.1. pontjában említett katonai vezetői engedéllyel rendelkezik,

b) megfelel a külön jogszabályokban⁹ meghatározott egészségügyi és pályaalkalmassági, valamint - írásbeli nyilatkozata alapján - a külön jogszabályban¹⁰ meghatározott közlekedésbiztonsági feltételeknek,

c) írni, olvasni tud,

d) a megszerzeni kívánt vezetői engedély kiadásának feltételül - a "K" kategóriás jármű vezetője kivételével - a külön jogszabályban¹¹ előírt életkornál legfeljebb három hónappal fiatalabb.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesítése esetében is kizárólag az bocsátható elméleti vizsgára, akinek a közlekedési igazgatási hatóság vagy külön jogszabályban¹² meghatározott külföldi hatóság által kiállított:

a) "C" kategóriás vizsgához - a "B" és "C" kategóriában együtt történő vizsgázás kivételével - "B" kategóriára érvényes vezetői engedélye van;

b) "D" kategóriás vizsgához "B" és "C" kategóriára érvényes vezetői engedélye van;

c) a kombinált kategóriás vizsgákhoz a vonó jármű kategóriájára, alkategóriájára érvényes vezetői engedélye van, és a külön jogszabályban¹³ meghatározott kezdő vezetői minősítés megszűnt;

d) a "Trolibusz" kategóriás vizsgához "B" kategóriára érvényes vezetői engedélye van;

e) "C1" alkategóriás vizsgához - a "B" kategóriában és a "C1" alkategóriában együtt történő vizsgázás kivételével - "B" kategóriára érvényes vezetői engedélye van;

f) "D1" alkategóriás vizsgához "B" kategóriára érvényes vezetői engedélye van.

(3) A (2) bekezdésben előírt, érvényes vezetői engedély helyett - a képzés és a vizsgáztatás tekintetében ♦ egy évig elfogadható a feltételként meghatározott kategória megszerzését tanúsító, magyar közlekedési hatóság által kiállított vizsgaigazolás. Az egy évet az adott kategória utolsó sikeres vizsgája letételének időpontjától kell számítani.

A gyakorlati vizsgára bocsátás feltételei

11. §

(1) Gyakorlati vizsgára az bocsátható, aki

a) a 10. § (1) bekezdésének b)-c) pontjában, valamint (2) bekezdésében foglaltaknak megfelel,

b) a külön jogszabályban¹⁴ a vezetői engedély kiadásának feltételül előírt életkort betöltötte; "M" kategóriás járműkezelési vizsgát tehet az is, aki az előírt életkort még nem töltötte be, forgalmi vizsgára azonban csak a 14. életév betöltése után bocsátható,

c) az összes elméleti vizsgatárgyból sikeresen vizsgázott, vagy a 9. § (7) bekezdése alapján a vizsgakötelezettség alól mentesült és a közlekedési alapismeretek vizsgája érvényes, továbbá

d) a tanfolyam vizsgatárgyhoz kapcsolódó gyakorlati részét az 5. § (3) bekezdésében foglaltak szerint elvégezte; ez a követelmény nem vonatkozik arra, aki a "D25" alkategóriás vezetői engedélyét "D" kategóriára kívánja érvényesíttetni, vagy aki a tanfolyam vizsgatárgyhoz kapcsolódó gyakorlati részének az elvégzése alól felmentést kapott, valamint aki a külön

jogszabály¹⁵ alapján tanfolyammentes vizsgát tehet, továbbá aki a 3. melléklet 4.1.4.1. pontjában említett katonai vezetői engedéllyel rendelkezik.

(2) Forgalmi vizsga sikeres járműkezelési, illetőleg rutin és biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés vizsga után tehető.

(3) Elméleti vizsga és tanfolyam nélkül is gyakorlati vizsgára bocsátható az, aki

a) automatikusan működtetett tengelykapcsolóval, illetőleg sebességváltóval felszerelt gépkocsi vezetésére korlátozott vezetői engedélyét hagyományosan működtetett erőátvitelű gépkocsi vezetésére terjeszti ki, vagy

b) mint mozgássérült, meghatározott jármű vezetésére jogosító érvényes vezetői engedélyét más - de ugyanabba a kategóriába tartozó -jármű vezetésére kívánja érvényesíttetni, vagy

c) a meglévő lassú jármű vezetésére jogosító vezetői engedélyét (járművezetői igazolványát) "T" kategóriára kívánja kiterjeszteni, vagy

d) számára a bíróság - külön jogszabály alapján¹⁶ - a járművezetés újbóli gyakorlását a járművezetéshez szükséges jártasság igazolásától tette függővé.

(4) A 10. § (2) bekezdésének *a)* és *e)* pontjaiban foglalt kategóriás, alkategóriás forgalmi vizsgára abban az esetben bocsátható a közúti járművezető, ha az előfeltételként meghatározott kategóriából már minden vizsgakötelezettségének sikeresen eleget tett.

(5) Az (1) bekezdés *c)* pontjában előírt feltételek teljesülésének hiányában is gyakorlati vizsgára bocsátható az, aki

a) "A korl." kategóriás vizsgához érvényes "A1" alkategóriás vezetői engedéllyel rendelkezik;

b) "A" kategóriás vizsgához:

ba) legalább két éve érvényes "A1" alkategóriás, vagy legalább két éve érvényes "A korl." kategóriás vezetői engedéllyel rendelkezik,

bb) a 21. életévét betöltötte és érvényes "A1" alkategóriás vagy "A korl." kategóriás vezetői engedéllyel rendelkezik;

c) "C" kategóriás vizsgához - egy évnél nem régebben szerzett- "C1" alkategóriás vezetői engedéllyel rendelkezik.

(6) Az (5) bekezdés *a)*, *bb)* és *c)* pontjában említett, valamint a 10. § (2) bekezdésében előírt érvényes vezetői engedély helyett egy évig elfogadható, a feltételként meghatározott kategória megszerzését tanúsító - magyar közlekedési hatóság által kiállított - vizsgaigazolás. Az egy évet az adott kategória utolsó sikeres vizsgája letételének időpontjától kell számítani.

Az elméleti vizsga

(1) Az elméleti vizsga számítógép igénybevételével vagy írásban tehető le. Szóban - indokolt esetben tolmács közreműködésével - vizsgázhat az, aki hiányos magyar nyelvi ismeretei miatt a magyar nyelvet nem érti, illetve az egészségi állapotából következően írásra képtelen, és erre a felügyeletről, kérelemre engedélyt kapott.

(2) Az elméleti vizsgán a vizsgahelyiségben csak a vizsgázók, a vizsgabiztosok, a vizsgarendező, a vizsgáztatást ellenőrző személyek, a vizsgabiztos jelöltek és szükség esetén a tolmács tartózkodhatnak.

A gyakorlati vizsga

13. §

(1) A járműkezelési, a rutin és a forgalmi vizsgán:

a) "D" kategóriájú és "D1" alkategóriájú járművön a vizsgázó(k);

b) egyéb kategóriába tartozó járművön kizárólag egy vizsgázó, valamint a vizsgabiztos(ok), a szakoktató, a vizsgáztatást ellenőrző személy(ek) és a vizsgabiztos jelölt foglalhatnak helyet.

(2) Tehergépkocsi és pótkocsi rakfelületén, valamint motorkerékpár hátsó ülésén vizsga közben személy nem szállítható.

(3) Forgalmi vizsga csak olyan településen tartható, amelyet a KFF vizsgahelynek jelölt ki. A kijelölés időkorlátozást is tartalmazhat.

(4) A felügyelet a forgalmi vizsgahelynek kijelölt településnél a körülmények jelentős megváltozása esetén javasolja a KFF-nek a forgalmi vizsgahely felülvizsgálatát, illetve a forgalmi vizsgák ideiglenes vagy végleges megszüntetését.

A vizsgák érvényessége, a vizsgaigazolás kiállítása

14. §

(1) A sikeres közlekedési alapismeretek vizsga - a 11. § (1) bekezdésének c) pontja tekintetében - két évig érvényes. Az érvényességi idő egy alkalommal, újabb kétéves időtartamra meghosszabbítható tanfolyammentesen tett sikeres közlekedési alapismeretek vizsgával.

(2) A közlekedési alapismeretek vizsga érvényességi idejének (1) bekezdés szerinti meghosszabbítását a vizsgázó az első sikeres közlekedési alapismeretek vizsga érvényességi idejének lejártát követő fél éven belül kezdeményezheti a 10-11. §-okban előírt egyéb feltételek megléte esetén.

(3) Ha a vizsgázó az (1) bekezdésben meghatározott időtartam alatt az adott kategóriához, alkategóriához, kombinált kategóriához tartozó vizsgákat sikeresen nem fejezi be, minden sikeres vizsgája érvényét veszti. Újabb vizsgát csak a tanfolyam megismétlése után tehet.

(4) A rendkívüli pályaalkalmassági vizsgálatához a külön jogszabályban¹⁷ előírt gépjármű vezetési gyakorlatból tett öt sikertelen vizsga számításánál a megelőző két éven belül, azonos

kategóriában tett forgalmi vizsgákat kell figyelembe venni. Amennyiben a vizsgázó valamely kategóriában, alkategóriában, kombinált kategóriában tett öt sikertelen forgalmi vizsgát követően a rendkívüli pályaalkalmassági vizsgálaton járművezetésre pszichológiailag alkalmas" minősítést szerzett, a továbbiakban közúti járművezetői vizsgához kapcsolódóan rendkívüli pályaalkalmassági vizsgálatra nem kötelezhető.

(5) A vezetői engedély kiadásának feltételül a külön jogszabályban¹⁸ meghatározott vizsgáztatási előírásoknak az a vizsgázó tett eleget, aki az egyes kategóriákhoz, alkategóriákhoz, kombinált kategóriákhoz a 8. mellékletben előírt vizsgatárgyakból megfelelt, vagy azok teljesítése alól jogszabály alapján felmentést kapott. A vizsgáztatási előírások teljesítését a felügyelet a 9. mellékletben meghatározott tartalmú vizsgaigazolás (hatósági bizonyítvány) kiállításával igazolja.

(6) A vizsgaigazoláson a külön jogszabály¹⁹ szerinti kód vagy az annak megfelelő szöveges bejegyzés alkalmazásával kell feltüntetni azt a körülményt, ha a vizsgázó a "B" kategóriában a járműkezelési vagy a forgalmi vizsgát automatikus működtetésű erőátviteli berendezéssel vagy automata tengelykapcsolóval felszerelt gépkocsival tette le.

(7) A vizsgaigazolást a felügyelet három munkanapon belül a vizsgázó részére kiállítja és kiadja, ha a vizsgázó eleget tett a meghatározott vizsgakövetelményeknek és - a "K" kategóriát, valamint a külföldi hatóság által kiállított vezetői engedély honosítását kivéve - a külön jogszabályban²⁰ meghatározott igazolást bemutatta.

A vizsga felfüggesztése és érvénytelenítése

15. §

(1) Nem tartható meg a vizsga, ha a vizsgáztatás feltételei nem biztosítottak és emiatt a vizsgázó teljesítménye objektív módon nem értékelhető.

(2) A vizsgát a vizsgabiztos felfüggeszti, ha a vizsgázó:

a) személyazonossága vagy személyi adatai tekintetében a vizsgabiztost megtévesztette vagy azt megkísérelte;

b) a biztonsági ellenőrzés és üzemeltetési, a járműkezelési, a rutin és a forgalmi vizsgán a külön jogszabályban²¹ meghatározott feltételeknek nem felel meg;

c) a vizsgabiztost döntésének meghozatalában előny adásával vagy ígéretével, illetőleg fenyegetéssel befolyásolni törekedett.

(3) A felügyelet - szaktanfolyam esetén a KFF - az érintett vizsgázót a (2) bekezdésben meghatározott esetekben a vizsgától legfeljebb hat hónapi időtartamra eltilthatja.

(4) A vizsgabiztos a vizsgát felfüggesztheti és a vizsgázót a felügyelet - szaktanfolyam esetén a KFF - a vizsgától legfeljebb három hónapi időtartamra eltilthatja, ha a vizsgázó a vizsga rendjét megzavarta.

(5) A vizsgabiztos a vizsgát abban az esetben is felfüggesztheti, ha a szakoktató a vizsga rendjét megzavarta, vagy a vizsga eredményének befolyásolására törekedett. Ebben az

esetben a felügyelet a szakoktatót - legfeljebb hat hónapi időtartamra - a vizsgákon való részvételtől eltilthatja.

(6) A felügyelet - szaktanfolyam esetén a KFF - érvényteleníti azt a vizsgát, amelyet a vizsgázó a közlekedési hatóság félrevezetésével, hamis adatok közlésével, illetve jogszabályban meghatározott feltételek hiányában vagy a vizsgáztatás szabályainak megsértésével tett le. Amennyiben a vizsgaigazolást a felügyelet már kiadta, a vizsga érvénytelenítéséről szóló jogerős határozatot az ügyfél lakóhelye szerint illetékes okmányirodának is meg kell küldeni.

A KFF eljárása és az általa végzett tevékenység

16. §

A KFF vezetője

- a) jóváhagyja az egyes kategóriákhoz, illetőleg tantárgyakhoz előírt tansegédleteket, a szaktanfolyami képzés esetében meghatározza az egyes tantárgyak hallgatása alóli mentesítések alapjául szolgáló képesítések körét;
- b) szabályozza a vizsgáztatás módszereit, eljárási rendjét és ügyvitelét;
- c) meghatározza a képzési és vizsgáztatási tevékenység végzéséhez kötelezően előírt dokumentumok körét és azokról "Bizonylati albumot" ad ki;
- d) meghatározza azt a szakoktató képzés keretében teljesítendő követelményszintet, és annak számonkérési módját, amelynek alapján a szakoktató jelölt ideiglenesen szakoktatói névjegyzékbe vehető;
- e) meghatározza a szakoktatói és az iskolavezetői felsőfokú szaktanfolyam engedélyezésének feltételeit, a felvételi vizsga, a képzés, a vizsgák és a továbbképzések módszereit, valamint a szaktanfolyamokon oktató előadókkal szemben támasztott követelményeket;
- f) szabályozza a szakfelügyelet működését;
- g) kinevezi a szakfelügyelőket, illetőleg jóváhagyja a felügyeletéknél működő szakfelügyelők kinevezését;
- h) kinevezi a Szakmai Vizsgabizottság vizsgabiztosait;
- i) meghatározza a vizsgabiztosi felsőfokú szaktanfolyam tekintetében a felvételi vizsga, a képzés, a vizsgák és a továbbképzések tartalmát és módszereit, valamint a szaktanfolyamon oktató előadókkal szemben támasztott követelményeket.

A szakoktatók

17. §

(1) Közúti járművezető képzést a teljes körű képzési szolgáltatási tevékenység keretében csak közúti járművezetői szakoktatói névjegyzékbe felvett személy (a továbbiakban: szakoktató)

végezhet. A (3) bekezdés *b*) pontja alapján ideiglenesen szakoktatói névjegyzékbe vett szakoktató kizárólag szakoktatói névjegyzékbe vett szakoktató jelenlétében oktathat.

(2) Szakoktató két vagy több képző szervnél oktatást a

10. melléklet szerinti tevékenységi engedély birtokában végezhet.

(3) A tevékenységi engedélyt a szakoktató kérelmére a felügyelet adja ki. A (4) bekezdés *b*) pontja szerinti szakoktató részére tevékenységi engedély nem adható.

(4) A felügyelet szakoktatói névjegyzékbe veszi fel

a) azt a szakoktatói vagy a 3. melléklet 2.5. pontjában meghatározott képesítéssel rendelkező jelentkezőt, aki a névjegyzékbe való felvételének időpontjában megfelel az (5) bekezdésben és a 18. § (3) bekezdésének *ab*), *b*) és *c*) pontjaiban meghatározott feltételeknek;

b) legfeljebb egy évi időtartamra járművezetési gyakorlat oktatására ideiglenesen azt a jelentkezőt, aki szakoktatói tanfolyam hallgatója és igazolja, hogy teljesítette a 16. § *d*) pontjának rendelkezései alapján meghatározott követelményszintet, továbbá megfelel az (5) bekezdésben meghatározott követelményeknek.

(5) A szakoktatói névjegyzékbe vétel további feltételei:

a) a jelentkező nem áll a szakoktatói névjegyzékből való törlés hatálya alatt,

b) a külön jogszabályban²² megállapított névjegyzékbe vételi díjat befizette.

18. §

(1) A szakoktatók képzése a Központi Közlekedési Felügyelet (a továbbiakban: KKF) által engedélyezett felsőfokú szaktanfolyamon történik. A szakoktatói képesítés megszerzéséhez szükséges tantervek oktatási témaköreit a *11. melléklet* 1. pontja tartalmazza.

(2) Szakoktatói tanfolyamra az iskolázható be, aki sikeres szakoktatói felvételi vizsgát tett.

(3) A szakoktatói tanfolyami felvételi vizsgára jelentkezés feltételei:

a) betöltött 22. életév, a felsőfokú oktatási intézményben folyó képzéssel együtt végzett szakoktató képzés kivételével, ahol a korhatár a betöltött 20. életév

aa) középiskolai érettségi,

ab) büntetlen előélet;

b) a kizárólag elméleti szakos szakoktatói tanfolyamhoz legalább két éve érvényes "B" kategóriás vezetői engedély, amely nem minősül kezdő vezetői engedélynek;

c) a gyakorlati szakos szakoktatói tanfolyamhoz az oktatni kívánt kategóriának megfelelő és a "B" kategóriára legalább két éve érvényes vezetői engedély, amely nem minősül kezdő vezetői engedélynek.

(4) A felvételi vizsgán a KFF által működtetett Szakmai Vizsgabizottság (a továbbiakban: Szakmai Vizsgabizottság) vizsgabiztosai vizsgáztatnak. A szakoktatói felvételi vizsga a 16. § e) pontja alapján meghatározottak szerint történik.

19. §

A szakoktatói tanfolyamot a 16. § e) pontja alapján meghatározottak szerint kell megtartani. A KKF a szakoktatói tanfolyam egyes tantárgyainak hallgatása és vizsgája alól - kérelemre - a 16. § a) pontja alapján meghatározottak szerint mentesíti a megfelelő szakirányú képesítéssel rendelkező hallgatót.

20. §

(1) Szakoktatói vizsgára az bocsátható, aki a szakoktatói tanfolyamot elvégezte, vagy akit a 16. § a) pontja alapján meghatározottak szerint a tanfolyam elvégzése alól mentesítettek.

(2) A szakoktatói vizsgán a Szakmai Vizsgabizottság vizsgabiztosai vizsgáztatnak. A szakoktatói vizsga a 16. § e) pontja alapján meghatározottak szerint történik.

21. §

(1) A szakoktatónak - a 17. § (4) bekezdés b) pontja alapján ideiglenesen névjegyzékbe vett szakoktató kivételével - évente a KFF által kiadott vagy jóváhagyott tanterv szerinti továbbképzésen kell részt vennie.

(2) A szakoktatók továbbképzését a KKF engedélye alapján országos illetékességű szakmai érdekképviseleti szerv vagy kamara végzi, ennek hiányában a továbbképzést a KKF szervezi.

(3) A továbbképzés követelményeinek teljesítéséről a szakoktató részére a továbbképzést végző szerv igazolást ad. Az igazolás alapján a felügyelet a szakoktatói igazolványt időszakosan érvényesíti.

22. §

A szakoktató a közúti forgalomban járművezetést naponta legfeljebb 10 órában, két egymást követő naptári héten legfeljebb 96 órában oktathat.

23. §

(1) A szakoktató oktatás közben köteles magánál tartani a) a vezetői engedélyét, a névjegyzékbe vételt tanúsító szakoktatói igazolványát, és ha van, a tevékenységi engedélyét,

b) a járművezetési gyakorlat tantárgy oktatásakor és a gyakorlati vizsgán az a) pontban foglaltakon kívül az érvényes oktatójármű-igazolást és a vezetési kartont.

(2) Az (1) bekezdés szerinti okmányokat az ellenőrzés során az arra jogosult személynek be kell mutatni.

A vizsgabiztosok

24. §

A vizsgabiztosok képzése a KKF vagy az általa megbízott képző szerv által szervezett felsőfokú szaktanfolyamon (a továbbiakban: vizsgabiztosi tanfolyam) történik. A képesítés megszerzéséhez szükséges ismereteket a 11. melléklet 3. pontja tartalmazza.

25. §

(1) Vizsgabiztosi tanfolyamra az iskolázható be, aki sikeres vizsgabiztosi felvételi vizsgát tett.

(2) Vizsgabiztosi felvételi vizsgára az jelentkezhet, aki

a) a 25. életévét betöltötte,

b) szakirányú felsőfokú végzettséggel és legalább két éves szakmai gyakorlattal, vagy legalább középiskolai érettségivel és ötéves szakmai gyakorlattal rendelkezik,

c) büntetlen előéletű,

d) "B" és legalább két éve meglévő "C" kategóriára érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik, továbbá nem minősül a külön jogszabály²³ szerinti kezdő vezetőnek.

(3) Elméleti vizsgabiztosi felvételi vizsgára jelentkezhet az, aki

a) a 25. életévét betöltötte,

b) büntetlen előéletű, és

c) legalább három éve meglévő "B" kategóriára érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik, továbbá nem minősül a külön jogszabály szerinti kezdő vezetőnek.

26. §

(1) Vizsgabiztosi vizsgára az bocsátható, aki a vizsgabiztosi tanfolyamot elvégezte.

(2) A vizsgabiztosi felvételi vizsgán és a vizsgabiztosi vizsgán a Szakmai Vizsgabizottság vizsgabiztosai vizsgáztatnak.

27. §

(1) A vizsgabiztosnak a KFF által szervezett szakirányú továbbképzésen részt kell vennie.

(2) A továbbképzés követelményeinek teljesítéséről a KFF igazolást ad.

28. §

(1) A vizsgabiztos vizsgáztatás közben köteles magánál tartani a vezetői engedélyét és a vizsgabiztosi igazolványát.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott okmányokat az ellenőrzés során az arra jogosult személynek be kell mutatni.

Az iskolavezetők

29. §

(1) Közúti járművezető-képzés a teljes körű képzési szolgáltatási tevékenység keretében csak az iskolavezetői névjegyzékbe felvett iskolavezető irányításával folytatható.

(2) A felügyelet iskolavezetői névjegyzékbe veszi fel azt az iskolavezetői végzettséggel rendelkező jelentkezőt, aki

a) büntetlen előéletű,

b) érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik,

c) a külön jogszabályban²⁴ megállapított névjegyzékbe vételi díjat befizette.

30. §

Az iskolavezetők képzése a KKF engedélye alapján országos illetékességű szakmai érdekképviseleti szerv vagy a kamara által szervezett felsőfokú szaktanfolyamon történik. A képesítés megszerzéséhez szükséges ismereteket a 11. melléklet 2. pontja tartalmazza.

31. §

(1) Iskolavezetői tanfolyamra az vehető fel, aki

a) legalább középiskolai érettségivel és szakoktatói vagy a 3. melléklet 2.5. pontjában meghatározott képesítéssel rendelkezik,

b) középiskolai végzettség esetén öt, felsőfokú végzettség esetén kétéves szakmai gyakorlattal rendelkezik,

c) büntetlen előéletű.

(2) A KKF az egyes tárgyak hallgatása és vizsgája alól - kérelemre - mentesíti a megfelelő szakirányú képesítéssel rendelkező hallgatót.

(3) Iskolavezetői vizsgára az bocsátható, aki az iskolavezetői tanfolyamot elvégezte.

(4) Az iskolavezetőket a Szakmai Vizsgabizottság vizsgabiztosai vizsgáztatják.

32. §

(1) Az iskolavezetőnek évente a KFF által kiadott vagy jóváhagyott tanterv szerinti szakirányú továbbképzésen kell részt vennie.

(2) Az iskolavezetők továbbképzését a KKF engedélye alapján az országos illetékességű szakmai érdekképviseleti szerv vagy kamara végzi, ennek hiányában a KKF szervezi.

(3) A továbbképzés követelményeinek teljesítéséről az iskolavezető részére a továbbképzést végző szerv igazolást ad. Az igazolás alapján a felügyelet az iskolavezetői igazolványt időszakosan érvényesíti.

Szaktanfolyami képzés és vizsgáztatás

33. §

(1) Az egyes közúti közlekedési tevékenységek végzéséhez szükséges, illetőleg a külön jogszabályban²⁵ meghatározott szakképesítés megszerzéséhez a KKF engedélye alapján szaktanfolyam szervezhető.

(2) Szaktanfolyam szervezésére az 1. melléklet szerinti képzési engedélyt az a szaktanfolyami képző szerv kaphat, amely megfelel:

a) a jó hírnév,

b) a szakmai alkalmasság

e rendelet által támasztott követelményeinek és a kérelem díját megfizette.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontja szerinti jó hírnév követelményének nem felel meg az a szaktanfolyami képző szerv, amelyben a szaktanfolyami képzésért felelős személy

a) büntetett előéletű;

b) a szaktanfolyami képzésre vonatkozó előírásokat ismételten megsértette, és ezért a felügyelet jogerősen elmarasztalta;

c) irányítása mellett a szaktanfolyam tartására való jogosultságát szaktanfolyami képző szerv - az *a)*-*b)* pontokban foglaltak miatt - két éven belül elvesztette;

d) képzésért felelős személy volt olyan szaktanfolyami képző szervnél, amelynek fizetésképtelenségét öt éven belül a bíróság jogerősen megállapította.

(4) A (2) bekezdés *b)* pontja szerinti szakmai alkalmasság feltételeinek az a szaktanfolyami képző szerv felel meg, amelynél igazolt az adott tanfolyam megtartásához a KFF által előírt és meghirdetett személyi és tárgyi feltételek megléte.

(5) Szaktanfolyamra, illetőleg szakképesítő vizsgára az jelentkezhet, aki a KFF szabályzatában előírt feltételeknek megfelel.

(6) A közlekedési szakembereket a szakképesítést nyújtó vizsgákon a Szakmai Vizsgabizottság vizsgabiztosai vizsgáztatják. A vizsgát a KFF vagy az általa megbízott képző szerv (a továbbiakban: megbízott) szervezheti.

(7) Vizsgaszervezési megbízás csak annak a képző szervnek adható, amely megfelel a (2)-(4) bekezdésben meghatározott feltételeknek.

(8) A szakképesítést igazoló okmányokat - a sikeres vizsgát tett jelöltek részére - a KFF adja ki.

(9) A szaktanfolyami képzésre és vizsgáztatásra e rendelet 5. §-ának (1)-(2) bekezdését, 12. §-ának (1)-(2) bekezdését, 15. §-ának (1)-(4) és (6) bekezdését, 16. §-ának *a)*-*c)* pontjait, 34. §-ának (1)-(2) bekezdését, 35-38. §-át, 41. §-ának (4) bekezdését is alkalmazni kell.

A képzés és vizsgáztatás ellenőrzése, szakfelügyelet

34. §

(1) A közúti járművezető-képzést, a szaktanfolyami képzést, továbbá a vizsgáztatást rendszeresen ellenőrizni kell, és el kell látni mindezek szakfelügyeletét.

(2) Az ellenőrzést és a szakfelügyeletet

a) közúti járművezetői és szaktanfolyami képzés tekintetében a képzést engedélyező hatóság és annak felügyeleti szervei;

b) a közúti járművezetői és szaktanfolyami vizsgák tekintetében a KFF látja el.

(3) A közúti járművezetői vizsgákon közreműködő vizsgabiztos szakmai tevékenységének szakfelügyeletét évente legalább nyolc órában biztosítani kell.

(4) A vizsgabiztos szakmai tevékenységét a szakfelügyelőn kívül a munkáltatói jogkör gyakorlója is ellenőrizheti. Az ellenőrzést a felügyelet vezetője vagy az általa megbízott, a felügyelet vizsgabiztosi képesítéssel rendelkező alkalmazottja végezheti.

35. §

(1) A szakfelügyelő a megbízása szerint a képző szervnél és a felügyeletnél előre bejelentett és soron kívüli szakfelügyeletet végez.

(2) A szakfelügyelő tapasztalatairól az érintett szakoktatót, a vizsgabiztost, az iskolavezetőt, szaktanfolyami képzésért felelős személyt, valamint az illetékes felügyelet vezetőjét tájékoztatja.

(3) A szakfelügyelő megállapításától függően javaslatot tehet

a) visszatérő szakfelügyeletre, illetőleg a képzési vagy a vizsgáztatási tevékenységet érintő tematikus szakfelügyelet megtartására;

b) a szakoktató, a vizsgabiztos, a képző szerv, illetőleg az iskolavezető, szaktanfolyami képzésért felelős személy szankcionálására;

c) a képzési engedély felfüggesztésére, részleges vagy teljes visszavonására;

d) a vizsgahelyek és a vizsgapályák minősítésének felülvizsgálatára.

(4) A szakfelügyelő a képzést, illetőleg a vizsgát haladéktalanul felfüggeszti,

a) ha életet vagy testi épséget közvetlenül fenyegető balesetveszély áll fenn;

b) ha a feltételek hiánya miatt a vizsgázó teljesítménye objektív módon nem értékelhető.

36. §

A szakfelügyelő nem gyakorolhat szakfelügyeletet annál a képző szervnél, illetőleg felügyeletnél,

a) amelyhez munkaviszony, megbízási jogviszony vagy társasági szerződésen alapuló anyagi érdekeltség köti;

b) amelyben közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont] érintett.

A képzési engedély felfüggesztése és visszavonása

37. §

(1) Ha a képző szerv e rendeletben meghatározott rendelkezéseknek nem tesz eleget, a felügyelet vagy a KKF (a továbbiakban együtt: engedélyező hatóság) a képzési engedély érvényességét részben vagy egészben felfüggeszti vagy az engedélyt visszavonja.

(2) Az engedélyező hatóság a képzési engedély érvényességét legfeljebb 6 hónapi időtartamra részben vagy egészben felfüggeszti, ha a képző szerv az adott képzési tevékenység engedélyezésére vonatkozó feltételeket nem teljesíti.

(3) Az engedélyező hatóság a képzési engedélyt visszavonja, ha

a) a képző szerv a (2) bekezdés alapján megjelölt határidőig a felfüggesztő határozatban meghatározott feltételeknek nem tesz eleget;

b) a képző szerv a képzési tevékenység gyakorlására vonatkozó előírásokat megszegte;

c) a képző szerv - a 38. §-ban meghatározott bejelentés nélkül - egy évet meghaladóan szünetelteti a képzési tevékenységét;

d) a képző szervet a fogyasztóvédelmi felügyelőség vagy a kamara jogerős határozatával elmarasztalta.

(4) Az engedélyező hatóság a képzési engedélyt visszavonhatja, ha ezt a szakmai érdekképviselői szerv kezdeményezi.

(5) A képzési engedélynek a (3) bekezdés a), b), d) pontjai és (4) bekezdése alapján történő visszavonása után az érintett képző szerv részére két évig újabb képzési engedély nem adható.

A képzés szüneteltetése

38. §

A képző szerv az engedélyező hatóságnál tett előzetes írásbeli bejelentés alapján a képzési tevékenységét legfeljebb két évi időtartamra szüneteltetheti.

Záró rendelkezések

39. §

(1) Ez a rendelet - a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel - 2005. július 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a közúti járművezetők képzéséről, vizsgáztatásáról és szakképesítéséről szóló 20/1992. (VII. 21.) KHVM rendelet és az azt módosító 11/1994. (III. 10.) KHVM rendelet, 8/1998. (III. 31.) KHVM rendelet, 10/1999. (III. 8.) KHVM rendelet, a 18/2000. (XI. 24.) KöViM rendelet 3. §-a, a 2/2001. (I. 10.) KöViM rendelet, a 71/2003. (X. 29.) GKM rendelet és a közúti járművezetők pályaalkalmassági vizsgálatáról szóló 41/2004. (IV. 7.) GKM rendelet 11. §-a (1) bekezdésének *ac*) pontja és (9) ♦(10) bekezdése.

(3) E rendelet 17. §-ának (2) bekezdése és (4) bekezdésének *b*) pontja, a 3. melléklet 3.1.1. pontja 2006. január 1-jén lép hatályba.

(4) E rendelet 7. mellékletének 6.2.3-6.2.5. pontja 2005. szeptember 1-jén lép hatályba.

40. §

E rendelet 4. melléklete 2009. december 31-én hatályát veszti.

41. §

(1) Azokra a járművekre, amelyekre oktató-járműigazolást külön jogszabályban²⁶ foglaltak szerint 2003. december 1-je előtt állítottak ki, 2009. december 31-ig a 4. melléklet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A 2003. december 1-jét követően oktatásba bevont járműnek az oktató-jármű igazolás megszerzéséhez az 5. mellékletben meghatározott követelményeknek kell megfelelnie.

(3) A 10. § (1) bekezdésének *a*) pontjában és a 11. § (1) bekezdésének *d*) pontjában meghatározott vizsgák közül "D25" alkategóriás vezetői engedéllyel "D" kategóriás tanfolyammentes vizsgát tenni csak 2005. december 3 1-ig lehet.

(4) A rendelet hatálybalépését megelőzően kiadott képzési engedélyek 2006. június 30-án hatályukat veszítik.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

42. §

Ez a rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelettel együtt a 2000/56/EK bizottsági irányelvvel módosított, a vezetői engedélyekről szóló 1991. július 29-i 91/439/EGK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dióssy Gábor s. k.,

gazdasági és közlekedési minisztériumi politikai államtitkár

¹ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 1. számú melléklete.

² A közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 118. §-a.

³ A közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 20. § (2) bekezdése.

⁴ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 3-4. §-a.

⁵ A közúti járművezetői vizsga és az egyes közúti közlekedési szakképesítésekkel összefüggő vizsgák díjáról szóló 34/1998. (XII. 23.) KHVM rendelet 6. számú melléklete.

⁶ A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 5. § (2) bekezdése.

⁷ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 3. melléklete.

⁸ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 17. § (2) bekezdése.

⁹ A közúti járművezetők egészségügyi alkalmasságának megállapításáról szóló 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet 1. §-a és a közúti járművezetők pályaalkalmassági vizsgálatáról szóló 41/2004. (IV. 7.) GKM rendelet.

¹⁰ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 15. §-a.

¹¹ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 3. melléklete.

¹² A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet

16. § (2) bekezdés *b*) pontja.

¹³ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 5. §-a.

¹⁴A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 3. melléklete.

¹⁵A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 17. § (2) bekezdése.

¹⁶A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 58-59. §-a.

¹⁷A közúti járművezetők pályaalkalmassági vizsgálatáról szóló 41/2004. (IV. 7.) GKM rendelet 3. § (2) bekezdése.

¹⁸A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 12. §-a.

¹⁹A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 7. melléklete.

²⁰A közúti járművezetők elsősegély-nyújtási ismereteinek megszerzéséről szóló 31/1992. (XII. 19.) NM rendelet.

²¹ A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 4. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja.

²² A közúti járművezetői vizsga és az egyes közúti közlekedési szakképesítésekkel összefüggő vizsgák díjairól szóló 34/1998. (XII. 23.) KHVM rendelet 2. számú melléklete.

²³ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet.

²⁴A közúti járművezetői vizsga és az egyes közúti közlekedési szakképesítésekkel összefüggő vizsgák díjairól szóló 34/1998. (XII. 23.) KHVM rendelet 2. számú melléklete.

²⁵ A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 18. §-a.

²⁶ A közúti járművezetők képzéséről, vizsgáztatásáról és szakképesítéséről szóló 20/1992. (VII. 21.) KHVM rendelet 5. § (1) bekezdése.

²⁷ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 20-26. §-a.

²⁸ A közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet.

²⁹ A közúti járművezetők elsősegély-nyújtási ismeretei megszerzésének igazolásáról szóló 31/1992. (XII. 19.) NM rendelet.

1. melléklet a 24/2005. (IV 21.) GKM rendelethez

A képzési engedély tartalma

1. Az engedélyező hatóság megnevezése
2. Az engedély száma
3. Az engedélyes megnevezése, székhelye, telephelye, az egyéni vállalkozó azonosító adatai
4. Az iskolavezető neve
5. A szaktanfolyami képzésért felelős személy neve
6. Az engedélyes működési területe
7. Az engedélyezett tevékenység meghatározása
8. Az engedély érvényessége
9. Korlátozások
10. A kibocsátás kelte
11. Az engedély kiadására jogosult személy aláírása
12. Az engedélyező hatóság bélyegzőlenyomata

2. melléklet a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelethez

A képző szerv tájékoztatási kötelezettsége a képzésben résztvevők számára

A képző szerv a tanuló részére írásos tájékoztatót állít össze, amely minimálisan az alábbiakat tartalmazza:

1. a képző szerv megnevezését, címét és telefonszámát (teljes név, valamint, ha van, fantázianév is),
2. a cég formáját (kft., bt., egyéni vállalkozó stb.),
3. a cégbírósági bejegyzés számát (vagy vállalkozói engedély száma),
4. az iskolavezető nevét,
5. az ügyfélfogadó címét, telefonszámát, az ügyfélfogadás időpontjait,
6. a telephely(ek) címét, telefonszámát,
7. a tanfolyamra való felvétel módját,
8. az előírt egészségi és PÁV alkalmassági vizsgálatokat kategóriánként,

9. a tanfolyamra történő felvétel és a vizsgára bocsátás feltételeit kategóriánként, a vizsgaigazolás kiadásának a feltételeit (elsősegély-nyújtási ismeretek megszerzésére vonatkozó rendelkezéseket),
10. a tanuló által igényelt közúti járművezetői tanfolyam tantárgyait, a képző szerv által tartott óraszámát, az elméleti tanórák időtartamát,
11. a járműhasználatot: a választható típusokat, a tanuló által biztosított jármű esetén a használat feltételeit,
12. a hiányzás pótlásának módját,
13. a tandíj befizetésének módját,
14. az egyes tantárgyak hallgatása és vizsgája alóli mentesítés feltételeit,
15. a tanuló áthelyezés és a teljesített oktatásról szóló igazolás kiadásának módját, a tanuló áthelyezés következményeit,
16. oktatási helyszínek címét,
17. a képző szervnél folyó szakoktató képzés tényét és ennek a képzésre gyakorolt hatását,
18. a képzés felügyeletét ellátó közlekedési felügyelet megnevezését, címét és telefonszámát,
19. a vizsgázó jogait és kötelezettségeit,
20. a vizsgadíjakat és azok megfizetésének módját,
21. a vezetői engedély kiadásával kapcsolatos, a külön jogszabályban²⁷ meghatározott fontosabb előírásokat. Nem magyar állampolgárokat érintően különös tekintettel kell lenni a tartózkodási engedélyre vonatkozó előírásokra.

Az írásos tájékoztatót a képző szerv készíti el és végzi a szükséges módosításokat. Az írásos tájékoztató egy példányát a képző szerv a tanfolyamra történő jelentkezéssel egyidejűleg a jelentkezőnek átadja, és a tanfolyamra jelentkezők kellő tájékoztatása érdekében az ügyfélfogadásra szolgáló helyiségben jól látható helyen ki is függeszti.

3. melléklet a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelethez

A közúti járművezetők képzésére vonatkozó részletes eljárási rend

1. Beiskolázási feltételek

A képző szerv a tanfolyamra nem iskolázhat be olyan tanulót, akiről a jelentkezés időpontjában - az általa vizsgálható okmányok és a tanuló nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a vizsgára bocsátásra vagy a vezetői engedély kiadására vonatkozó feltételeknek nem felel meg.

2. Szakoktatói képesítések

2.1. A szakoktatói képesítési szakok: "Közlekedési ismeretek" "Műszaki ismeretek" "Járművezetési gyakorlat"

2.2. A "Közlekedési ismeretek" szakos képesítés jogosít:

a "Közlekedési ismeretek" és a "Járművezetés elmélete" tantárgyak oktatására.

2.3. A "Műszaki ismeretek" szakos vagy annak megfelelő képesítés jogosít:

a "Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek", a "Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés", a "Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás" és a "Járművezetés elmélete" tantárgyak oktatására.

2.4. A "Járművezetési gyakorlat" szakos képesítés jogosít:

a járművezetési gyakorlat oktatására (beleértve az "Alapoktatás" biztonsági ellenőrzési feladatainak oktatását is) abban a kategóriában, amelyre a szakoktató vezetői engedélye érvényes, továbbá a "Járművezetés elmélete" tantárgy oktatására minden kategóriában.

2.5.A "Műszaki ismeretek" szakos szakoktatói képesítésnek megfelelő végzettségek

A "Műszaki ismeretek" szakos szakoktatói képesítésnek elfogadhatók az azzal egyenértékű vagy magasabb szintű, az alábbiakban felsorolt végzettségek:

Bármely egyetem közlekedés- vagy gépészmérnöki karán szerzett

- közlekedés- vagy gépészmérnöki oklevél és e mellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;

- közlekedésmérnök-tanári vagy gépészmérnök-tanári oklevél. Bármely főiskolán szerzett

- gépjárműüzemi szakos vagy gépész üzemmérnöki oklevél és emellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;

- autóközlekedési műszaki tanár szakos oklevél;

- műszaki oktató szakos oklevél.

A felsorolt képesítések szakoktatói névjegyzékbe vételre - szakmai előírások tekintetében - jogosítanak. A nem említett szakképesítések elfogadásáról a KFF egyedi elbírálás alapján határoz.

3. A tanfolyami képzés

3.1. Tárgyi feltételek a képzéshez

3.1.1. Ügyfélfogadó helyiség

A képző szervnek rendelkeznie kell az ügyfélfogadáshoz - kizárólag a képző szerv (vállalkozás) céljára szolgáló ♦ ügyfélfogadó helyiséggel, amelynek felszereltsége biztosítja

az ügyfelek kulturált fogadásának és kiszolgálásának feltételeit. Az ügyfélfogadóban a képző szerv képzési engedélyét és a vállalkozási feltételeit és az írásos tájékoztatót ki kell függeszteni, továbbá a cégtáblán az ügyfélfogadás idejét fel kell tüntetni.

3.1.2. Az elméleti tárgyak oktatásához A képző szervnek rendelkeznie kell

a) tanteremmel,

b) fali tablókkal,

c) írásvetítő berendezéssel, vagy diavetítő berendezéssel, vagy videó-lejátszóval és televíziókészülékkel, vagy számítástechnikai felszereléssel ♦ számítógépes projektorral (kivetítő berendezés),

d) az egyes tantárgyaknak megfelelő - a KFF által jóváhagyott - oktatóprogramokkal.

3.1.3. A "Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek" tantárgy oktatásához

Az "A", "A korl." és "B" kategóriás, valamint az "A1" alkategóriás képzést olyan tanteremben kell végezni, amely alkalmas a világító- és jelzőberendezések működőképes modelljének bemutatására.

3.1.4. A "Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés" tantárgy oktatásához

A "C", "D", "T", "Trolibusz" kategóriás, valamint a "C1", "D1" alkategóriás, továbbá a "B+E", "C+E", "C1+E", "D+E", "D1+E" kombinált kategóriás képzés esetén oktatásra kialakított helyiséggel, amelyben el kell helyezni legalább egy darab, az oktatni kívánt kategóriának (alkategóriának, kombinált kategóriának) megfelelő típusú üzemképes járművet, illetőleg tanalvázat, továbbá a KFF által meghatározott tantervi feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokat és eszközöket.

A helyiségben oly módon kell elhelyezni az oktatni kívánt járművet, illetőleg tanalvázat, hogy a tantervekben meghatározott létszámú tanulók a bemutatott feladatokat megfigyelhessék, illetőleg gyakorolhassák.

A helyiségnek meg kell felelnie a munkavédelmi és tűzvédelmi előírásoknak is. Az oktatás ideje alatt gondoskodni kell a motor üzemeltetéséből keletkező gázok elvezetéséről.

A helyiségben el kell helyezni továbbá a tűzvédelmi előírásoknak megfelelő számú és töltetű tűzoltó készüléket, valamint az oktatáshoz szükséges számú, de legalább 1-1 db asztalt és széket.

A helyiség fűtését - minimálisan 18 °C ♦, világítását és szellőzését biztosítani kell.

A képzésben és vizsgáztatásban résztvevők számára megfelelő WC-t és kézmosási lehetőséget kell biztosítani.

3.1.5. A járművezetés gyakorlati oktatásának feltételei

Az "A", "A korl.", "B", "C", "D", "M", "T", "Trolibusz" kategóriás, valamint az "A1", "C1", "D1" alkategóriás, továbbá a "B+E", "C+E", "C1+E", "D+E", "D1+E" kombinált kategóriás képzés esetén a tantervben részletesen meghatározott méretű és kialakítású gyakorlópályával, amelynek meg kell felelnie az alábbi feltételeknek:

fa) forgalom elől elzárt terület,

fb) szilárd burkolat,

fc) legyen alkalmas - a gyakorlást egyidejűleg végzők számának figyelembevételével - az előírt feladatok biztonságos végrehajtására,

fd) kultúrált WC és kézmosási lehetőség,

g) a vezetési gyakorlat oktatásához a képzési engedélyben szereplő kategóriába tartozó, a 4. vagy 5. mellékletben és a külön jogszabályban²⁸ meghatározott további feltételeknek megfelelő járművekkel és felszerelésekkel.

A járműkezelési és rutinfeladatok oktatásához meghatározott gyakorló pálya szilárd burkolatának, kizárólag a képzés (gyakorlás) céljára elfogadható - a kétkerekű járművek vezetésének oktatását kivéve - minden olyan felület, amely időjárástól függetlenül, a burkolat deformációja nélkül alkalmas a feladatok gyakorlására. A kétkerekű járművek oktatásához aszfalt vagy beton burkolatú pálya szükséges.

A pálya méretének az adott járműkategóriára előírt tantervi és vizsgafeladatok gyakorlására alkalmasnak kell lennie. A kizárólag képzésre használt pálya esetében nem követelmény az összes feladat egyidejű gyakorlási lehetőségének biztosítása. A pálya oktatás közbeni átrendezése megengedett.

3.2. A tanulók képzése

A tanulókat a KFF által kiadott, az egyes járműkategóriákra vonatkozó, hatályos Tanterv és Útmutatók előírásai szerint kell képezni.

Azokban a közoktatási intézményekben (iskolákban), ahol a közúti járművezető-képzés beépült az iskolai tantervbe, a tanulók vizsgára bocsátásának feltétele, hogy az iskolai tantervet a KFF jóváhagyja.

3.2.1. Az egyes járműkategóriákhoz tartozó oktatási idők.

Kötelező óraszámok a közúti járművezető-képző tanfolyamokon

5.táblázat

6.táblázat

Rövidítések:

7.táblázat

A képző szerv - a vállalászási feltételeinek megfelelően - az előírtnál magasabb óraszámú tanfolyamokat is tarthat. Hiányzás esetén az elmaradt foglalkozást pótolni kell.

Az alapismeretek tantárgyainak összes kötelező (vagy annál több) óraszámán belül az egyes tantárgyak oktatására fordítandó órák számát az iskolavezető határozza meg. A tantárgyi tananyag témakörönkénti felosztása a szakoktató feladata. Az iskolavezető által elkészített tanrendet és annak esetleges változásait a felügyeletnek meg kell küldeni, és a tanulmányi naplóhoz csatolni kell. A továbbiakban, amennyiben nincs változás az egyes tanfolyamok tanrendjében, a foglalkozásokra vonatkozóan csak az oktatás időpontját és óraszámát kell feltüntetni, a tantárgyakat nem kötelező bejegyezni.

3.3. Az összevont tanfolyamok

Összevont tanfolyamot csak a "B" és a "C1", valamint a "B" és a "C" kategóriák összevonásával lehet szervezni. A szervezés során figyelemmel kell lenni - és erről a tanulót is tájékoztatni kell - az összevont kategóriára érvényes speciális vizsgafeltételekre (életkor) .

Az összevont tanfolyamra beiskolázott, de az érintett kategóriáknak csak az egyikére jelentkező tanulók képzését az adott kategóriára vonatkozó tantervi előírásoknak megfelelően kell megtartani, illetőleg a tanulmányi naplóban dokumentálni.

3.4. Az együtt tartott tanfolyamok

Együtt tartott tanfolyami foglalkozásokat az alábbi kategóriákban (al- és kombinált kategóriákban) lehet szervezni:

- "M", "A1", "A korl.", "A" és "B";
- "B+E" és "D1+E";
- "B" és "T";
- "C1" és "C";
- "C1+E", "C+E" és "D+E";
- "T" és "K" (kerti traktor és állati erővel vont jármű) .

Az együtt tartott oktatást a tanulmányi naplóban fel kell tüntetni.

3.5. A gyakorlati oktatás

3.5.1. Általános előírások

A járművezetési gyakorlat oktatása csak a tanuló nevére kiállított, a felügyelet által hitelesített vezetési kárton birtokában kezdhető meg.

A járművezetési gyakorlat oktatása során - a kétkerekű járművek vezetésének oktatását kivéve - egy oktató egyidejűleg csak egy tanuló oktatását végezheti. A kétkerekű járművek

vezetésének oktatása során egy oktató egyidejűleg az alapoktatási feladatok oktatásánál maximum három főt, a főoktatásnál maximum két főt oktathat.

A jármű biztonsági ellenőrzésére, technikai kezelésére, valamint a manőverezési feladatok elsajátítására irányuló alapoktatást alapvetően gyakorló pályán kell végezni. Pedagógiai és módszertani szempontok alapján azonban a jármű technikai kezelésének oktatása részben - a szakoktató által elfogadhatónak tekintett forgalmi körülmények mellett - a közúti forgalomban is történhet. A sikeres járműkezelési, illetőleg a rutin vizsga előtt a közúti forgalomban végzett oktatás ideje azonban ilyen esetben is csak az alapoktatás része.

A főoktatás csak sikeres járműkezelési, illetőleg rutin vizsga után kezdhető el. A vezetési kartonon az alapoktatást és a főoktatást a megfelelő rovatban kell dokumentálni.

A járműkezelési vizsga biztonsági ellenőrzési feladatait az alapoktatás során a gyakorlati szakoktatónak - ha erre a feltételek adóttak - azon a járművön kell taníttatni, amelyen a gyakorlati vezetés oktatása és a járműkezelési vizsga történik.

3.5.2. A kétkerekű járművek vezetőinek oktatása során a tanuló felszerelése:

- a) bukósisak,
- b) szemüveg (a bukósisak kialakításától függően),
- c) erős anyagból készült, nem bő szárú hosszúnadrág és dzseki,
- d) kesztyű,
- e) magas szárú, zárt cipő vagy csizma,
- j) elől-hátul "T" betűjelzéssel ellátott, tanulónként eltérő színű vagy számozott tanulómellény,
- g) a főoktatás és a vizsga során a tanuló és az oktató közötti kapcsolatot rádió adó-vevő készülékkel kell biztosítani.

3.5.3. Az országúti vezetés keretében teljesítendő menettávolság Az országúti vezetés során:

- a) a "T" kategória esetén 10 km;
- b) az A1 alkategóriában és valamennyi kombinált kategóriában 30 km;
- c) az "A korl.", "A", "B", "C", "D" kategóriákban és a "C1", "D1" alkategóriákban 40 km a tanóránként minimálisan teljesítendő (kötelezően levezetendő) menettávolság.

3.5.4. Mobil rádiótelefon használata

Az oktatás és vizsgáztatás során az oktatójárművekben tartózkodók - a rendkívüli eseményt kivéve - nem használhatnak mobil rádiótelefont.

3.5.5. Az éjszakai vezetés oktatása

Az éjszakai vezetés oktatása - a csillagászati napnyugta és napkelte alapján - az alábbi meghatározott időtartamokban végezhető:

8.táblázat

3.6. Az oktatási idő

Az oktatási idő az alábbi időtartamokat nem haladhatja meg:

az alapismeretek oktatása során a tanfolyami csoportnak naponta legfeljebb 4 elméleti tanóra tartható (4x45 perc), ami legfeljebb 4 tanóra "biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés" foglalkozással (4x50 perc) egészíthető ki;

a) a vezetési gyakorlat oktatása során egy tanulónak az alapoktatási szakaszban naponta legfeljebb 2 tanóra tartható;

b) a főoktatás során a tanulónak naponta legfeljebb 4 tanóra tartható, amelyet legalább két részben, két tanóra oktatás után minimálisan 1 óra szünet közbeiktatásával kell szervezni;

c) az elméleti tantárgyak tanfolyami tanóráinak időtartama: 45 perc;

d) a gyakorlati tantárgyak tanfolyami tanóráinak időtartama: 50 perc;

e) az egyes tanórák között 10 perc szünetet kell tartani.

A szakoktatók napi és havi megengedett oktatási órakeretébe a vizsgák időtartama nem számít bele. A vizsgákat azonban a havi óráösszesítő megfelelő rovatában fel kell tüntetni.

4. Mentésítések

Az alább felsorolt képesítéssel rendelkező tanulókat - az "A korl.", "A" és "B" kategória, továbbá az "A1" alkategória kivételével - a tanfolyam adott tantárgyának foglalkozásain a részvétel alól az iskolavezető mentesíti. A vizsgakötelezettség alóli mentesítés kezdeményezése, a felmentés alapjául szolgáló - az iskolavezető által hitelesített - okirat fénymásolatának a jelentkezési laphoz való csatolásával történik. Ugyanígy kell eljárni az elsősegély-nyújtási ismeretek megszerzését tanúsító okirat és a korábban szerzett vezetői engedély (járművezetői engedély, járművezetői igazolvány) esetében is.

A vizsgakötelezettség alóli mentesítést a felügyelet a jelentkezési lapra tett bejegyzéssel engedélyezi.

4.1. Az egyes kategóriák és egyes tantárgyak hallgatása és vizsgája alól adható felmentések

4.1.1. Mentésítések a "szerkezeti és üzemeltetési ismeretek" és a "biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés" tan- és vizsgatárgyakból

- Bármely egyetemen, főiskolán szerzett

= gépész-, autógépész-, közlekedés mérnöki vagy üzemmérnöki oklevél; = gépész-, autógépész-, közlekedés mérnök tanári oklevél; = gépész-, autógépész-, közlekedés üzemmérnöki műszaki tanári oklevél; = szakirányú műszaki oktatói oklevél.

- A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Karon és a jogelőd Katonai Főiskolán szerzett

= harcjármű üzemeltető szakos oklevél; = katonai gépjármű üzemeltető szakos oklevél; = gépjármű technikus tiszti képesítés; = harcjármű üzemeltetői üzemmérnök.

- "Műszaki ismeretek" szakos szakoktatói oklevél (vagy ezzel egyenértékű képesítés) .

- Technikusi oklevél (szakközépiskolai érettségi) = közúti járműgépész;

= közlekedésgépész;

= gépjármű-technikai;

= gépjárműüzemi;

= mezőgazdasági gépész;

= mezőgazdasági gépjavító;

= építőgépész;

= gépjárművezető és -karbantartó.

- Szakképesítés - szakmunkás bizonyítvány = autószerelő;

= anyagmozgatógép-szerelő;

= építőgép-szerelő;

= mezőgazdasági gépszerelő;

= gépjárművezető és -karbantartó;

= mezőgazdasági gépész;

= fakitermelési gépkezelő;

= állattartó telepi gépész;

= kertészeti gépész;

= növénytermesztő gépész;

= erdőgazdasági gépész;

= mezőgazdasági gépszerelő és gépüzemeltető;

= mezőgazdasági gépjavító és karbantartó.

- A közúti járművezetői vizsgáztatás keretében szerzett gépjárműkezelői bizonyítvány.

A felsorolt szakképesítéseket adó oktatási intézmények hallgatói részére iskolai tantervbe építetten szervezett közúti járművezetői tanfolyam esetén a felmentés megadható, a vizsgaigazolás azonban csak az érettségi bizonyítvány (technikusi oklevél, szakmunkás végzettséget, illetve szakképesítést igazoló bizonyítvány) bemutatása esetén állítható ki.

Ha a felmentést szervezeten megkérte az iskola, de a vizsgázó a felmentéshez szükséges iskolai végzettségét igazoló okiratot (még) nem tudja bemutatni, a felmentett tárgyakkól a vizsgázó kérheti a vizsga letételét. Valamennyi vizsga sikeres letétele esetén - az egyéb feltételek teljesülése mellett - a vizsgaigazolást a vizsgázó részére ki kell adni.

A mentesítési kérelmek elbírálásakor a szakma megnevezését és a szakképesítés szakmai tartalmát kell meghatározónak tekinteni.

4.1.2. A "Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés" vizsgatárgy alóli további mentesítések

A "Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés" vizsgakötelezettség alól mentesül a 11. § (3) bekezdés c) pontja értelmében, aki meglévő "Lassú jármű" vezetői igazolványa alapján mezőgazdasági vontató vezetésére "T" kategóriás vizsgát kíván tenni.

4.1.3. Mentesítések a "Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás" tan- és vizsgatárgyból

- Munkavédelmi szakképzés keretében szerzett szakképesítés = munkavédelmi szakmérnöki oklevél;

= munkavédelmi üzemmérnöki oklevél;

= felsőfokú munkavédelmi szakképesítő egyetemi tagozaton szerzett oklevél;

= munkavédelmi technikus oklevél;

= középfokú munkavédelmi szakképesítő oklevél.

- A közúti járművezetői vizsgáztatás keretében 1993. január 1 -je után tett sikeres vizsga a "Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás" vizsgatárgyból.

4.1.4. Egyéb mentesítések

4.1.4.1. Tanfolyammentes vizsga letételét kérheti

aki a Magyar Honvédségnél (Magyar Néphadseregnél) az 1/1984. (Közl. Ért. 1.) KM-HM együttes utasítás vagy a fegyveres erők részére történő közúti járművezető képzésről, vizsgáztatásról és az ehhez kapcsolódó vezetői engedély kiadásáról szóló 22/1992. (XI. 25.) KHVM-HM-BM együttes rendeletben meghatározott- csak katonai járművek vezetésére jogosító - "C" vagy "E" kategóriás vezetői engedéllyel rendelkezik. A tanfolyammentes

vizsga letételére csak abból a kategóriából jogosult a vizsgázó, amelyből érvényes katonai vezetői engedélye van. Az 1993. január 1 -je után kiadott "E" kategóriás katonai vezetői engedély a kiállításától számított 3 évig jogosít a tanfolyammentes vizsga letételére.

A mentesítést a felügyelet a jelentkezési lapra tett bejegyzéssel és a katonai vezetői engedély általa hitelesített fénymásolatának csatolásával engedélyezi.

4.1.4.2. Az elsősegély-nyújtási ismeretek megszerzését tanúsító Igazolás bemutatása alóli mentesítések

A vizsgaigazolás kiadásához az elsősegélynyújtásból előírt ismeretek megszerzését tanúsító - a Magyar Vöröskereszt által kiállított - igazolás (a továbbiakban: Vöröskeresztes igazolás) megszerzésének kötelezettsége alól mentesülnek a külön jogszabály²⁹ alapján:

- az orvostudományi egyetemen szerzett orvosi, fogorvosi, gyógyszerészi,
- az állatorvos-tudományi egyetemen szerzett állatorvosi,
- védőnői,
- dietetikusi,
- mentőtiszt,
- gyógytornász,
- egészségügyi szakoktatói,
- diplomás ápolói

oklevéllel (képesítéssel) rendelkezők, valamint

- a közegészségügyi felügyelői főiskolai szakon végzettek, és
- az egészségügyi szakközépiskolát (szakiskolát) végzettek, továbbá minden olyan vizsgázó, aki
- 1969. július 1 -je és 1983. december 31 -e között "D" kategóriára vezetői engedélyt, vagy "trolibusz" kategóriára járművezetői engedélyt szerzett;
- 1984. január 1-je után:
 - = bármely járműkategóriára vezetői engedélyt,
 - = "trolibusz" kategóriára járművezetői engedélyt,
 - = "Mezőgazdasági vontató", "Segédmotoros kerékpár", "Lassú jármű" kategóriában közúti járművezetői jogosultságot szerzett. További mentesítés a Vöröskeresztes igazolás megszerzése alól nem adható.

4. melléklet a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelethez

A 2003. év november 30-ig oktatásba bevont járművekre vonatkozó előírások

1. A járművek követelményei kategóriánként

"M" kategória:

bármely kétkerekű segédmotoros kerékpár.

"A1" alkategória:

"A1" alkategóriába tartozó, legalább 75 cm³ hengerűrtartalmú, kétkerekű motorkerékpár.

"A korl." kategória:

125 cm³-t meghaladó hengerűrtartalmú, kétkerekű motorkerékpár, amely legalább 100 km/óra sebesség elérésére alkalmas, továbbá a teljesítménye a 25 kW-ot és a teljesítmény/saját tömeg aránya a 0,16 kW/kg értéket nem haladja meg.

"A" kategória:

kétkerekű motorkerékpár, amely legalább 100 km/óra sebesség elérésére alkalmas és teljesítménye legalább 35 kW.

"B" kategória:

a) legalább 5 személy befogadóképességű, négy- vagy ötajtós kivitelű személygépkocsi, amely legalább 100 km/óra sebesség elérésére alkalmas,

b) a járműnek legalább négy ülését fejtámlával kell felszerelni, amennyiben azt a gyári kialakítás lehetővé teszi,

c) kettős pedálrendszer, amely a járművezető melletti ülésből is biztosítja az üzemi pedálokkal elérhető szabályozást. A pótfék hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,

d) azokon a járműveken, amelyek műszerfalán gyárilag nincs elkülönítve a jobb és a bal oldali irányjelző visszajelző, olyan oldalhelyes irányjelző visszajelzőt kell elhelyezni, amely az oktatói és a hátsó ülésről is jól látható,

e) három darab visszapillantó tükör, amely a vezetőüléssel biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást [a közúti járművek forgalomba helyezéséről és forgalomban tartásáról szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 78. §-ának (1)-(2) bekezdése alapján],

f) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást (a két jobb oldali külső visszapillantó tükör egy olyan kialakítású tükörrel is helyettesíthető, amely a vezető- és a vezető melletti ülésből is biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást).

"B" kategória a mozgáskorlátozottak képzéséhez:

a) bármely - a mozgáskorlátozott egészségi állapotának megfelelő - személygépkocsi, illetőleg a külön jogszabályban³⁰ meghatározott szakértői bizottság egyedi műszaki előírásainak megfelelően átalakított személygépkocsi,

³⁰ A közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról szóló 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet.

b) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedállal. A pótfék hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,

c) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást.,

"C1" alkategória:

a) a járművezetővel azonos légtérben legalább 3 személy befogadóképességű, legalább 4000 kg megengedett legnagyobb össztömegű "C1" alkategóriába tartozó tehergépkocsi, amely legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas, és nem lehet különleges felépítményű,

b) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál. A pótfék hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,

c) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást,

d) a (6/1990. IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tacho-gráf) oktatási célú használatra,

e) a tehergépkocsit legalább a terhelhetősége feléig meg kell terhelni.

"C" kategória:

a) a járművezetővel azonos légtérben legalább 3 személy befogadóképességű, legalább 10 000 kg megengedett legnagyobb össztömegű, legalább 7 m hosszú, "C" kategóriába tartozó tehergépkocsi, amely legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas, és nem lehet különleges felépítményű,

b) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál,

c) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást,

d) a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tacho-gráf) oktatási célú használatra,

e) a tehergépkocsit legalább a terhelhetősége feléig meg kell terhelni.

"D1" alkategória:

- a) "D1" alkategóriába tartozó jármű, amely legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas,
- b) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál. A pótfék hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,
- c) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást.
- d) a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tacho-gráf) oktatási célú használatra.

"D" kategória:

- a) legalább 9 m hosszú, legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas "D" kategóriába tartozó jármű,
- b) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál,
- c) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást,
- d) az ENSZ EGB 13. számú előírásban meghatározott követelményt kielégítő visszatartó fék (tartósfék-rendszer) .
- e) a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tacho-gráf) oktatási célú használatra.

"B+E" kombinált kategória:

- a) a járművezetővel azonos légtérben legalább 3 személy befogadóképességű, "B" kategóriába tartozó járműből és egy legalább 1100 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló járműszerelvény, amely legalább 7,5 m hosszú és legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas, valamint amelynél a pótkocsi legalább 1,5 m magasságú és szélességű, de a vonójárműnél nem lehet alacsonyabb és keskenyebb, továbbá nem lehet különleges felépítményű,
- b) a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege nem haladhatja meg a gépkocsi saját tömegét. A járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömegének a 3500 kg-ot meg kell haladnia,
- c) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál. A pótfék hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,
- d) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást,
- e) a pótkocsit legalább a terhelhetősége feléig meg kell terhelni.

"C1+E" kombinált kategória:

a) "C1" alkategóriába tartozó oktatójármúból és egy legalább 2000 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló járműszerelvény, amely legalább 8 m hosszú és legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas. A pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege nem haladhatja meg a gépkocsi saját tömegét, és nem lehet különleges felépítményű,

b) a tehergépkocsit és a pótkocsit a terhelhetősége feléig meg kell terhelni.

"C+E" kombinált kategória:

I. Pótkocsis járműszerelvény esetén:

a) "C" kategóriás oktatójármúból és egy legalább 4 m hosszú, nem különleges felépítményű pótkocsiból álló járműszerelvény, amelynek megengedett legnagyobb együttes össztömege legalább 18 000 kg, hossza legalább 12 m, és legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas,

b) a tehergépkocsit és a pótkocsit legalább a terhelhetősége feléig meg kell terhelni. II. Félpótkocsis járműszerelvény esetén:

a) a járművezetővel azonos légtérben legalább 3 személy befogadóképességű, legalább 18 000 kg megengedett legnagyobb együttes össztömegű, legalább 12 m hosszú és legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas félpótkocsis járműszerelvény, illetőleg csuklós járműszerelvény, amelyeknél a pótkocsi nem lehet különleges felépítményű,

b) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál,

c) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást,

d) a félpótkocsit - illetőleg a csuklós járműszerelvény esetén a tehergépkocsit is legalább a terhelhetősége feléig meg kell terhelni.

"D1+E" kombinált kategória:

a) "D1" alkategóriába tartozó oktatójármúból és egy legalább 1250 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló járműszerelvény, amely legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas. A pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege nem haladhatja meg a gépkocsi saját tömegét, és nem lehet különleges felépítményű,

b) a pótkocsit a terhelhetősége feléig meg kell terhelni.

"D+E" kombinált kategória:

a) "D" kategóriába tartozó oktatójármúból és egy legalább 1250 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló járműszerelvény, amely legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas, és a pótkocsi nem lehet különleges felépítményű,

b) a pótkocsit a terhelhetősége feléig meg kell terhelni.

"T" kategória:

a) terhelhetőségének legalább a felével terhelt két - forgalmi vizsgán egy - pótkocsival összekapcsolt mezőgazdasági vontató, amelynél a pótkocsi nem lehet különleges felépítményű,

b) oktatói, illetőleg vizsgabiztosi pótülés,

c) két darab pót-visszapillantó tükör, amely az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből biztosítja a külön rendeletben előírt hátrálást,

d) az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható fékpedál.

"Trolibusz" kategória:

a) a "trolibusz" kategóriába tartozó jármű,

b) az oktatásra és vizsgára kiírt járatra "Tanulójárat" felirat,

c) vészkapcsoló,

d) az oktató, illetőleg a vizsgabiztos részére két darab póttükör,

e) oktatói (vizsgabiztosi) pótfék, illetőleg az oktató (vizsgabiztos) által kezelhető üzemi fék.

2. Egyéb követelmények

Az oktatásra használt valamennyi járművet - kétkerekű járműveket kivéve - fel kell szerelni kék alapszínű, 20 cm magasságú, 3 cm vonalvastagságú - előlről és hátulról egyaránt - jól látható, nyomtatott fehér "T" betűt ábrázoló, 25x25 cm oldalélű táblával, valamint jól láthatóan fel kell tüntetni a képző szerv nevét és címét. A "B" kategória esetében ezen jelzéseket a jármű hossz tengelyére merőlegesen felszerelt tetőtáblán kell elhelyezni. A tetőtáblán lévő "T" betűt oktatáson kívül le kell takarni.

Az "M", "A korl." és "A" kategóriás, továbbá az "A1" alkategóriás gyakorlati képzés főoktatási szakaszában a kísérő szakoktatót szállító személygépkocsi tetőtartóján el kell helyezni a motorosok oktatására figyelmeztető feliratot tartalmazó táblát.

5. melléklet a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelethez

A 2003. év december 1-jét követően oktatásba bevont járművekre vonatkozó előírások

1. A járművek követelményei kategóriánként

"M" kategória:

bármely kétkerekű segédmotoros kerékpár.

"A1" alkategória:

"A1" alkategóriába tartozó, legalább 75 cm³ hengerűrtartalmú, kétkerekű motorkerékpár.

"A korl." kategória:

"A" kategóriába tartozó kétkerekű motorkerékpár, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:

- a) 125 cm³-t meghaladó hengerűrtartalom,
- b) legalább 100 km/óra sebesség elérésére alkalmas,
- c) legfeljebb 25 kW teljesítmény,
- d) legfeljebb 0,16 kW/kg teljesítmény/sajáttömeg arány.

"A" kategória:

"A" kategóriába tartozó kétkerekű motorkerékpár, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:

- a) legalább 35 kW teljesítmény,
- b) legalább 100 km/óra sebesség elérésére alkalmas.

"B" kategória:

"B" kategóriába tartozó személygépkocsi, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

- aa) legalább 5 személy befogadóképesség,
- ab) legalább négyajtós kivitel,
- ac) legalább 100 km/óra sebesség elérésére alkalmas;

b) kötelező felszerelések és tartozékok:

ba) a járműnek legalább négy ülést fejtámlával kell felszerelni, amennyiben azt a gyári kialakítás lehetővé teszi,

bb) azokon a járműveken, amelyek műszerfalán gyárilag nincs elkülönítve a jobb és a bal oldali irányjelző visszajelző, olyan oldalhelyes irányjelző visszajelzőt kell elhelyezni, amely az oktatói és a hátsó ülésről is jól látható,

bc) kettős pedálrendszer, amely a járművezető melletti ülésből is biztosítja az üzemi pedálokkal elérhető szabályozást. A pótfék hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,

bd) három darab visszapillantó tükör, amely a vezetőülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást [a közúti járművek forgalomba helyezéséről

és forgalomban tartásáról szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 78. §-ának (1)-(2) bekezdése alapján],

be) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást (a két jobb oldali külső visszapillantó tükör egy olyan kialakítású tükörrel is helyettesíthető, amely a vezető- és a vezető melletti ülésből is biztosítja a jármű mellett lévő jobb oldali forgalmi sávra történő hátrálást) .

"B" kategória a mozgáskorlátozottak képzéséhez:

"B" kategóriába tartozó gépkocsi, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) a mozgáskorlátozott anatómiai és fiziológiai állapotának megfelel;

b) a szakértői bizottság egyedi műszaki előírásainak megfelelően átalakított [a közúti járművezetők egészségügyi alkalmasságának megállapításáról szóló 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet alapján],

c) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedállal van felszerelve. A pótfék hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,

d) két darab pót-visszapillantó tükörrel van ellátva, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást (a két jobb oldali külső visszapillantó tükör egy olyan kialakítású tükörrel is helyettesíthető, amely a vezető- és a vezető melletti ülésből is biztosítja a jármű mellett lévő jobb oldali forgalmi sávra történő hátrálást) .

"C1" alkategória:

"C1" alkategóriába tartozó tehergépkocsi, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) legalább 5 m hosszúság,

ab) legalább 4000 kg megengedett legnagyobb össztömeg,

ac) legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas,

ad) azonos légtérben legalább 3 személy befogadására alkalmas vezetőfülke,

ae) a vezetőfülke szélességével és magasságával legalább azonos szélességű és magasságú, zárt, de nem különleges felépítmény;

b) kötelező felszerelések és tartozékok:

ba) valamennyi fékezet kerékre ható blokkolásgátló (ABS),

bb) a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tacho-gráf) oktatási célú használatra,

bc) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfél pedál. A pótfél hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,

bd) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást;

c) a tehergépkocsit legalább a terhelhetősége feléig meg kell terhelni.

"C" kategória:

"C" kategóriába tartozó tehergépkocsi, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) legalább 2,4 m szerkezeti szélesség, legalább 8 m szerkezeti hosszúság,

ab) legalább 12 000 kg megengedett legnagyobb össztömeg, és a vizsgán a tényleges össztömeg legalább 10 000 kg,

ac) legalább 80 km/óra tervezési sebesség,

ad) azonos légtérben legalább 3 személy befogadására alkalmas kialakítású vezetőfülke,

ae) a vezetőfülke szélességével és magasságával legalább azonos szélességű és magasságú, zárt, de nem különleges felépítmény;

b) kötelező felszerelések és tartozékok:

ba) legalább 8 előremeneti fokozatú nyomatékváltó (sebességváltó),

bb) valamennyi fékezett kerékre ható blokkolásgátló (ABS),

bc) a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tacho-gráf) oktatási célú használatra,

bd) sebességkorlátozó,

be) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfél pedál,

bf) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást.

"D1" alkategória:

"D1" alkategóriába tartozó autóbusz, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) legalább 5 m hosszúság,

ab) legalább 4000 kg megengedett legnagyobb össztömeg,

ac) legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas;

b) kötelező felszerelések és tartozékok:

ba) valamennyi fékezett kerékre ható blokkolásgátló (ABS),

bb) a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tacho-gráf) oktatási célú használatra,

bc) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pót-fék pedál. A pót-fék hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,

bd) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást.

"D" kategória:

"D" kategóriába tartozó autóbusz, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) legalább 2,4 m szerkezeti szélesség, legalább 10 m szerkezeti hosszúság,

ab) legalább 80 km/óra tervezési sebesség;

b) kötelező felszerelések és tartozékok:

ba) visszatartó fék (tartófék-rendszer), az ENSZ EGB 13. számú mellékletének előírása szerint,

bb) valamennyi fékezett kerékre ható blokkolásgátló (ABS),

bc) a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tacho-gráf) oktatási célú használatra,

bd) a 10000 kg megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó jármű esetén sebességkorlátozó,

be) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pót-fék pedál,

b) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást.

"B+E" kombinált kategória:

"B+E" kombinált kategóriába tartozó járműszerelvény, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) a járművezetővel azonos légtérben legalább 3 személy befogadóképességű "B" kategóriába tartozó vonójármű,

ab) a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege legalább 1100 kg,

ac) a pótkocsi zárt, de nem különleges felépítményű, legalább 1,5 m széles, legalább 1,5 m magas, de a vonójárműnél nem alacsonyabb és nem keskenyebb,

ad) a járműszerelvény hosszúsága legalább 7,5 m,

ae) a járműszerelvény legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas,

aj) a járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömegének a 3500 kg-ot meg kell haladnia, *ag)* a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege nem haladhatja meg a gépkocsi saját tömegét;

b) kötelező felszerelések és tartozékok:

ba) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál. A pótfék hatásosságának el kell érnie az üzemi fék hatásosságának legalább 90%-át,

bb) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást;

c) vizsgán a pótkocsi tényleges össztömege legalább 800 kg.

"C1+E" kombinált kategória:

"C1+E" kombinált kategóriába tartozó járműszerelvény, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) "C1" alkategóriába tartozó oktatójármű,

ab) a pótkocsi zárt, de nem különleges felépítményű, szélességének és magasságának legalább a vezetőfülke szélességével és magasságával azonosnak kell lennie,

ac) a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege legalább 1250 kg,

ad) a járműszerelvény szerkezeti hosszúsága legalább 8 m,

ae) a járműszerelvény legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas;

b) terhelés vizsgán:

ba) a tehergépkocsit a terhelhetősége feléig meg kell terhelni,

bb) a pótkocsi tényleges össztömege legalább 800 kg.

"C+E" kombinált kategória:

I. Pótkocsis járműszerelvény esetén:

"C+E" kombinált kategóriába tartozó járműszerelvény, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) "C" kategóriába tartozó oktatójármű,

ab) a pótkocsi legalább 7,5 m szerkezeti hosszúságú, zárt, de nem különleges felépítményű, szélességének és magasságának legalább a vezetőfülke szélességével és magasságával azonosnak kell lennie,

ac) a járműszerelvény szélessége legalább 2,4 m,

ad) a járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömege legalább 20 000 kg, és a vizsgán a tényleges össztömege legalább 15 000 kg,

ae) a járműszerelvény legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas. II. Félpótkocsis járműszerelvény esetén:

"C+E" kombinált kategóriába tartozó félpótkocsis, illetőleg csuklós járműszerelvény, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) a "C" kategóriába tartozó vonójármű, vezetőfülkéjében a járművezetővel azonos légtérben legalább 3 személy befogadóképesség,

ab) a pótkocsi zárt, de nem különleges felépítményű, szélességének és magasságának legalább a vezetőfülke szélességével és magasságával azonosnak kell lennie,

ac) a járműszerelvény szélessége legalább 2,4 m, hosszúsága legalább 14 m,

ad) a járműszerelvény megengedett legnagyobb együttes össztömege legalább 20 000 kg, és a vizsgán a tényleges tömege legalább 15 000 kg,

ae) a járműszerelvény legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas;

b) kötelező felszerelések és tartozékok:

ba) legalább 8 előremeneti fokozatú sebességváltó (nyomatékváltó),

bb) minden fékezett kerékre ható blokkolásgátló (ABS),

bc) a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tacho-gráf) oktatási célú használatra,

bd) sebességkorlátozó,

be) a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál,

bf) két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető melletti ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást.

"D1+E" kombinált kategória:

"D1+E" kombinált kategóriába tartozó járműszerelvény, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) "D1" alkategóriába tartozó oktatójármű,

ab) a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege legalább 1250 kg,

ac) a pótkocsi zárt, de nem különleges felépítményű, szélessége és magassága legalább 2 m,

ad) a járműszerelvény legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas;

b) vizsgán a pótkocsi tényleges össztömege legalább 800 kg.

"D+E" kombinált kategória:

"D+E" kombinált kategóriába tartozó járműszerelvény, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) "D" kategóriába tartozó oktatójármű,

ab) a pótkocsi zárt, de nem különleges felépítményű, szélessége és magassága legalább 2 m,

ac) a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege legalább 1250 kg,

ad) a járműszerelvény legalább 80 km/óra sebesség elérésére alkalmas;

b) vizsgán a pótkocsi tényleges össztömege legalább 800 kg.

"T" kategória:

"T" kategóriába tartozó mezőgazdasági vontató két pótkocsival, amely az alábbi jellemzőkkel és felszerelésekkel rendelkezik:

a) jellemzők:

aa) a járművezetővel azonos légtérben lévő 2 személy befogadóképességű vezetőfülke,

ab) 2 darab - a forgalmi vizsgán egy darab - nem különleges felépítményű pótkocsi;

b) kötelező felszerelések és tartozékok:

ba) oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi pótülés,

bb) az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható fékpedál,

bc) két darab pót-visszapillantó tükör, amely az oktatói, illetőleg a vizsgabiztosi ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást;

c) a pótkocsit legalább a terhelhetősége feléig kell megterhelni.

"Trolibusz" kategória:

Trolibusz kategóriába tartozó jármű, amely az alábbi kötelező tartozékokkal rendelkezik:

a) az oktatásra és vizsgára kiírt járatra "Tanuló járat" felirat,

b) vészkapcsoló,

c) oktatói pótfék, illetőleg az oktató által kezelhető üzemi fék,

d) két darab pót-visszapillantó tükör, amely az oktatói ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást.

Az felsorolt járművek teljesítmény- és sebességadatai hatósági bizonyítvány hiányában a járártól által kiadott "Kezelési Útmutató"-val is igazolhatók.

2. Egyéb követelmények

Az oktatásra használt valamennyi járművet - kétkerekű járműveket kivéve - fel kell szerelni kék alapszínű, 20 cm magasságú, 3 cm vonalvastagságú előlről és hátulról egyaránt - jól látható, nyomtatott fehér "T" betűt ábrázoló, 25 x 25 cm oldalélű táblával, valamint jól láthatóan fel kell tüntetni a képző szerv nevét és címét. A "B" kategória esetében ezen jelzéseket a jármű hossz tengelyére merőlegesen felszerelt tetőtáblán kell elhelyezni. A tetőtáblán lévő "T" betűt oktatáson kívül le kell takarni

Az "M", "A korl." és "A" kategóriás, továbbá az "A1" alkategóriás gyakorlati képzés főoktatási szakaszában a kísérő szakoktatót szállító személygépkocsi tetőtartóján el kell helyezni a motorosok oktatására figyelmeztető feliratot tartalmazó táblát.

6. melléklet a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelethez

Az oktatójármű igazolás és az oktatójárművek minősítő vizsgálatára vonatkozó eljárási rend

I. AZ OKTATÓJÁRMŰ-IGAZOLÁS TARTALMA

1. A kiállító hatóság megnevezése
2. A jármű forgalmi rendszáma, gyártmánya, típusa, besorolása*
3. A jogosultság tartalma
4. Kötelmek
5. Érvényesség**
6. Napló/tételszám
7. Kiadás kelte
8. A kiadásra jogosult személy aláírása
9. A kiállító hatóság bélyegzőlenyomata

* A 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 4. melléklete alá tartozó oktatójármű

(Megjegyzés: A 4. melléklet hatálya alá tartozó jármű oktatójármű-igazolása 2009. december 31-ét követő érvényességgel nem állítható ki.)

** A vizsgálat időpontjától számított legfeljebb 2 év időtartam.

II. AZ OKTATÓJÁRMŰVEK MINŐSÍTŐ VIZSGÁLATÁNAK ELJÁRÁSI RENDJE

1. Az oktatójárművek minősítő vizsgálat

A külön jogszabályban³¹ foglaltak betartásával a közúti járművezető-képzésben a vezetési gyakorlat tantárgy oktatására használt "B", "C", "D", "T" kategóriás, a "C1", "D1" alkategóriás, valamint a "B+E", "C1+E", "C+E", "D1+E", "D+E" kombinált kategóriás oktatójármű járművekhez tartozó oktatójármű-igazolás kiadásához szükséges minősítő vizsgálatot a felügyelet végzi.

³¹ A közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet, a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet.

Az oktatójárművek minősítő vizsgálatát az üzemeltető kérelmére a képzést engedélyező felügyelet végzi el. Kivételt képez ez alól a "T" kategóriás oktatójármű (járműszerelvény) amelynek az oktatójármű minősítő vizsgálatát az a megyei felügyelet is elvégezheti, ahol az átalakítást végezték.

A "C1", "D1" alkategóriás, "C", "D" kategóriás, "C1+E", "C+E", "D1+E" és "D+E" kombinált kategóriás oktatójárművet a járműműszaki vizsgabiztos indokolt esetben (pl. rendeletben meghatározott sebesség elérésére való alkalmasság) a képzés-felügyelővel együtt minősíti. A minősítő vizsgálat részét képező közúti vizsgálatot a képzés-felügyelő egyedül is végezheti.

A szakoktató lakóhely változása, valamint az oktatójármű tulajdonosváltása esetén, továbbá abban az esetben, ha az oktatójárművel egy másik megyében (a fővárosban) is oktatni kívánnak, az oktatójármű-igazolás a korábban bejegyzett időpontig érvényes. Abban az esetben, ha a szakoktató folyamatosan több megyében végez oktatási tevékenységet, a tulajdonát képező oktatójármű minősítő vizsgálatát bármely felügyelet elvégezheti, ahol a szakoktató szakoktatói névjegyzékben szerepel.

A vizsgálat költségeit - amelyet a kérelmező visel - a külön jogszabály³² alapján kell meghatározni és befizetni.

2. Az oktatójármű-igazolás kiadása, érvényesítése

Ha a minősítő vizsgálat során a jármű az e mellékletben foglaltaknak megfelel, akkor a járműre az e melléklet szerinti oktatójármű-igazolást kell kiadni, illetőleg annak érvényességét meg kell hosszabbítani.

Az oktatójármű-igazolás csak érvényes forgalmi engedéllyel rendelkező járműre adható ki, illetőleg érvényesíthető.

Az oktatójármű-igazolás érvényesítő rovatában fel kell tüntetni azt a kategóriát, alkategóriát, kombinált kategóriát, amelynek oktatására az adott jármű alkalmas.

Az oktatójármű-igazolás kiállításakor, illetőleg érvényesítésekor fel kell tüntetni azt a körülményt, hogy a jármű oktatásba bevonása (oktatójármű-igazolással történő ellátása) 2003. december 1-je előtt, vagy után történt.

3. Az oktatójármű-igazolás kiadásának elutasítása

Ha a vizsgálat alapján a jármű az oktatási, vizsgáztatási feltételeknek nem felel meg, akkor az oktatójármű-igazolás kiadását határozatban el kell utasítani.

AZ OKTATÁSBAN HASZNÁLT JÁRMŰVEK KÖVETELMÉNYEI ÉS VIZSGÁLATA

1. Esztétikai állapot, megbízhatóság

Menetpróbával és funkciópróbával ellenőrizni kell a motor, a tengelykapcsoló, a kormányberendezés, a fékrendszer és a sebességváltó, sebességkorlátozó, valamint az egyéb kezelőszervek állapotát. A sebességváltónál az előírt - előre-menet - legalább 8 fokozat

felezővel is teljesíthető. Szemrevételezéssel kell meggyőződni a jármű külső és belső esztétikai állapotáról. Nem alkalmas oktatásra a jármű, ha:

- a) belső állapota nem teszi lehetővé a kultúrált oktatást, vizsgáztatást;
- b) az ellenőrzött szerkezeti egységeinek, illetőleg a kezelőszerveinek működése bizonytalan.

2. A járművek terhelhetősége (szállítható személyek száma), sebességadatai, méretei

A forgalmi engedély alapján ellenőrizni kell, hogy a járművek terhelhetősége megfelel-e az előírásoknak.

A járművet az oktatáshoz, illetőleg a vizsgához előírt terhelési állapotban kell bemutatni. A tényleges terhelési értéket a bemutatott állapot szerint kell értékelni. Amennyiben kétség merül fel a terhelést illetően, a felügyelet a jármű (járműszerelvény) mérlegelését kezdeményezi.

A jármű (járműszerelvény) sebességadataira vonatkozó követelmények teljesülését hatósági bizonyítvány vagy a gyártó által kiadott "Kezelési útmutató" alapján, ezek hiányában közúti méréssel kell vizsgálni. A közúti vizsgálat során lakott területen kívüli útszakaszon kell meggyőződni arról, hogy a jármű (járműszerelvény) a KRESZ által engedélyezett maximális sebességet eléri, és annak tartására huzamos ideig képes, továbbá a motor erőtartalékából következtetni lehet arra, hogy a jármű (járműszerelvény) az előírt sebességérték teljesítésére alkalmas.

A járművek (járműszerelvények) magasságát és szélességét, valamint hosszát mérőszalaggal kell ellenőrizni az előírt méretek és arányok teljesülése céljából.

³² A közúti járművek forgalomba helyezésével és forgalomban tartásával, valamint környezetvédelmi felülvizsgálatával és ellenőrzésével kapcsolatos egyes díjakról szóló 11/1998. (IV. 17.) KHVM-BM együttes rendelet II. fejezete.

A "C" kategóriába és "C1" alkategóriába tartozó járművek vezetőterének vizsgálatakor az oktató munkaterét úgy kell ellenőrizni, hogy a szakoktátónak az esetleges beavatkozáshoz elegendő mozgástere legyen.

A járművek előírt szélességénél és hosszúságánál a jármű típusbizonyítványa szerinti szerkezeti szélesség és hosszúság vehető figyelembe, a felszerelt tartozékokból adódó méretváltozás nem.

3. Visszapillantó tükrök

Az oktatáshoz használt járművekre felszerelt tükröknek biztosítaniuk kell mind a tanuló (vizsgázó), mind a szakoktató számára a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást. A szakoktató számára előírt póttükröket a jármű jobb és bal oldali külső részére kell szerelni. A "B" kategóriás oktatójármű esetén, amennyiben a jármű kialakítása a hátrálást nem akadályozza, a baloldali póttükröt a személygépkocsi belsejében is el lehet helyezni, továbbá a tanuló (vizsgázó) és a szakoktató jobb oldali 2 db külső visszapillantó tükre egy olyan kialakítású tükörrel is helyettesíthető, amely mindkettőjük számára biztosítja a jobb oldali forgalmi sávra történő hátrálást.

A tükröknek állíthatónak és rezgésmentesnek kell lenniük. A tükrök meglétét, és elhelyezésének megfelelőségét az oktatói ülésből szemrevételezéssel kell megállapítani.

4. Fékberendezések

4.1. Visszatartó fék

A "D" kategóriás oktatójármű tekintetében előírt visszatartó fék megfelelőségének ellenőrzésénél az alábbiakban meghatározottak szerint kell eljárni:

- amennyiben az autóbusz típusa az ENSZ EGB 13. sz. fékelőírásban foglalt \blacklozenge a tartós fékezés tulajdonságra vonatkozó II/A típusú -jóváhagyással rendelkezik, a vizsgálatot a nemzetközi közúti áru és személyszállítás egyes feltételeiről szóló 101/2003. (XII. 23.) GKM rendelet 2. mellékletének IV. fejezete 2.2.3. pontjában leírt technológia alkalmazásával kell elvégezni. E vizsgálat helyett elfogadható gépjármű fenntartó szervezet 30 napnál nem régebbi igazolása ilyen vizsgálat lefolytatásáról;

- amennyiben az autóbusz típusát az ENSZ EGB 13. sz. fékelőírás szerint nem hagyták jóvá, és az autóbusz tartósfék-rendszerrel való felszerelésének engedélyezését kezdeményezik, az eljárást a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben [a továbbiakban: 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM r.] meghatározott átalakítási engedélyezési eljárás keretei között kell lefolytatni. A visszatartó fék megfelelőségének minősítésénél az első bekezdésben meghatározottak figyelembevételével kell eljárni.

4.2. Pótfék pedál

A pótfék pedál beszerelése az 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM r. 2. § (3) bekezdésének a) pontja alapján nem minősül átalakításnak. A beépített szerkezeti elemeknél a jóváhagyási jel meglétét nem kell megkövetelni. Az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál követelményei:

- felerősítése minden üzemi állapotában biztosítsa a gyors, megbízható működést,
- légfék esetén a pótfék pedál működtetésekor a fékhatás (a kivezérelt nyomás függvényében) legyen azonos az eredeti (üzemi) fékrendszer hatásosságával,
- hidraulikus vagy kombinált fék esetén hatásossága (a pedálerő függvényében) érje el legalább az eredeti rendszer hatásosságának 90%-át,
- elhelyezése alapján biztosítsa a szakoktató számára a gyors beavatkozás lehetőségét,
- kialakítása folytán tegye lehetővé az oktatói pótfék pedál üzemzavara esetére is a vezetőüléskől az üzemi fék használatát,
- a fékrendszer eredeti funkciójából a pótpedálok beszerelése miatt semmi sem szűnhet meg. A pótfék pedál megfelelőségét a jármű álló helyzetében, illetve fékpróbával kell ellenőrizni.

Álló helyzetben a pótfék pedál 2-3-szori gyors, erőteljes (hidraulikus és kombinált fékek esetében 300 \blacklozenge 400 N) működtetésével ellenőrizni kell a felerősítés szakszerűségét. A pótfék pedál felerősítési helyeinél, a pótfék pedál tengelyén észlelhető alakváltozás, deformáció,

elmozdulás nem engedhető meg. A pedál felengedésekor annak az alaphelyzetet kell felvennie (nem szorulhat). A pedálnak az elhelyezése folytán az oktatóülésből egyszerűen és gyorsan kezelhetőnek kell lennie.

A pótfék pedált kitámasztva működtetni kell a vezetői fékpedált. Nem fogadható el az a pótfék pedál, amely az üzemi fékpedállal direkt - közvetlen - kényszerkapcsolatban áll, és az üzemi fékpedál teljes lenyomása esetén a pótfék pedál-talp alsó felülete és a padlólemez közötti távolság kevesebb, mint 80 mm.

Légfékes járműveknél az utólag felszerelt szerkezetek alkalmasságát, megbízható működését és felszerelésének szakszerűségét is ellenőrizni kell.

A pótfék pedállal elérhető fékhatásosság ellenőrzése történhet közúton vagy próbapadon.

KÖZÚTI ELLENŐRZÉS: a járművet 20-30 km/h sebességről a pótfék pedállal le kell fékezni.

PRÓBAPADI ELLENŐRZÉS: tengelyenként a próbapadra állva a vezetőülésből, majd az oktatóülésből kell fékezni.

5. Menetíró készülék (tachográf)

Az oktatási célú használatra megfelelő a menetíró, ha

- megfelel a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben előírtaknak,
- beszerelése a Közlekedési Értesítőben közzétett (a közlekedési felügyeletnél nyilvántartott) szakműhelyben történt,
- az oktatójármű a minősítő vizsgán megfelelt.

Az oktatójármű minősítő vizsgálatára a hitelesítést és a járműhöz történő illesztést igazoló dokumentumok alapján kerül sor.

A vizsgálatra működtetett menetíróval kell megjelenni.

6. Egyéb kezelőszervek, berendezések

Amennyiben az oktatójármű egyéb pótpedálokkal - a "B" kategóriában kötelezően - van felszerelve, akkor azok felerősítését, működését, hatásosságát a pótfék pedál vizsgálatára előírtaknak megfelelően kell értelemszerűen ellenőrizni és elbírálni. Ezeknél a pótpedáloknál megengedhető a direkt kapcsolat az eredeti kezelőszervekkel.

Az oktatáshoz használt járművek kormánykerekére - a mozgáskorlátozottak részére előírt segédberendezéseken kívül - semmilyen kiegészítő segédeszköz (berendezés) nem szerelhető fel.

7. Vontatás

A vontatásra vonatkozó üzemeltetési műszaki feltételekről a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 21. §-a rendelkezik, amely szerint a pótkocsik tényleges össztömegét kell figyelembe venni.

Erre figyelemmel a mezőgazdasági vontatókkal, valamint a gépjárművekkel az oktatás és vizsgáztatás során csak olyan pótkocsit szabad vontatni, amelyek tényleges össztömege nem haladja meg a vonójármű forgalmi engedélyében feltüntetett vonóképességet. A pótkocsikat terhelhetőségük figyelembevételével olyan mértékig szabad megrakni, hogy a vonójármű vonóképességének mértékét a vontatmány tényleges össztömege ne haladja meg.

A képzési engedély kiadása (felülvizsgálata) során vizsgálandó, hogy a járműszerelvény az előírt terhelés esetén is megfelel-e a fenti követelményeknek.

Abban az esetben, ha 2003. december 1-je előtt oktatásba bevont vonójárműhöz kapcsolt - a vonójárműhöz illeszkedő, de korábban oktatás céljára nem használt - új (korszerű) pótkocsival járműszerelvény oktató jármű megvizsgálására kerül sor, a 4. melléklet előírásai szerint kell eljárni.

A vizsgálat során különös figyelemmel kell lenni a fékezésre vonatkozó külön jogszabály³³ előírásainak teljesítésére.

8. A "T" tábla, a képző szerv jelölése

Szemrevételezéssel, szükség esetén mérőeszkővel ellenőrizni kell a "T" jelű tábla méreteit. A jogszabályi értéktől eltérés a 10%-ig elfogadott. A tábla színe a közlekedési jelzőtáblák kék színéhez hasonló legyen. "T" jelű táblának kell elfogadni a járműre ragasztott öntapadó fóliát vagy festést is. Szemrevételezéssel kell meggyőződni a képző szerv nevének, címének feltüntetéséről, valamint arról, hogy a "T" jelű tábla előlről és hátulról egyaránt jól látható.

"B" kategória esetében a tetőtáblán lévő feliratoknak olvashatónak kell lenniük egy a jármű előtt, illetőleg mögött álló személygépkocsi első üléséből (kb. 1 m magasságból, 5 m távolságból). Egyéb kategóriába tartozó járművek esetén elfogadható, ha a járművet elől és hátul "T" betűvel jelölik. Ebben az esetben a képző szerv nevét és címét a jármű jobb oldalán jól láthatóan fel kell tüntetni.

A táblák nem takarhatják a rendszámot, a világítótesteket, valamint nem akadályozhatják a járműből a kilátást.

A táblákat függőlegesen (a 15 fok eltérés megengedett) kell elhelyezni.

A képző szerv nevének és címének feltüntetésére különleges előírás nincs, azonban a kilátásra és a díszítésre vonatkozó általános előírásokat alkalmazni kell.

³³ A közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 29-32. §-a.

9. A tűzoltó készülék

A tehergépkocsit, az autóbust, a mezőgazdasági vontatót és a trolibuszt fel kell szerelni a külön jogszabályban³⁴ kötelezően előírt fajtájú és méretű tűzoltó készülékkel.

7. melléklet a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelethez

A vizsgáztatás feltételei

I. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐ VIZSGÁZTATÁSA

A) Elméleti vizsga

1. Forma

Olyan formát kell választani, amellyel ellenőrizhető, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a 2-4. pontokban felsorolt témakörök előírt ismeretével.

2. Az összes járműkategóriára vonatkozó elméleti vizsga tartalma 2.1. Az alább felsorolt pontok mindegyikére kérdéseket kell feltenni.

2.1.1. Közúti közlekedési szabályok:

- különösen a közúti jelzőablákra, jelölésekre, jelzésekre, elsőbbségadásra és sebességkorlátozásra vonatkozóan.

2.1.2. A gépjárművezető:

- az éberség és a közúti közlekedés többi résztvevőjével szembeni magatartás fontossága,

- észlelés, becslés és döntéshozatal, különösen a reakcióidő, valamint a gépjárművezetői magatartás megváltozása alkohol, kábítószer, gyógyszerészeti termékek, adott lelki állapot vagy fáradtság hatására.

2.1.3. Az úttest:

- a járművek közötti biztonságos távolság, a féktávolságok és a biztonságos úttartás különböző időjárási és útviszonyok közötti megtartására vonatkozó legfontosabb elvek,

- a vezetésnek az úttest különböző állapotaihoz kapcsolódó kockázati tényezői, különösen az úttest időjárással és napszakkal összefüggő állapotváltozásai,

- a különböző úttípusok jellemzői a külön jogszabályban meghatározottaknak megfelelően.

2.1.4. A közúti közlekedés többi résztvevője:

- a közúti közlekedés többi résztvevőjének tapasztalathiányával, valamint a közlekedők legsérülékenyebb kategóriáival, például gyermekekkel, gyalogosokkal, kerékpárosokkal és a csökkent mozgásképességű személyekkel kapcsolatos különleges kockázati tényezők,

- a különböző típusú gépjárművek mozgásából és vezetéséből, valamint vezetőik különböző látóteréből eredő kockázatok.

2.1.5. Általános szabályok valamint egyéb kérdések:

- a gépjárművek használatához szükséges adminisztratív dokumentumokra vonatkozó szabályok,

- a gépjárművezető baleset esetén tanúsítandó magatartását (figyelmeztető eszközök kihelyezése és riasztás) meghatározó általános szabályok és azok az intézkedések, amelyeket közúti baleset áldozatai részére nyújtott segítségadás céljából szükség szerint elvégezhet,

- a gépjárműre, a szállítmányra és a szállított személyekre vonatkozó biztonsági tényezők.

2.1.6. A gépjármű elhagyásakor szükséges óvintézkedések.

A közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 107. § (1)-(3) bekezdése.

2.1.7. A közúti biztonsággal összefüggő mechanikai szempontok; a vizsgázónak képesnek kell lennie észlelni a leggyakoribb meghibásodásokat, különösen a kormány-, a felfüggesztés és a fékrendszerben, a gumiabroncsokban, a fényjelzőkben és az irányjelzőkben, a fényszórókban, a visszapillantó tükrökben, a szélvédőben és az ablaktörlőkben, a kipufogórendszerben, a biztonsági övekben és hangjelző berendezésben.

2.1.8. A jármű biztonsági felszerelése, és különösen a biztonsági övek, a fejtámaszok és a gyermekek biztonsági felszereléseinek használata.

2.1.9. A gépjárműhasználat környezetre gyakorolt hatásával kapcsolatos szabályok (a hangjelző berendezések megfelelő használata, mérsékelt tüzelőanyag-fogyasztás, korlátozott károsanyag-kibocsátás stb.) .

3. Az "A", "A korl." kategóriákra és az "A1" alkategóriára vonatkozó különleges rendelkezések 3.1. Az alábbiak általános ismeretének kötelező ellenőrzése:

3.1.1. Védőfelszerelés, például kesztyű, csizma, védőruha és bukósisak használata.

3.1.2. Motorkerékpárosok láthatósága a közúti közlekedés többi résztvevője számára.

3.1.3. Az úttest fent meghatározott különböző állapotaihoz kapcsolódó kockázati tényezők, különös tekintettel az olyan csúszós részekre, mint például a csatornafedőlapok, az útburkolati jelzésekre, például a vonalak és nyilak, valamint a villamossínekre.

3.1.4. A közúti biztonsággal összefüggő, fent meghatározott mechanikai szempontok, különös tekintettel az elakadásjelző kapcsolójára, az olajszintekre és a meghajtó láncra.

4. A "C", "C+E", "C1", "C1+E", "D", "D+E", "D1" és a "D1+E" kategóriára vonatkozó különleges rendelkezések

4.1. Az alábbiak általános ismeretének kötelező ellenőrzése:

4.1.1. A vezetési időre és a pihenő időszakokra vonatkozó szabályok; a menetíró készüléknek az előírás szerű használata.

4.1.2. Az érintett szállítmány típusára (áru vagy utasok) vonatkozó szabályok.

4.1.3. A belföldi és a nemzetközi áru- és utasszállításhoz szükséges gépjármű- és szállítási okmányok.

4.1.4. Baleset esetén tanúsítandó magatartás; baleset vagy hasonló esemény, például az utasok eltávolításával járó veszélyhelyzet esetén elvégzendő intézkedések ismerete és elsősegélynyújtási alapismeretek.

4.1.5. A kerekek leszerelése és cseréje közben betartandó óvintézkedések.

4.1.6. A gépjárművek súlyára és méreteire vonatkozó szabályok; a sebességkorlátozókra vonatkozó szabályok.

4.1.7. A látótér saját gépjármű jellemzői által okozott korlátozása.

4.1.8. Közúti térkép olvasása, útvonaltervezés, ideértve az elektronikus navigációs rendszerek használatát is (választható) .

4.1.9. A gépjármű rakományával kapcsolatos biztonsági tényezők: a rakomány ellenőrzése (rakodás és rögzítés), a különböző típusú rakományokkal kapcsolatos nehézségek (pl. folyadékok, függesztett rakomány), az áru be- és kirakodása és a rakodó berendezések használata (csak a "C", "C+E", "C1", "C1+E" kategóriákban) .

4.1.10. A gépjárművezető felelőssége az utasszállítást illetően; az utasok kényelme és biztonsága; gyermekszállítás; az elindulás előtti szükséges ellenőrzések; az összes autóbustípus része kell hogy legyen az elméleti vizsgának (a tömegközlekedésben használt autóbuszok és a távolsági autóbuszok, különleges méretű autóbuszok) (csak a "D", "D+E", "D1", "D1+E" kategóriákban) .

4.2. A "C", "C+E", "D" és "D+E" kategóriák vonatkozásában a következő további előírások általános ismeretének kötelező ellenőrzése:

4.2.1. A következők szerkezeti és működési elvei: belső égésű motorok, folyadékok (pl. motorolaj, hűtőfolyadék, mosófolyadék), az üzemanyag-ellátó rendszer, az elektromos rendszer, a gyújtási rendszer, az erőátviteli rendszer [tengelykapcsoló, sebesség(nyomaték) váltó stb.].

4.2.2. Kenés és fagyásálló-védelem.

4.2.3. A gumiabroncsok szerkezetének, felszerelésének, helyes használatának és ápolásának elvei.

4.2.4. A fékszerelvények és a sebességszabályzók típusainak, működésének, fő elemeinek, csatlakozásának, használatának és napi karbantartásának elvei, és a blokkolásgátló fékek használata.

4.2.5. A vonószerkezetek típusainak, működésének, fő elemeinek, csatlakozásának, használatának és napi karbantartásának elvei (csak a "C+E", "D+E" kategóriákban) .

4.2.6. Üzemzavarok okainak felderítési módszerei.

4.2.7. A gépjárművek megelőző karbantartása és a szükséges folyamatos karbantartás.

4.2.8. A gépjárművezető felelőssége az áru egyeztetett feltételek szerinti átvételét, fuvarozását és leszállítását illetően (csak a "C", "C+E" kategóriákban).

B) A járműkezelési vagy rutin és a forgalmi vizsga

5. A gépjármű és berendezései

5.1. A járműkezelési vagy rutin- és forgalmi vizsgákon használt járműveknek meg kell felelniük a 4. vagy 5. mellékletben előírtaknak.

6. Az "A", "A korl." és "A1" kategóriákra vonatkozóan vizsgálandó jártasság és magatartás

6.1. A gépjármű közúti biztonsággal összefüggő előkészítése és műszaki ellenőrzése

A vizsgázónak a következő követelmények kielégítésével igazolnia kell, hogy elő tud készülni a biztonságos vezetésre:

6.1.1. A védőfelszerelés, például a kesztyű, csizma, védőruha és bukósisak beállítása.

6.1.2. A gumiabroncsok, fékek, a kormánymű, az elakadásjelző kapcsoló (ha van), a lánc, olajsintek, fényszórók, távolsági fényszórók, irányjelzők és a hangjelző berendezés szűrőpróbaszerű ellenőrzésének elvégzése.

6.2. A közúti biztonsággal összefüggésben vizsgálandó rutinmanőverek

6.2.1. A motorkerékpár támasztólábra helyezése és arról való levétele, valamint a jármű mellett haladva annak motor segítségével nélküli mozgatása.

6.2.2. A motorkerékpár támasztólábon történő leállítása.

6.2.3. Végrehajtandó legalább két kis sebességű manőver, amelyek egyike szlalom vezetés; ennek lehetővé kell tennie a tengelykapcsoló és a fék kombinált kezelésében, az egyensúlyozásban, a tekintet irányításában, a motorkerékpáron való elhelyezkedésben és a lábak lábtartón való elhelyezésében szerzett jártasság értékelését.

6.2.4. Végrehajtandó legalább két nagyobb sebességű manőver: az egyiknek egy második vagy harmadik sebességfokozatban, legalább 30 km/óra sebességgel megtett manővernek kell lennie, a másik során pedig akadályt kell kikerülni legalább 50 km/óra sebességgel; ennek lehetővé kell tennie a motorkerékpáron való elhelyezkedésben, a tekintet irányításában, az egyensúlyozásban, a kormányzási technikában és a sebességváltási technikában szerzett jártasság értékelését.

6.2.5. Fékezés: végre kell hajtani legalább két fékezési gyakorlatot, amelyek egyike egy legalább 50 km/óra sebességnél elvégzett vészfékezés; ennek lehetővé kell tennie az első és a hátsó fékek kezelésében, a tekintet irányításában és a motorkerékpáron való elhelyezkedésben szerzett jártasság értékelését.

6.3. Magatartás a közlekedésben

A vizsgázónak normál közlekedési helyzetben, teljes biztonsággal és az összes szükséges óvintézkedést megtéve végre kell hajtania a következő tevékenységek mindegyikét:

6.3.1. Elindulás: várakozást követően, a forgalomban való megállás után; kocsibehajtó elhagyása.

6.3.2. Haladás egyenes úton; elhaladás szembejövő járművek mellett, beleértve ennek szűk helyen való végrehajtását is.

6.3.3. Haladás ívelt kanyarban.

6.3.4. Kereszteződés: csomópontok és útkereszteződések megközelítése és az ezeken való áthaladás.

6.3.5. Irányváltás: bal és jobb forduló; sávváltás.

6.3.6. Autópálya vagy hasonló út (ha rendelkezésre áll ilyen) megközelítése/elhagyása: besorolás a gyorsítósávból; kisorolás a lassító sávba.

6.3.7. Előzés/elhaladás valami mellett: más közlekedő előzése (ha lehetséges); haladás útakadályok (pl. parkoló autók) mellett; más közlekedő általi leelőzés (ha alkalmazható) .

6.3.8. Különleges úttulajdonságok (ha rendelkezésre áll ilyen): körforgalom, szintbeli vasúti átjáró; villamos-, autóbusz-megálló; gyalogátkelőhely; haladás hosszú emelkedőn, lejtőn.

6.3.9. A szükséges óvintézkedések betartása a gépjármű elhagyásakor.

7. A "B" és "B+E" kategóriákra vonatkozóan vizsgálandó jártasság és magatartás

7.1. A gépjármű közúti biztonsággal összefüggő előkészítése és műszaki ellenőrzése

A vizsgázónak a következő követelmények kielégítésével igazolnia kell, hogy fel tud készülni a biztonságos vezetésre:

7.1.1. Az ülés beállítása a megfelelő ülő testhelyzet elérése érdekében.

7.1.2. A visszapillantó tükrök, a biztonsági övek és (ha vannak) a fejtámaszok beállítása.

7.1.3. Annak ellenőrzése, hogy az ajtók zárva vannak-e.

7.1.4. A gumiabroncsok, a kormánymű, a fékek, a folyadékok (pl. motorolaj, hűtőfolyadék, mosófolyadék), a fényjelzések, a fényszórók, az irányjelzők és a hangjelző berendezés véletlenszerű ellenőrzésének elvégzése.

7.1.5. A gépjármű rakományával kapcsolatos biztonsági tényezők ellenőrzése: kocsiszekrény, ponyvák, raktérajtók, vezetőfülke zárhatósága, a berakodás módja, a rakomány rögzítése (csak a "B+E" kategóriában) .

7.1.6. A vonószerkezet, valamint a fék- és az elektromos csatlakozók ellenőrzése (csak a "B+E" kategóriában) .

7.2. B kategória: a közúti biztonsággal összefüggésben vizsgálandó rutinmanőverek

A következők közül kiválasztott manőverek egy csoportját kell vizsgálni (a négy pontból legalább két manővert, amelyek egyike hátramenetben hajtandó végre):

7.2.1. Hátramenet (tolatás) egyenesen, illetve jobb vagy bal sarok megkerülésével, a megfelelő forgalmi sávon belül maradván.

7.2.2. A gépjárművel megfordulás az előre- és hátrameneti sebességfokozatok alkalmazásával.

7.2.3. A gépjármű megállása és elindulás a parkolóhelyről (az útpadkával párhuzamosan, rézsútosan vagy derékszögben, előre- vagy hátramenetben, sík, emelkedő vagy lejtős felületen).

7.2.4. Pontos megállás fékezéssel; azonban választható vészfékezés végrehajtása is.

7.3. "B+E" kategória: a közúti biztonsággal összefüggésben vizsgálandó rutinmanőverek

7.3.1. Pótkocsi és vontatójármű össze- és szétkapcsolása, vagy szétkapcsolása és újbóli összekapcsolása; a manőver indításakor a részt vevő vontató járműnek a pótkocsi mellett kell parkolnia (azaz nem állhat egy vonalban vele).

7.3.2. Hátramenet (tolatás) kanyarban.

7.3.3. Biztonságos leállítás a be- és kirakodáshoz.

7.4. Magatartás a közlekedésben

A vizsgázónak normál közlekedési helyzetben, teljes biztonsággal és az összes szükséges óvintézkedést megtéve végre kell hajtania a következő tevékenységek mindegyikét:

7.4.1. Elindulás: várakozást követően, a forgalomban való megállás után; kocsibehajtó elhagyása.

7.4.2. Haladás egyenes úton; elhaladás szembejövő járművek mellett, beleértve ennek szűk helyen való végrehajtását is.

7.4.3. Haladás ívelt kanyarban.

7.4.4. Kereszteződés: csomópontok és útkereszteződések megközelítése és az ezeken való áthaladás.

7.4.5. Irányváltás: bal és jobb forduló; sávváltás.

7.4.6. Autópálya vagy hasonló út (ha rendelkezésre áll ilyen) megközelítése/elhagyása: besorolás a gyorsítósávból; kisorolás a lassító sávba.

7.4.7. Előzés/elhaladás valami mellett: más közlekedő előzése (ha lehetséges); haladás útkadályok (pl. parkoló autók) mellett; más közlekedő általi leelőzés (ha alkalmazható).

7.4.8. Különleges úttulajdonságok (ha rendelkezésre áll ilyen): körforgalom; szintbeni vasúti átjáró; villamos-, autóbusz-megálló; gyalogátkelőhely; haladás hosszú emelkedőn/lejtőn.

7.4.9. A szükséges óvintézkedések betartása a gépjárműből történő kiszálláskor.

8. A "C", "C+E", "C1", "C1+E", "D", "D+E", "D1" és "D1+E" kategóriákra vonatkozóan vizsgálendő jártasság és magatartás

8.1. A gépjármű közúti biztonsággal összefüggő előkészítése és műszaki ellenőrzése

A vizsgázónak a következő követelmények kielégítésével igazolnia kell, hogy elő tud készülni a biztonságos vezetésre:

8.1.1. Az ülés beállítása a megfelelő ülő testhelyzet elérése érdekében.

8.1.2. A visszapillantó tükrök, a biztonsági övek és (ha vannak) a fejtámaszok beállítása.

8.1.3. A gumibroncsok, a kormánymű, a fékek, a fényjelzések, a távolsági fényszórók, az irányjelzők és a hangjelző berendezés szűrőpróbaszerű ellenőrzése.

8.1.4. A rásegítéses (szervo) fék- és kormányrendszer ellenőrzése; a kerekek, a kerékagyak, a sárvédők, a szélvédők, az ablakok és az ablaktörlők, a folyadékok (pl. motorolaj, hűtőfolyadék, mosófolyadék) ellenőrzése; a műszerfal ellenőrzése és használata, beleértve a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készüléket is.

8.1.5. A légnyomás, a levegőtartályok és a felfüggesztés ellenőrzése.

8.1.6. A gépjármű rakományával kapcsolatos biztonsági tényezők ellenőrzése: kocsiszekrény, ponyvák, raktérajtók, rakodó szerkezet (ha van), vezetőfülke zárhatósága (ha van ilyen), a rakodás módja, a rakomány rögzítése (csak a "C", "C+E", "C1", "C1+E" kategóriákban).

8.1.7. A vonószerkezet kapcsoló mechanizmus, valamint a fék- és az elektromos csatlakozók ellenőrzése (csak a "C+E", "C1+E", "D+E", "D1+E" kategóriákban).

8.1.8. Különleges gépjármű-biztonsági intézkedések végrehajtásának képessége; a kocsiszekrény, szolgálati ajtók, vészkijáratok, elsősegélynyújtó felszerelés, tűzoltó készülékek és egyéb biztonsági felszerelések ellenőrzése és kezelése (csak a "D", "D+E", "D1", "D1+E" kategóriákban).

8.1.9. Közúti térkép olvasása, útvonaltervezés, ideértve az elektronikus navigációs rendszerek használatát is (választható).

8.2. A közúti biztonsággal összefüggésben vizsgálendő rutinmanőverek

8.2.1. Pótkocsi és vontató jármű össze- és szétkapcsolása, vagy szétkapcsolása és újbóli összekapcsolása; a manőver indításakor a részt vevő vontató járműnek a pótkocsi mellett kell parkolnia (azaz nem állhat egy vonalban vele) (csak a "C+E", "C1+E", "D+E", "D1+E" kategóriákban).

8.2.2. Hátramenet kanyarban.

8.2.3. Biztonságos leállítás a be- és kirakodáshoz rakodó rámpa vagy hasonló létesítménynél (csak a "C", "C+E", "C1", "C1+E" kategóriákban) .

8.2.4. Az utasok autóbusról való biztonságos leszállását és az oda történő biztonságos felszállását lehetővé tevő megállás (csak a "D", "D+E", "D1", "D1+E" kategóriákban) .

8.3. Magatartás a közlekedésben

A vizsgázónak normál közlekedési helyzetben, teljes biztonsággal és az összes szükséges óvintézkedést megtéve végre kell hajtania a következő tevékenységek mindegyikét:

8.3.1. Elindulás: várakozást követően, a forgalomban való megállás után; kocsibehajtó elhagyása.

8.3.2. Haladás egyenes úton; elhaladás szembejövő járművek mellett, beleértve ennek szűk helyen való végrehajtását is.

8.3.3. Haladás ívelt kanyarban.

8.3.4. Kereszteződés: csomópontok és útkereszteződések megközelítése és az ezeken való áthaladás.

8.3.5. Irányváltás: bal és jobb forduló; sávváltás.

8.3.6. Gyorsforgalmi út (ha rendelkezésre áll ilyen) megközelítése/elhagyása: besorolás a gyorsításávba; kisorolás a lassító sávba.

8.3.7. Előzés/elhaladás valami mellett: más közlekedő előzése (ha lehetséges); haladás utakadályok (pl. parkoló autók) mellett; más közlekedő általi leelőzés (ha alkalmazható) .

8.3.8. Különleges úttulajdonságok (ha rendelkezésre áll ilyen): körforgalom; szintbeli vasúti átjáró; villamos-, autóbusz-megálló; gyalogátkelőhely; haladás hosszú emelkedőn/lejtőn.

8.3.9. A szükséges óvintézkedések betartása a gépjárműből történő kiszálláskor.

9. A járműkezelési vagy rutin-és a forgalmi vizsga értékelése

9.1. Az értékelésnek az összes fent említett vezetési helyzetben tükröznie kell, hogy a vizsgázó mennyire könnyedén kezeli a gépjármű irányító berendezéseit, valamint a vizsgázó bemutatott képességét a forgalomban való teljesen biztonságos vezetésre. A vizsgabiztosnak a vizsga teljes időtartama alatt biztonságban kell éreznie magát. A vezetési hibákat, valamint a vizsgajármű, annak utasai, illetve a közúti közlekedés más résztvevőinek biztonságát közvetlenül veszélyeztető magatartás esetén a vizsga sikertelen, függetlenül attól, hogy az adott helyzetben a vizsgabiztosnak vagy kísérő személynek be kell-e avatkoznia. A vizsgabiztos mindazonáltal szabadon eldöntheti, hogy a járműkezelési vagy rutin- és forgalmi vizsgát meg kell-e szakítani.

9.2. Az értékelés során a vizsgabiztosoknak külön figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a vizsgázó defenzív és együttműködő vezetői magatartást tanúsít-e. Ennek a teljes vezetői stílust tükröznie kell, és a vizsgabiztosnak figyelembe kell vennie ezt a vizsgázóról kialakított

összképben. Ez magába foglalja az alkalmazkodó és határozott (biztonságos) vezetést, az út- és időjárási viszonyok, a többi közlekedő, a közlekedés többi résztvevőjének (különösen a sérülékenyebbek) érdekeinek figyelembevételét és az előrelátást.

9.3. A vizsgabiztos továbbá felméri, hogy a vizsgázó:

9.3.1. Ellenőrzése alatt tartja-e a járművet, figyelembe véve az alábbiakat: a biztonsági övek, visszapillantó tükrök, fejtámaszok, az ülés, a fényszórók és egyéb berendezések megfelelő használatát; a tengelykapcsoló, sebességváltó, gázpedál, a fékrendszerek (ha van, harmadik fékrendszer is), a kormányzás megfelelő alkalmazását; a gépjármű különböző körülmények közötti, különböző sebességek melletti irányítását; az útbiztosságot; a gépjármű súlyát, méreteit és jellemzőit; a rakomány súlyát és típusát (csak a "B+E", "C", "C+E", "C1", "C1+E", "D+E", "D1+E" kategóriákban); az utasok kényelmét (csak a "D", "D+E", "D1", "D1+E" kategóriákban) (egyenletes vezetés nagymértékű gyorsítás és hirtelen fékezés nélkül)

9.3.2. Gazdaságosan és környezetbarát módon vezet-e, figyelembe véve a percenkénti fordulatszámot, a sebességváltást, a fékezést és a gyorsítást (csak a "B+E", "C", "C+E", "C1", "C1+E", "D", "D+E", "D1", "D1+E" kategóriákban) . .

9.3.3. Figyelem: minden irányba kiterjedő figyelem; a tükrök megfelelő használata; nagy, közép- és kis távolságú látás.

9.3.4. Elsőbbség/elsőbbségadás: elsőbbség az útkereszteződésekben, csomópontokban; elsőbbségadás más alkalmakkor (pl. irányváltás, sávváltás, rutinmanőverek közben) .

9.3.5. Helyes elhelyezkedés az úttesten: megfelelő elhelyezkedés az úttesten, a forgalmi sávokban, a körforgalomban, a gépjármű típusának és jellemzőinek megfelelően; előrelátó elhelyezkedés az úttesten.

9.3.6. Távolságtartás: elegendő távolságot tart-e előre és oldalirányban; elegendő távolságot tart-e a közlekedés többi résztvevőjétől.

9.3.7. Sebesség: nem lépi-e túl a megengedett legnagyobb sebességet; a sebességet az időjárási és közlekedési viszonyok szerint, és ahol értelmezhető, a nemzeti sebességkorlátozások szerint választja-e meg; olyan sebességgel vezet-e, hogy meg tud-e állni az általa belátható útszakaszon; a sebességet a közlekedés azonos típusú résztvevőinek általános sebességéhez igazítja-e.

9.3.8. Közlekedési lámpák, közúti jelzőtáblák és egyéb jelzések: megfelelően cselekszik-e a közlekedési lámpáknál; engedelmeskedik-e a forgalomirányítók utasításainak; megfelelően cselekszik-e a közúti jelzőtábláknál (tiltó és utasítást adó jelzőtáblák); megfelelően cselekszik-e az útburkolati jeleknél.

9.3.9. Jelzés: jelzések adása a szükséges helyen, helyesen és megfelelő időben; helyes irányjelzés; a megfelelő műveleteket végzi-e el a közlekedés többi résztvevője valamennyi jelzésére.

9.3.10. Fékezés és megállás: időben lassít-e, a körülményeknek megfelelően fékez és áll-e meg; előrelátás; használja-e a különböző fékrendszereket (csak a "C", "C+E", "D", "D+E"

kategóriákban); használja-e a fékeken kívüli sebességcsökkentő rendszereket (csak a "C", "C+E", "D", "D+E" kategóriákban) .

10. A vizsga helyszíne

A vizsga rutinmanőverek felmérésére irányuló részét speciális rutinpályán is le lehet bonyolítani. Ahol az megvalósítható, a vizsgának a forgalomban tanúsított magatartás felmérésére irányuló részének beépített területeken kívüli utakra,

gyorsforgalmi utakra és autópályákra (vagy hasonlókra) ugyanúgy ki kell terjednie, mint a városi utak mindenféle típusára (lakóövezetek, 30 és 50 km/óra sebességkorlátozása területek, városi gyorsforgalmi utak); ezeknek mindazokat a különböző nehézségi típusokat képviselniük kell, amelyekkel a gépjárművezetők nagy valószínűséggel találkoznak. Az is kívánatos, hogy a vizsga különböző sűrűségű forgalmi körülmények között történjen. A közúti vezetéssel töltött időt optimálisan kell felhasználni a vizsgázó valamennyi fellelhető különböző közlekedési területen való felmérésére, külön hangsúlyt fektetve az e területek közötti váltásra.

C) A gépjárművek vezetéséhez szükséges ismeret, jártasság, magatartás

Valamennyi gépjármű vezetőjének minden időpillanatban rendelkeznie kell az 1-9. pontban foglalt ismeretekkel, jártassággal és magatartással, hogy képes legyen:

- a forgalmi veszélyhelyzeteket felismerni és felmérni azok veszélyességének mértékét,
- megfelelő mértékben az irányítása alatt tartani a gépjárművet úgy, hogy ne okozzon veszélyes helyzeteket, illetve ilyen helyzetben megfelelően tudjon reagálni,
- a közúti közlekedés szabályait betartani, különösen azokat, amelyek célja a közúti balesetek megelőzése és a forgalom folyamatosságának fenntartása,
- a járműben minden jelentősebb műszaki meghibásodást észlelni, különösen azokat, amelyek biztonsági veszélyforrást jelentenek, és azokat megfelelő módon meg tudja javíttatni,
- számításba venni a vezetői magatartást befolyásoló minden tényezőt (pl. alkoholt, fáradtságot, gyenge látást stb.) annak érdekében, hogy megőrizze a biztonságos vezetéshez szükséges készségek teljes szintjét,
- a többiek iránti tiszteletadással elősegíteni valamennyi közúti közlekedő, különösen a leggyengébbek és a legvédtelenebbek biztonságát.

II. A KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI SZAKEMBEREK VIZSGÁZTATÁSA

A szaktanfolyami képzéshez kapcsolódó vizsgák során, a vizsgán számon kérhető ismeretanyagot az irányadó jogszabályok rendelkezései tartalmazzák.

A vizsgakérdéseket - megfelelő csoportosításban - a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekből a KFF állítja össze.

A vizsga eredményes letételéhez szükséges ismereti szintet a vonatkozó jogszabályok határozzák meg, ennek hiányában azt a KFF állapítja meg.

8. melléklet a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelethez

A közúti járművezetők vizsgáztatására vonatkozó részletes eljárási rend

1. A vizsgáztatás okmányai

1.1. A jelentkezési lap

A jelentkezési lap a KFF által meghatározott tartalmú és szerkesztésű nyomtatvány, amelynek elkészítéséről a KFF gondoskodik.

A jelentkezési lapot a képző szervek a közlekedési felügyelettől szerezhetik be a szükségleteiknek megfelelő mennyiségben.

A jelentkezési lapot a tanfolyamra való jelentkezés előtt a tanuló tölti ki, amelyhez egy db fényképet kell csatolni.

Egy jelentkezési lapon csak egy kategóriára lehet jelentkezni, kivéve a "B" és a "C1", valamint a "B" és a "C" összevont kategóriákat.

A tanfolyam elméleti részének elvégzését az iskolavezető a jelentkezési lap megfelelő rovatában igazolja. Ebben a rovatban igazolható - amennyiben a jelentkezési lap leadásakor már teljesült - a "Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés" tantárgy elvégzése is. Az iskolavezető ezzel egyidejűleg igazolja az esetleges felmentéseket, a felmentések alapjául szolgáló okirat számának a bejegyzésével. Az igazolásokat aláírásával és a képző szerv bélyegzőjével érvényesíti.

A vizsgakötelezettség alóli mentesítési kérelem a felmentés alapjául szolgáló okirat iskolavezető által igazolt fénymásolatának a jelentkezési laphoz való csatolásával történik.

A vizsga alóli felmentést, valamint indokolt esetben a szóbeli vizsgát a közlekedési felügyelet a jelentkezési lapon tett bejegyzéssel engedélyezi.

A külföldi hatóság által kiadott vezetésre jogosító okmány honosítási eljárásában az okmányiroda határozatot ad ki. A határozat birtokában az ügyfélnek a tanfolyammentes vizsgára jelentkezésekor jelentkezési lapot kell kitöltenie, amelyhez csatolni kell az okmányiroda határozatát. Az okmányiroda által előírt elméleti vizsgán a kategóriának megfelelő közlekedési alapismeretek, gyakorlati vizsgán a kategóriának megfelelő forgalmi vizsgát kell érteni.

A képző szervnek hiánypótlásra vissza kell adni azt a jelentkezési lapot, amelyik a vizsgára jelentéskor a fenti előírásoknak nem felel meg.

1.2. A vizsgalap

A vizsgalapot a felügyelet állítja ki. A vizsgázó a vizsgalapot az első alapvizsgán veszi át, és azt köteles minden további vizsgára magával vinni, és a vizsgabiztosnak átadni.

Más megyébe történő tanulóáthelyezés esetén a vizsgázó a vizsgalapot az elbocsátó felügyeletnél adja le, ahonnan a vizsgalapot a tanuló teljes személyi anyagával együtt megküldik a fogadó felügyelethez. A fogadó felügyelet az új iktatószámot rávezeti a vizsgalapra, és azt a vizsgázónak visszaadja. A járművezetésre jogosító okmány megszerzéséhez előírt utolsó vizsga sikeres teljesítését követően a vizsgalap a vizsgázónál marad, amelyet a járművezetésre jogosító okmány átvételekor az okmányirodában be kell mutatnia.

1.3.A vezetési karton

A képző szerv a bizonylati album szerinti - a tanuló és a képző szerv adataival kitöltött - vezetési kartont az első vizsgára jelentéssel a jelentkezési lap mellékleteként leadja a felügyeletnek. A felügyelet rávezeti a vizsgázó iktatószámát és hitelesíti.

Elveszett vezetési karton helyett kiállított vezetési kartont a felügyelet hitelesíti. A hitelesítéskor a hitelesítő rovatba a "Pótlás" szót kell bejegyezni.

1.4.A vizsgajegyzőkönyv

A felügyelet a vizsgára jelentések, illetőleg jelentkezések alapján a bizonylati album szerinti vizsgajegyzőkönyvet állít össze. A vizsgajegyzőkönyv készítésekor észlelt hiányosság - jogszabály alapján vizsgára bocsátást kizáró ok - esetén az érintett vizsgázó a vizsgajegyzőkönyvre nem vehető fel.

2. A felügyelet ügyfélszolgálati tevékenysége

2.1.Az ügyfelek tájékoztatása

A felügyelet valamennyi közúti járművezetői vizsgáztatást intéző ügyfélfogadó helyiségében biztosítani kell annak lehetőségét, hogy az állampolgárok megbízható, pontos tájékoztatást kapjanak a közúti járművezető képzés és vizsgáztatás mindazon ügymeneti részleteiről, amelyek közvetlenül érintik őket.

2.2. A tájékoztatás tartalma

Az ügyfeleket kérésükre tájékoztatni kell:

- a vizsgára jelentkezés jogszabályban előírt feltételeiről,
- a jelentkezési lap pontos kitöltési tudnivalóiról (a kitöltési mintát ki kell függeszteni),
- a mellékelendő igazolványfénykép követelményeiről (MSZ 16970, 35x45 mm, színes vagy fekete-fehér, szembenéző nézési irány, retusálatlan kivitel, át nem látszó szemüveg viselése nem megengedett; a fénykép hátoldalán fel kell tüntetni a vizsgázó nevét és születési időpontját, az anyja leánykori nevét),
- az egészségi alkalmasságot megállapító orvosi véleménnyel kapcsolatos tudnivalókról,
- a PÁV vizsgálat szükségességének eseteiről, valamint a vizsgálatra jelentkezés módjáról,

- a vizsgázótól a vizsgán elvárt állapotról (józan, kipihent és a jármű biztonságos vezetésére képes),
- a személyazonosság igazolásának lehetőségeiről (érvényes személyazonosító, illetve személyi igazolvány, ideiglenes személyazonosító igazolvány, útlevél, katonakönyv, diákigazolvány, tartózkodási engedély, vezetői engedély),
- a már meglévő vezetői engedély bemutatásának kötelezettségéről,
- a vizsgázó vizsga közbeni felelősségéről,
- a vezetési karten és a vizsgalap szerepéről a gyakorlati vizsgán,
- a sikeres vizsga esetén szerzett jogosultságról,
- az egyes vizsgák díjáról és a befizetés lehetséges módjáról,
- a vizsgaigazolás kiadásának feltételeiről és módjáról,
- a vezetői engedély okmányirodáknál történő kiadásának módjáról,
- a jogorvoslat lehetőségéről.

3. A vizsgára jelentés és jelentkezés

A képző szerv a jelentkezési lapon, illetőleg a vizsgajelentéssel igazolja a tanfolyam kötelezően előírt óraszámainak teljesülését. A tanulót vizsgára az iskolavezető vagy általa ezzel megbízott személy jelentheti. Az elméleti, valamint a "Biztonsági ellenőrzés üzemeltetési" pótvizsgára a vizsgázó személyesen is jelentkezhet.

A sikertelen vizsgát követő újabb vizsga (a továbbiakban: pótvizsga) igényt az alapvizsgára jelentés szabályai szerint kell bejelenteni a jelentkezési lap átadására-átvételére vonatkozó előírások kivételével.

3.1. Az elméleti alapvizsgaigény bejelentése

A képző szerv az elméleti vizsgaigényét a Bizonylati album szerinti nyomtatványon jelenti be a felügyeletnek. A képző szerv a vizsgaigény jelentéssel együtt átadja a megfelelően kitöltött, a szükséges igazolásokkal (tanfolyam elvégzése, felmentés, egészségi alkalmassági vélemény stb.) ellátott és felszerelt jelentkezési lapokat. A vizsga helyét és időpontját a felügyelet jelöli ki, amelyet a vizsgajelentés másolati példányán, a vizsgázók személyi anyagának ellenőrzését követően igazol vissza. A vizsgára jelentéssel a képző szerv kötelezettséget vállal arra, hogy a tanuló elméleti képzése a vizsgáig hiánytalanul megtörténik, egyben igazolja, hogy a vizsgázó a vizsgára bocsátás feltételeinek megfelel.

3.2. A gyakorlati vizsgaigény jelentése

3.2.1. A biztonsági ellenőrzés üzemeltetési alapvizsgaigény jelentése

A képző szerv a biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsgaigényét a Bizonylati album szerinti nyomtatványon jelenti a felügyeletnek.

A vizsga helyét és időpontját a felügyelet jelöli ki, amelyet a vizsgajelentés másolati példányán igazol vissza. A vizsgára jelentéssel a képző szerv kötelezettséget vállal arra, hogy a tanuló képzése az adott tárgyból a vizsgáig hiánytalanul megtörténik, egyben igazolja, hogy a vizsgázó a vizsgára bocsátás feltételeinek megfelel.

3.2.2.A járműkezelési és a rutin alapvizsgaigény jelentése

A járműkezelési vagy a rutin vizsgaigényét a képző szerv a Bizonylati album szerinti nyomtatványon jelenti a felügyeletnek.

A vizsga helyét és időpontját a felügyelet jelöli ki, amelyet a vizsgajelentés másolati példányán, a szakoktató jelentése esetén a vezetési kartonon igazol vissza.

Az első járműkezelési vagy rutin vizsgára jelentéssel a képző szerv, illetőleg a szakoktató egyben kötelezettséget vállal arra, hogy a vizsgázó részére a vizsga napjáig biztosítja a kötelezően előírt órák levezetését - kivéve a tanfolyammentes vizsga esetét, egyben igazolja, hogy a vizsgázó a vizsgára bocsátás feltételeinek megfelel.

3.2.3.A forgalmi alapvizsgaigény jelentése

A forgalmi vizsgaigényt a képző szerv a Bizonylati album szerinti nyomtatványon jelenti a felügyeletnek.

A vizsga helyét és időpontját a felügyelet jelöli ki, amelyet a vizsgajelentés másolati példányán, a szakoktató jelentése esetén a vezetési kartonon igazol vissza.

Az első forgalmi vizsgára jelentéssel a képző szerv kötelezettséget vállal arra, hogy a vizsgázó részére a vizsga napjáig biztosítja a kötelezően előírt és feladatonként meghatározott órák levezetését - kivéve a tanfolyammentes vizsga esetét -, egyben igazolja, hogy a vizsgázó a vizsgára bocsátás feltételeinek megfelel.

3.3.Vizsgára jelentés egyes tanfolyam-, illetve vizsgamentességi esetekben

Azoknál a vizsgáknál, ahol nincs előírva elméleti és/vagy gyakorlati tanfolyami, illetve vizsgakötelezettség, a szükséges igazolásokkal ellátott és felszerelt jelentkezési lapot (felmentés, egészségi alkalmassági vélemény stb.) a vizsgázó első vizsgára jelentésekor (jelentkezésekor) kell átadni.

A vizsgázó személyes jelentkezése esetén a vizsgára bocsátás feltételeit a felügyelet azonnal ellenőrzi, és ha ezek hiánytalanul megvannak, a vizsga helyét és időpontját meghatározza, és erről a vizsgázót azonnal, írásban tájékoztatja. Hiányosság esetén a felügyelet a vizsgázót hiánypótlásra szólítja fel.

3.4. A vizsgázó értesítése

A vizsga helyéről és időpontjáról a vizsgázókat a vizsgaigényt bejelentő értesíti. Az értesítésnek tartalmaznia kell, hogy a vizsgára a vizsgalapot, a meglévő vezetői engedélyt,

továbbá a vezetői engedélyben nem szereplő kategória megszerzését tanúsító vizsgaigazolást a vizsgázónak magával kell vinnie, és a személyazonosságát igazolnia kell.

3.5.A vizsgára bocsátás feltételeinek ellenőrzése

A felügyelet a jelentkezési lapok átvételét követően a csatolt mellékletek és a vizsgázó nyilatkozata alapján ellenőrzi, hogy a vizsgázók megfelelnek-e a vizsgára bocsátás feltételeinek.

Hiányosság esetén, az érintett vizsgázó a vizsgajegyzőkönyvre nem kerülhet fel, a jelentkezési lapját a mellékletekkel együtt vissza kell adni a képző szerv képviselőjének.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek megszerzését igazoló okiratot (a "K" kategóriát kivéve) legkésőbb a vizsgaigazolás kiadása előtt kell bemutatni. A külföldi hatóság által kiadott vezetésre jogosító okmány vizsgáláshoz kötött honosítása esetén ezt nem kell megkövetelni. Amennyiben az okirat bemutatása nem az iskolavezető által igazolt másolat csatolásával történik, hanem azt a vizsgázó a felügyeleten mutatja be, az okirat számát a felügyelet ügyintézőjének a jelentkezési lapon kell rögzítenie.

Ha a felügyelet a vizsgázó vizsgára bocsátását kizáró, hitelt érdemlő adat birtokába jut (közlekedésbiztonsági feltételek megváltozása, PÁV alkalmatlanság, utánpótlás kötelezettség stb.), a vizsgázót - a feltételek igazolt teljesítéséig -további vizsgára nem bocsáthatja. Ebben az esetben a vizsgázót írásban értesíteni kell.

4. A vizsgák szervezése

A vizsgákat a felügyelet szervezi.

A képző szerv (illetve képző szervek közösen) és a felügyelet megállapodhatnak abban, hogy a vizsgákat mindig a hét azonos napján (napjain) rendezik. Ekkor a képző szerv (illetve képző szervek közösen) kötelezettséget vállal arra, hogy a lekötött vizsganapokon a megegyezésben rögzített vizsgázó létszámot biztosítja, a felügyelet pedig vállalja, hogy a vizsgát az előzetesen megállapított helyen és időben lebonyolítja.

4.1. A vizsgafeltételek biztosítása

A felügyeletnek a székhelyén, az elméleti és a gyakorlati vizsgák lebonyolításához szükséges vizsgatermet, vizsgapályát és az ezekhez szükséges kiszolgáló helyiségeket (vizsgabiztosi szoba, a vizsgázók és a szakoktatók részére várakozó helyiség, WC és kézmosási lehetőség) biztosítani kell.

A forgalmi vizsgahellyé nyilvánított településen a kiindulási helyen az előírt kiszolgáló helyiségeket a felügyeletnek kell biztosítani.

5. A vizsgáztatás általános szabályai

5.1.A vizsgáztatás feltételeinek ellenőrzése

Vizsgát az a vizsgázó tehet, aki a vizsgajegyzőkönyvön szerepel, a kiírás szerinti időpontban a vizsga helyszínén vizsgára alkalmas állapotban megjelent, a személyazonosságát hitelt

érdemlően igazolni tudja. A már hitelesített (lezárt) vizsgajegyzőkönyvre további vizsgázó nem vehető fel.

5.2. Vizsgatárgyak és a gyakorlati vizsgatárgyak vizsgaideje (percben)

9.táblázat

10.táblázat

Kö = Közlekedési alapismeretek. Tartalmaz járművezetés elméleti, valamint az A, A korl., B, T kategóriáknál, továbbá az A1 alkategóriánál szerkezeti és üzemeltetési kérdéseket is. Szü = Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek. Bü = Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés.

Jk = Járműkezelési vizsga.

R = Rutin vizsga.

F = Forgalmi vizsga.

Mu = Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás. F1-2 = F 1-2 számú trolibusz jelzési és forgalmi utasítás. A gyakorlati vizsgák esetében a táblázat szerinti

- 1. jelű oszlop időértékei a teljes vizsga időket,
- a 2. jelű oszlop időértékei a feladatok végrehajtására biztosított maximális időket,
- a 3. jelű oszlop időértékei a közúton vezetéssel töltött időket jelentik. * A külön jogszabály³⁵ szerinti vizsga.

5.3. Érkezés a vizsgahelyre

A vizsgázónak a vizsga helyszínén a számára kiírt időpontban pontosan meg kell jelennie. Az elméleti vizsgák esetén a vizsgabiztos tájékoztatásának megkezdése után érkező vizsgázó a vizsgán nem vehet részt.

A biztonsági ellenőrzés üzemeltetési, a járműkezelési és a rutin vizsga esetén a kiírás szerinti időponttól eltérően a folyamatosság biztosítása mellett - az esetleges késések miatt - egy órán belül a vizsgázók sorrendje felcserélhető. Az egy óránál többet későket a vizsgán meg nem jelentnek kell tekinteni.

Forgalmi vizsgán a vizsgabiztos a vizsgakiírástól számított legfeljebb 10 percet vár a vizsgázóra, a 10 percnél többet késő vizsgázót meg nem jelentnek kell tekinteni.

A vizsgázó a vizsgabiztosra a vizsgakiírástól számított legfeljebb 10 percet köteles várni. Ennél több késés esetén a vizsgázó kérheti a vizsga új időpontban megtartását. Ebben az esetben a vizsgázó vizsgadíj befizetése nélkül tehet újabb vizsgát.

5.4.A vizsgán meg nem jelenés

A vizsgára kiírt időpontban meg nem jelenő, vagy az engedélyezettnél többet késő vizsgázó újabb vizsgadíj befizetése nélkül csak az esetben tehet újabb vizsgát, ha távolmaradását

- legkésőbb a vizsga napját megelőző 5. napon a felügyeletnek személyesen vagy írásban bejelenti, vagy

- orvosi igazolással indokolja.

5.5. A személyazonosság megállapítása

A vizsgabiztos a vizsgajegyzőkönyv, a személyazonosító igazolvány (személyi igazolvány) és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány adatai, a vizsgalapon lévő adatok és a fénykép, valamint a vizsgázó aláírásai alapján ellenőrzi a vizsgázó személyazonosságát, lakóhelyét vagy tartózkodási helyét.

³⁵ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 3 5/2000. (XI. 30.) BM rendelet 3. melléklet II. fejezet 1. pontja.

Személyazonosító igazolvány hiányában el kell fogadni az ideiglenes személyazonosító igazolványt, útlevelet, katonakönyvet, diákigazolványt, tartózkodási engedélyt, vezetői engedélyt. Szembenéző fényképet (arcképet) nem tartalmazó, vagy lejárt érvényességű igazolvány a személyazonosság igazolására nem használható.

A vezetői engedéllyel rendelkező vizsgázónak a vezetői engedélyét a vizsgán be kell mutatnia, ennek hiányában a vizsga nem tartható meg.

Csak meglévő, érvényes vezetői engedélyének bemutatásával tehet vizsgát a vizsgázó abban az esetben, ha a vizsga letételéhez a 11. § (5) bekezdésében előírt feltételként meghatározott kategória meglétét kell igazolnia. A 11. § (6) bekezdésében meghatározott esetben a vizsgaigazolást (vizsgaigazolásokat) és a meglévő vezetői engedélyt egyaránt be kell mutatni.

5.6.A vizsga értékelése

A vizsga eredménye sikeres vizsga esetén: "megfelelt", jelölése: "M", sikertelen vizsga esetén "nem felelt meg", jelölése: bekarikázott "I"-es: (Š) Sikertelen a forgalmi vizsga, ha

a) a vizsgázó a 8.1.2.; 8.2.2.; 8.3.2. pontban meghatározott hibát követ el, vagy

b) az a) pontban nem említett egyéb hibából - amelyeket a vizsgabiztos egyenként hibavonallal jelöl - tíznél többet követ el.

5.7.A vizsgán történő rendkívüli esemény

Bármely vizsgán a vizsgával kapcsolatos rendkívüli eseményről és a tett intézkedésről a vizsgabiztos jegyzőkönyvet készít, és az esemény súlyától függően a vizsgázó vizsgáját vagy az egész vizsgát felfüggeszti.

6. Az elméleti vizsgáztatás szabályai

6.1. Az elméleti vizsga

Az elméleti vizsgát egy fő vizsgabiztos bonyolítja le. A vizsgára szükség szerint vizsgarendező is vezényelhető.

6.1.1. Az elméleti vizsgáztatás főbb adatai

11.táblázat

6.1.2.A vizsgaterem átvétele

A vizsgabiztos a vizsga megkezdése előtt megvizsgálja, hogy a helyiség és az eszközök a vizsga időpontjában a vizsga szabályszerű lebonyolítására alkalmasak-e. A vizsgázók ülésrendjét a helyiség adottságainak megfelelően kell meghatározni.

6.1.3.A vizsgázók beszólítása, ültetési rendje, tájékoztatása, a vizsgalapok egyeztetése A vizsga a vizsgázók beszólításával kezdődik.

A vizsgázók beszólítását a vizsgaterembe a kiírt időpontban, a vizsgajegyzőkönyv sorrendjének megfelelően a személyazonosság ellenőrzése mellett kell végezni. A beszólítást követő egyeztetés után a vizsgázó a számára kijelölt helyet foglalja el. Ügyelni kell arra, hogy hozzátartozók egymás mellé ne ülhessenek. A hiányzókat ismételtén szólítani kell.

Ezt követően a vizsgabiztos megkezdi a vizsgáról szóló tájékoztatást.

A vizsgabiztos ismerteti

- a vizsga menetét,
- a vizsgalappal kapcsolatos tudnivalókat,
- számítógépes vizsgán a vizsgaprogram kezelését,
- a használható és tiltott eszközöket,
- a feladatok megoldásához szükséges információkat,
- az egyes kérdések felépítését, a feleletválasztás módját,
- az egyes feladatsorok megfelelési szintjét és a megoldásra fordítható időt,
- írásbeli vizsgán a hibásnak minősülő jelöléseket,
- a vizsga alatti kérdezés lehetőségeit,
- a vizsga előírások megszegésének következményeit,
- a vizsga kezdési és befejezési időpontját,
- számítógépes vizsgán a vizsga utáni teendőket.

6.1.4.A vizsga rendjének felügyelete

A vizsga ideje alatt a vizsgateremben a vizsgázókon kívül csak a vezényelt vizsgabiztos, a vizsgarendező, a vizsgabiztosjelölt és az ellenőrzéssel, illetve szakfelügyelettel megbízott személy tartózkodhatnak. A vizsga rendjének megtartására a vizsgabiztos és a vizsgarendező felügyel.

6.1.5. A vizsgaeredményekről tájékoztatás

A vizsgabiztos a rendelkezésre álló időt figyelembe véve válaszol a vizsgázó által feltett, vizsga értékelésével kapcsolatos kérdésekre.

6.1.6. A vizsgalapok kiosztása, a vizsgajegyzőkönyv aláírása

A vizsgabiztos vagy a vizsgarendező a vizsgajegyzőkönyv szerint szólítja a vizsgázókat, akik a vizsga eredményének tudomásulvételét, valamint a vizsgalap átvételét aláírásukkal igazolják a vizsgajegyzőkönyvön. Az alapvizsgázók adatait egyeztetni kell.

A vizsgabiztos (vizsgarendező) az aláírás után átadja a vizsgázónak a vizsgalapját. A vizsga az utolsó vizsgalap átadásával fejeződik be.

6.1.7. A vizsga utáni tájékoztatás

A vizsgázókat a vizsgabiztos - amennyiben ez a vizsga előtt nem történt meg - tájékoztatja a további tennivalóikról, a sikertelen eredménnyel vizsgázottakat a pótvizsgára jelentkezés módjáról, a felügyelet ügyfélfogadási idejéről, a pótvizsga várható időpontjáról és helyéről, a pótvizsgára befizetendő összegéről és a befizetés módjáról.

6.2. A szóbeli vizsga

Szóbeli vizsgát kell tenni a "Trolibusz" kategóriás vizsgán minden elméleti vizsgatárgyból, és a "K" kategóriás vizsgán a közlekedési alapismeretek vizsgatárgyból.

Szóbeli elméleti vizsgát tehet a magyar nyelvet nem anyanyelvi szinten beszélő, illetőleg értő (a továbbiakban: magyar nyelvet nem beszélő), továbbá az egészségi állapota miatt írásra képtelen személy.

A magyar nyelvet nem beszélő személy vizsgára jelentkezésekor nyilatkoztatni kell a jelentkezőt arról, hogy milyen nyelven kíván vizsgázni, és ezt a jelentkezési lapon és a vizsgalapon is fel kell tüntetni. Az említett vizsgázó anyanyelvén vagy más idegen nyelven is vizsgázhat.

A vizsgát bizottság folytatja le. Egy bizottság két fő vizsgabiztosból és egy fő vizsgarendezőből áll.

A vizsgajegyzőkönyv egy példányát a vizsga kiírt időpontja előtt legalább 10 perccel korábban ki kell függeszteni a vizsgaterem ajtajára. A vizsgabiztos a vizsgázókat tájékoztatja a vizsga menetéről. Ezt követően a vizsgajegyzőkönyv sorrendjének megfelelően az első (egyidejűleg legfeljebb) öt főt a vizsgaterembe be kell szólítani.

A személy azonosságának megállapítását követően a vizsgabiztos az alapvizsgázó részére átadja a vizsgalapot adategyeztetésre.

A magyar nyelvet nem beszélő vizsgázók vizsgája a külön jogszabályban³⁶ meghatározott tolmács közreműködésével történik.

³⁶ A szakfordításról és a tolmácsolásról szóló 24/1986. (VI. 26.) MT rendelet.

A vizsgát a járműkategóriának és vizsgatárgynak megfelelő tesztlap felhasználásával kell végrehajtani oly módon, hogy a vizsgabiztos a kérdések egyszerűsített, de a tartalomnak megfelelő változatát teszi fel a vizsgázónak. A vizsgázó a feleletet tolmács útján adja meg. A válaszok értékelését a tesztlap pontozási rendszere alapján kell elvégezni.

A "K" kategóriás vizsgán a vizsgázó egy tételt húz, majd helyet foglal a vizsgabiztos által kijelölt helyen. A tétel kidolgozásához a vizsgázó rendelkezésére 10 perc felkészülési idő áll.

A vizsga követelményszintje elsősorban a közlekedésbiztonsági szempontok alapján elvárható tudásszintnek felel meg. A "K" kategóriás vizsgán a vizsgázó megfelelt, ha a tételen szereplő valamennyi közúti jelzés tartalmát és jelentését a biztonságos közlekedéshez szükséges mértékben ismeri, továbbá mindkét kérdésre - szükség esetén kisebb vizsgabiztosi segítséggel - elfogadható választ ad.

Az egészségi állapota miatt írásra képtelen vizsgázó vizsgáját a kategóriának és vizsgatárgynak megfelelő tesztlap felhasználásával kell végrehajtani oly módon, hogy a vizsgázó a kérdések és a válaszok elolvasása után a feleletet szóban adja meg, a vizsgabiztos a vizsgázó által megadott válasz előtti négyzetbe tollal X jelölést tesz.

6.2.1. Az értékelés, eredményhirdetés

A feleleteket a követelményeknek megfelelően kell elbírálni és az eredményt az összesítés után a vizsgázó tudomására kell hozni. Sikertelen vizsga esetén olyan tájékoztatást kell adni, hogy az támpontot nyújtson a pótvizsgára való felkészüléshez is.

7. A gyakorlati vizsgáztatás szabályai

7.1. Általános előírások

A vizsgázónak a gyakorlati vizsgákon igazolnia kell a személyazonosságát, át kell adnia a vizsgabiztosnak a vizsgalapot, a meglévő vezetői engedélyét és a vezetői engedélybe be nem jegyzett kategória megszerzését tanúsító vizsgaigazolást.

A szakoktató kötelezettsége kiterjed a vizsgáztatáshoz szükséges jármű megfelelő esztétikai és műszaki állapotban történő biztosítására és az alábbi okmányok érvényességére valamint ezen okmányok vizsga helyszínén tartására, ezek arra jogosult személy részére történő bemutatására: a szakoktató

- személyazonosító igazolványa,

- szakoktatói igazolványa,

- vezetői engedélye, a vizsgázó

- vezetési karterja,

a gépkocsi (vizsgajármű)

- forgalmi engedélye,
- kötelező felelősségbiztosítás befizetését igazoló okmánya,
- környezetvédelmi igazolólapja,
- oktatójármű igazolása.

A vizsgabiztos a szakoktató és a jármű okmányait abban az esetben ellenőrzi, ha gyanú merül fel azok meglétével, vagy érvényességével kapcsolatban.

A gyakorlati vizsgákon a járműveken elvégzendő ellenőrzési feladatok végrehajtását a jármű jellemzőinek figyelembevételével kell megkövetelni.

7.2.A járműkezelési vizsga

7.2.1.Általános előírások

A vizsgát egy fő vizsgabiztos vezeti le. A vizsgára a felügyelet vezényelhet vizsgarendezőt is. Mozgáskorlátozott személy vizsgáján a biztonsági ellenőrzési feladatok végrehajtását a vizsgázó egyéni adottságait figyelembe véve kell megkövetelni.

7.2.2.A járműkezelési vizsga tárgyi feltételei 7.2.2.1. A vizsgapálya

Járműkezelési vizsga csak olyan vizsgapályán tartható, amelyet a felügyelet előzetesen arra alkalmasnak nyilvánított.

A minősítés szempontjai:

A vizsgapálya legyen szilárd burkolatú, forgalom elől elzárt, az előírt feladatoknak megfelelően berendezett, a feladatok biztonságos végrehajtására alkalmas terület.

Tartozékai:

- tetővel ellátott létesítmény, amely alkalmas a vizsgajármű elhelyezésére a biztonsági ellenőrzési feladatok végrehajtásához,
- vizsgabiztosi szoba,
- váróhelyiség, amelyben a vizsgázó és a szakoktató kulturált körülmények között várakozhatnak, fűtés, világítás, WC, kézmosási lehetőség.

A vizsgapályán olyan műanyag oszlopokat, (bójákat) és láncokat kell használni, amelyek a gépkocsikon sérülést nem okozhatnak, könnyen hordozhatóak, jól láthatóak és a jármű méreteinek megfelelnek. Az egyes feladatok helyét legalább 1,2 m magas oszlopokkal kell kijelölni, a beállóhelyeket láncokkal, továbbá 10-15 cm magas járdaszegéllyel (vagy annak imitációjával) kell határolni. Az oszlopokat tartó talpak legfeljebb 30 cm szélességűek

(átmérőjűek) lehetnek, helyüket maradandóan meg kell jelölni. Az oszlopok egymástól való távolságát az oszlopok belső szélétől kell mérni.

Az "M", "A korl." és "A" kategóriás és az "A1" alkategóriás járművek vizsgafeladatainak kijelöléséhez olyan műanyag forgalomterelő kúpokat kell használni, amelyek a vizsgázónak és a járműveknek sérülést nem okozhatnak, könnyen hordozhatóak, jól láthatóak és a jármű méreteinek megfelelnek. Az egyes feladatok helyét legfeljebb 45 cm magas és 30 cm talpszélességű kúppal kell kijelölni, illetve határolni, a kúpok helyét maradandóan meg kell jelölni. A kúpok egymástól való távolságát a kúpok közepétől kell mérni. A megállás helyét jelző vonalat sárga színűre kell felfesteni. A fékezés kezdetét jelző vonalat sárga színűre kell festeni és kúppal kell jelölni.

7.2.3.A járműkezelési vizsga szervezése

A járműkezelési vizsga önálló vizsgaként szervezhető.

Az "M", "A korl." és "A" kategóriás és az "A1" alkategóriás járműkezelési vizsgáztatást december 1-je és március 1-je között szüneteltetni kell. November hónapban a hirtelen változó út és időjárási viszonyokra tekintettel a vizsgák megtartásáról a felügyelet jogosult dönteni.

7.2.4.A járműkezelési vizsga menete, a résztvevők feladata

7.2.4.1.A járműkezelési vizsga menete

A járműkezelési vizsgán a vizsgázónak - a feladatok végrehajtására megadott idő alatt - biztonsági ellenőrzési feladatokat, technikai kezelési és manőverezési feladatokat kell végrehajtania - rendkívüli esetet kivéve azon a járművön -amelyiken az alapoktatás történt. A járműkezelési vizsga a biztonsági ellenőrzési feladatok teljesítésével kezdődik. A vizsgázó a biztonsági ellenőrzési feladatok elvégzése után minden esetben megkezdja a technikai kezelési és manőverezési feladatok végrehajtását. A járműkezelési vizsga az utolsóként végrehajtott manőverezési feladattal ér véget, kivéve, .. ha a vizsgázó a technikai kezelési és manőverezési feladatok végrehajtása közben sikertelenséget okozó hibát követett el. A járműkezelési vizsga eredményét a vizsgabiztos a vizsga végén ismerteti. A helyi adottságok figyelembevételével az értékelés történhet az utolsóként végrehajtott feladat után a helyszínen vagy a vizsga kiindulási helyére történő visszaállást követően.

Az "M", "A korl." és "A" kategóriás és az "A1" alkategóriás járműkezelési vizsgán, amennyiben a járművön a helyszínen javítható műszaki hiba mutatkozik és "csere" jármű nincs, a szakoktató a hibát kijavíthatja, ha ez 20 percnél több időt nem vesz igénybe. Amennyiben a hiba a fentiek szerint nem javítható, a vizsgát eredmény nélkül fel kell függeszteni. A rendkívüli eseményről jegyzőkönyvet kell felvenni.

7.2.4.2.A vizsgázó feladata

Az előre megjelölt vizsgafeladatokat tartalmazó minősítő lapok közül kihúz egyet. Elvégzi a jármű biztonsági berendezéseinek elindulás előtti ellenőrzését és egy, a minősítő lapon megjelölt másik feladatot. A motorháztető felnyitásával kapcsolatos feladatokat álló motornál, a hűtőventilátor kikapcsolt állapotában kell végrehajtani. Az ellenőrzési feladatok végrehajtása közben meg kell állapítania az egyes biztonsági berendezések megfelelőségét,

illetve hibáját. A biztonsági ellenőrzési feladatok elvégzése után a szakoktató útmutatása szerint megkezdje a technikai kezelési és manőverezési feladatok végrehajtását.

A vizsga eredményének tudomásulvételét, valamint a vizsgalap és a minősítő lap átvételét a vizsgajegyzőkönyvön az aláírásával igazolja.

7.2.4.3. A szakoktató feladata

Részt vesz a vizsgán. A biztonsági ellenőrzési feladatok végrehajtása alatt a jármű mellett helyezkedik el. Figyelemmel kíséri a vizsgázó tevékenységét, különös tekintettel a munkavédelmi előírások betartására (a jármű vízszintes talajon állása, gépkocsinál a motorháztető felnyitás utáni rögzítése stb.) . A motorháztető felnyitásával kapcsolatos feladatokat álló motornál, a hűtőventilátor kikapcsolt állapotában kell végrehajtani. A vizsgázó által működtetett irányjelző, illetőleg féklámpa működésének ellenőrzésében közreműködhet. A vizsgának a technikai kezelési és manőverezési feladatokat tartalmazó részén a szakoktató a gépkocsiban minden esetben a vizsgázó mellett foglal helyet.

A technikai kezelési és manőverezési feladatok végrehajtása során a vizsgabiztos előzetes tájékoztatása után a feladatokat - azok végrehajtása előtt - egyenként ismerteti. Amennyiben a vizsgázó valamit nem értett meg, megismétli a tájékoztatást.

Feladata a balesetveszély elhárítása, szükség esetén közbeavatkozással (gépkocsiban kormányzással, fékezéssel stb.) .

A vizsga során nem tanúsíthat a vizsga eredményének befolyásolására irányuló magatartást. A feladat meghatározás nem vonatkozhat, nem is utalhat a végrehajtás módjára!

7.2.4.4. A vizsgabiztos feladata

A vizsga megkezdése előtt ellenőrzi a vizsgáztatás feltételeit és a vezetési kartont. Röviden ismerteti a vizsga menetét. Az előzetesen egy biztonsági ellenőrzési, valamint egy manőverezési vizsgafeladat számának bekarikázásával - megjelölt vizsgafeladatokat tartalmazó minősítő lapok közül a vizsgázóval kihúzat egyet, és a számára kijelölt feladatot ismerteti. Felhívja a vizsgázó figyelmét, hogy a biztonsági övet csak az "Elindulás, gyorsítás, megállás intenzív fékezéssel" feladatnál kell használnia.

Beavatkozik a vizsga menetébe, ha a vizsgázó bármely technikai kezelési és manőverezési feladat elvégzésekor sikertelenséget okozó hibát követett el. Ekkor a vizsgát befejezettnek kell tekinteni, a még el nem végzett feladatokat a vizsgázónak nem kell teljesítenie.

A járműkezelési vizsga végén ismerteti a vizsga eredményét, és rövid értékelést ad a vizsgáról.

A vizsgajegyzőkönyvet aláírhatja a vizsgázóval, továbbá a vizsgalapot és a minősítő lapot átadja a vizsgázónak.

7.2.5. A járműkezelési vizsga értékelésének szempontjai

A vizsgázónak az általa választott járműkezelési minősítő lapon feltüntetett feladatokat kell egymást követő sorrendben végrehajtania.

A járműkezelési minősítő lap tartalmazza az egyes részfeladatok esetén a sikertelenséget okozó hibákat, továbbá az összes feladat teljesítése céljából rendelkezésre álló időtartamot.

"Megfelelt" minősítést kell adni a járműkezelési vizsgán a vizsgázónak, ha

a biztonsági ellenőrzési, a technikai kezelési és manőverezési feladatokat a rendelkezésre álló időn belül úgy hajtotta végre, hogy sikertelenséget okozó hibát nem követett el.

"Nem felelt meg" minősítést kell adni a vizsgázónak, ha

a) a biztonsági ellenőrzési feladatok vonatkozásában:

aa) a feladatok elvégzéséhez nem rendelkezik kellő ismerettel és jártassággal,

ab) a feladatokat nem képes végrehajtani,

ac) figyelmetlenségből vagy hozzá nem értésből kárt okozna,

ad) balesetveszélyes helyzetet teremt,

ae) megszegi a munkavédelmi rendelkezéseket;

b) a technikai kezelési feladatok vonatkozásában:

ba) bármelyik technikai kezelési és manőverezési feladat végrehajtásakor sikertelenséget okozó hibát követett el,

bb) a meghatározott idő alatt a feladatokat képtelen végrehajtani, függetlenül attól, hogy a már teljesített feladatok végrehajtásakor sikertelenséget okozó hibát nem követett el.

7.2.5.1. A minősítő lap kitöltése

A vizsgázó teljesítményének minősítése a minősítő lapon történik.

A biztonsági ellenőrzési rész egyes feladatainak "nem megfelelő" végrehajtása esetén a vizsgát tovább kell folytatni. A feladatokhoz tartozó sikertelenségi okok felsorolásából az elkövetett hibára vonatkozó szövegrészt alá kell húzni.

A technikai kezelési és manőverezési rész bármely feladatának "nem megfelelő" végrehajtása esetén a vizsgát be kell fejezni, és a feladat melletti felsorolásból az elkövetett hibára vonatkozó szövegrészt alá kell húzni. A sikertelenség okát szükség szerint a minősítő lapon részletezni lehet.

7.3. A biztonsági ellenőrzés és üzemeltetési vizsga

7.3.1. A biztonsági ellenőrzés és üzemeltetési vizsga tárgyi feltételei

Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetési vizsga csak olyan helyiségben tartható, amelyet a felügyelet előzetesen arra alkalmasnak nyilvánított, a minősítési szempontok és egyéb helyszíni adottságok figyelembevételével.

A vizsgára alkalmasnak nyilvánított helyiségben a bizonylati album szerinti teremnaplót kell rendszeresíteni.

A teremnaplót a szükséges bejegyzések után valamennyi vizsga alkalmával a vizsgabiztosnak és a technikai rendezőnek alá kell írni.

7.3.1.1. A vizsgahelyiség minősítésének szempontjai

- Legalább 18 °C hőmérsékletű helyiség, melyben egy működőképes - a vizsga kategóriájának (alkategóriának) megfelelő jármű elhelyezhető. Az égéstermékek zárt rendszerű elvezetését biztosítani kell. A helyiség legyen alkalmas arra, hogy a vizsgázó a vizsga jogosult résztvevői jelenlétében a feladatokat biztonságosan, a vizsgabiztos számára értékelhetően végre tudja hajtani. A helyiségben el kell helyezni a tűzvédelmi előírásoknak megfelelő számú és fajtájú tűzoltó készüléket.

A biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsgára minősített helyiségeknek szociális ellátottsággal - WC, kézmosási lehetőség - is rendelkeznie kell.

- A helyiségben el kell helyezni az alábbiakat:

"C1" alkategóriában és "C" kategóriában:

- 1 db asztal, 1 db szék,
- 1 db a kategóriának megfelelő jármű (tanalváz) a kötelező tartozékokkal,
- 1 db falitabló a fülke billentéséről (amennyiben a tehergépkocsi fülkéje nem billenthető),
- 1 db működtethető tachográf (lehet a tehergépkocsin is),
- 1 db működtethető hidraulikus szervokormány (lehet a tehergépkocsin is),
- 1 db kétkörös, kétvezetékes légfékmodell (lehet a tehergépkocsin is),
- 1 db működtethető tartósfék (falitabló) (lehet a tehergépkocsin is),
- 1 db tehergépkocsihoz tartozó pótkerék,
- 1 db a tehergépkocsi tömegének megfelelő emelő,
- 1 db légnyomásmérő műszer,
- 1 db akkumulátor,
- 1 db akkumulátortöltő berendezés,
- 1 db próbalámpa (hibakereséshez),
- szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal.

"D1" alkategóriában és "D" kategóriában:

- 1 db asztal, 1 db szék,
- az adott kategóriába, alkategóriába tartozó működőképes autóbusz a kötelező tartozékokkal,
- 1 db működtethető tachográf (lehet az autóbuszon is),
- 1 db működtethető hidraulikus szervokormány (lehet az autóbuszon is),
- 1 db a járműhöz tartozó pótkerék,
- 1 db jármű tömegének megfelelő emelő,
- 1 db légnyomásmérő műszer,
- 1 db akkumulátor,
- 1 db akkumulátortöltő berendezés,
- 1 db próbalámpa (hibakereséshez),
- szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal.

Csak "D" kategóriában:

- 1 db működtethető tartósfék (falitablón vagy lehet az autóbuszon is) .
- Amennyiben a "D" kategóriához előírt vizsgafeladatokhoz a vizsgateremben a működő modellek rendelkezésre állnak, és a közvetlen közelben a megfelelő üzemképes jármű is rendelkezésre áll, akkor vizsgáztatási célra ez is elfogadható.

"B+E" kombinált kategóriában:

- a kategóriának megfelelő járműszerelvény,
- 1 db asztal, 1 db szék,
- a tűzvédelmi előírásoknak megfelelő tűzoltó készülék,
- 1 db a járműszerelvény tömegének megfelelő emelő,
- legalább 2 db kerékkitámasztó ék,
- 1 db pumpa (légsűrítő),
- 1 db légnyomásmérő műszer,
- 1 db izzólámpakészlet és a járművön alkalmazott olvadóbiztosítóból 5-5 db,

- szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal, eszközökkel.

"C1+E" és "C+E" kombinált kategóriában:

- 1 db asztal, 1 db szék

- az adott kombinált kategóriába tartozó működőképes járműszerelvény a kötelező tartozékokkal*,

- 1 db működtethető félpótkocsi-támasztóláb (csak "C+E"-nél) (lehet a félpótkocsin is),

- 1 db működtethető nyeregszerkezet (csak "C+E"-nél) (lehet a járműszerelvényen is),

- 1 db járműszerelvényhez használatos pótkerék,

- 1 db légnyomásmérő műszer,

- 1 db próbalámpa (hibakereséshez),

- szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal.

* Amennyiben a kombinált kategóriához előírt vizsgafeladatokhoz a vizsgateremben a működő modellek rendelkezésre állnak, és a közvetlen közelben a megfelelő üzemképes járműszerelvény is rendelkezésre áll, akkor vizsgáztatási célra ez is elfogadható.

"D1+E" és "D+E" kombinált kategóriában:

- 1 db asztal, 1 db szék,

- az adott kombinált kategóriába tartozó működőképes járműszerelvény a kötelező tartozékokkal*,

- 1 db, a járműszerelvényhez tartozó pótkerék,

- 1 db légnyomásmérő műszer,

- 1 db próbalámpa (hibakereséshez),

- szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal.

* Amennyiben a "D+E" kombinált kategóriához előírt vizsgafeladatokhoz a vizsgateremben a működő modellek rendelkezésre állnak, és a közvetlen közelben a megfelelő üzemképes járműszerelvény is rendelkezésre áll, akkor vizsgáztatási célra ez is elfogadható.

"T" kategóriában:

- a feladatok végrehajtására alkalmas járműszerelvény,

- 1 db asztal, 1 db szék,

- 1 db, a járműszerelvény tömegének megfelelő emelő és legalább 2 db kerékkormányzó ék,
- 1 db pumpa (légsűrítő),
- 1 db légnyomásmérő műszer,
- 1 db próbalámpa (hibakereséshez),
- a világító- és fényjelző berendezések izzóinak cseréjéhez szükséges makettet,
- 1 db izzólámpakészlet és a járművön alkalmazott olvadóbiztosítók közül 5-5 db,
- 1 db elsősegélynyújtó felszerelés ("B" típusú),
- szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal.

"Trolibusz" kategóriában:

- a vizsgafeladatok teljesítésére alkalmas trolibusz,
- 1 db asztal, 1 db szék,
- legalább 2 db kerékkormányzó ék,
- 1 db légnyomásmérő műszer,
- 1 db akkumulátor,
- 1 db izzólámpakészlet és a trolibuszon alkalmazott biztosítókból 5-5 db,
- szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal, eszközökkel.

7.3.2.A biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsga szervezése

A biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsgát önálló vizsgaként kell szervezni. Amennyiben a vizsgákra előírt feltételek biztosítottak, a vizsgázók vizsgája a rutin vizsgával egy napra is szervezhető. A vizsgázók részére legalább 5 perc felkészülési időt kell biztosítani. A vizsga helyiségében egyidejűleg két vizsgázó tartózkodhat. Egy-egy vizsgázó sikeres vizsgája után történhet a következő vizsgázó beszólítása.

7.3.3.A biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsga résztvevőinek feladata 7.3.3.1. A vizsgázó feladata

A vizsgatételekből egyet kihúz. A felkészülést követően a vizsgatételen szereplő feladatokat önállóan hajtja végre. A vizsga eredményének tudomásulvételét, valamint a vizsgalap átvételét a vizsgajegyzőkönyvön az aláírásával igazolja.

7.3.3.2.A technikai rendező feladata

A vizsga kiírt időpontja előtt 20 perccel megjelenik a vizsga helyszínén és tevékenységét a leírtak szerint végzi. Felelős az előírt tárgyi feltételek előkészítéséért, a felszerelések és az eszközök megfelelő állapotáért. A vizsgán a vizsgabiztos iránymutatásai szerint közreműködik. Ügyelnie kell a munkavédelmi előírások betartására. A vizsga során nem tanúsíthat a vizsga eredményének befolyásolására irányuló magatartást.

7.3.3.3.A vizsgabiztos feladata

Ellenőrzi a technikai rendező által előkészített tárgyi feltételeket, megállapításait bejegyzi a teremnaplóba. Röviden ismerteti a vizsga menetét és követelményszintjét. A vizsgatételekből a vizsgázóval húzat egyet. A vizsga végén ismerteti a vizsga eredményét, és rövid, tárgyilagos értékelést ad a vizsgázó teljesítményéről.

7.3.4. A biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsga értékelése "Megfelelt" minősítést kell adni a vizsgázónak, ha legalább

a szükséges ellenőrzési, karbantartási, szerelési műveleteket képes elvégezni, és a szerszámokat szakszerűen használja, továbbá a munkavédelmi előírásokat megtartja.

"Nem felelt meg" minősítést kell adni a vizsgázónak, ha

- a vizsgatételen szereplő feladatot, a szükséges ellenőrzési, karbantartási, szerelési műveleteket nem képes elvégezni;
- figyelmetlenségből, hozzá nem értésből szerkezeti rongálódást okoz vagy okozna;
- a szerszámokat balesetveszélyesen használja;
- megszegi a munkavédelmi rendelkezéseket.

7.4. A rutin vizsga

7.4.1.Általános előírások

Rutin vizsgára csak akkor kerülhet sor, ha a vizsgázó valamennyi elméleti vizsgatárgyból sikeres vizsgát tett, és azt követően a kötelezően előírt alapoktatást igazoltan teljesítette.

7.4.2.A rutin vizsga tárgyi feltételei

7.4.2.1.A vizsgapálya

Rutin vizsga csak olyan vizsgapályán tartható, amelyet a felügyelet előzetesen arra alkalmasnak nyilvánított. A minősítés szempontjai:

- a vizsgapálya szilárd burkolatú, forgalom elöl elzárt, az előírt feladatok biztonságos végrehajtására alkalmas terület;
- a vizsgapálya kötelező tartozékai: = vizsgabiztosi szoba,

= váróhelyiség, amelyben a vizsgázó és a szakoktató kulturált körülmények között várakozhatnak, = fűtés, világítás, WC, kézmosási lehetőség;

- a vizsgapályán olyan műanyag oszlopokat (bójákat) és láncokat kell használni, amelyek a járműveken sérülést nem okozhatnak, könnyen hordozhatóak, jól láthatóak és a jármű méreteinek megfelelnek. Az egyes feladatok helyét legalább 2,0 m magas oszlopokkal kell kijelölni, a beállóhelyeket láncokkal, valamint 20-25 cm magas járdaszegéllyel (vagy annak imitációjával) kell határolni. Az oszlopokat tartó talpak legfeljebb 30 cm szélességűek (átmérőjűek) lehetnek, helyüket maradandóan meg kell jelölni. Az oszlopok egymástól való távolságát az oszlopok belső szélétől kell mérni.

7.4.2.2.A vizsgajármű

A vizsgáztatásra kiállított, érvényes forgalmi engedéllyel - trolibusz esetén érvényes üzembehelyezési jegyzőkönyvvel - rendelkező járműnek meg kell felelnie:

- az általános biztonsági és esztétikai követelményeknek,
- az e rendeletben a járműre előírt feltételeknek,
- az egyedi (különleges) előírásoknak, továbbá rendelkeznie kell:
- oktatójármű-igazolás megszerzésére kötelezett járműnek érvényes oktatójármű-igazolással.

Különös figyelmet kell fordítani a külön jogszabályban³⁷ szereplő műszaki előírásokra, a biztonsági öv felszerelésére, valamint a tűzoltó készülék "készenlétben tartására" vonatkozóan.

³⁷ A közúti járművek forgalomba helyezésének és tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet.

"C1" alkategóriás és "C" kategóriás rutin vizsgákon a vezetőfülke hátsó ablakán a hátralátást meg kell akadályozni (pl. letakarással) .

A járművek külső esztétikai állapotának megítélésénél a vizsgán az időjárási körülményeket figyelembe kell venni.

7.4.3.A rutin vizsga szervezése

A rutin vizsgát önálló vizsgaként kell szervezni. Amennyiben a vizsgahely a biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsga lebonyolítására is alkalmas, a vizsgázó rutin és biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsgája egy napra is szervezhető.

7.4.4.A rutin vizsga résztvevőinek feladata 7.4.4.1. A vizsgázó feladata

Az előre megjelölt vizsgafeladatokat tartalmazó rutin minősítő lapok közül egyet kihúz. A vizsga során a minősítő lapon szereplő kötelező és a megjelölt feladatokat a szakoktató utasításainak figyelembevételével önállóan hajtja végre.

A vizsgázó a vizsga eredményének tudomásulvételét, valamint a vizsgalap és a minősítő lap átvételét a vizsgajegyzőkönyvön az aláírásával igazolja.

7.4.4.2.A szakoktató feladata

A vizsgán a szakoktató a vizsgázó mellett úgy foglal helyet, hogy - az üzemi fékberendezésre ható - pótfeket működtetni tudja, és a gépkocsi irányításába szükség esetén beavatkozhat.

A vizsgabiztos előzetes tájékoztatása után a vizsgázó számára utasításokat ad a kijelölt feladatok végrehajtásához. A feladatokat azok végrehajtása előtt egyenként ismerteti. Amennyiben a vizsgázó valamit nem értett meg, megismétli az adott utasítást.

Feladata a balesetveszély elhárítása, szükség esetén közbeavatkozással (kormányzással, fékezéssel stb.) .

Ellátja az egyes feladatoknál a kijelölt biztosító személy feladatát. A vizsga során nem tanúsíthat a vizsga eredményének befolyásolására irányuló magatartást. Az utasításai nem vonatkozhatnak, nem is utalhatnak a végrehajtás módjára.

7.4.4.3.A vizsgabiztos feladata

Egyezteteti és ellenőrzi a vizsgajegyzőkönyvet, a vizsgalapot, a vezetői engedélyt (vizsgaigazolást) és a vizsgázó személyazonosságát. A vezetési kartonon ellenőrzi a kötelezően előírt órák, gyakorlatok teljesítésének igazolását.

Röviden ismerteti a vizsga menetét. Felhívja a vizsgázó figyelmét, hogy a biztonsági övet mely feladatként kell használnia. Amennyiben az adott gépkocsit (járművet) az előírások alapján nem kötelező biztonsági övvel felszerelni, a feladatot értelemszerűen biztonsági öv nélkül kell végrehajtani, a gépkocsiban (járműben) ülő személyek fokozott figyelmével.

Az előzetesen ♦ egy rutin vizsgafeladat számának bekarikázásával - megjelölt, vizsgafeladatok tartalmazó minősítő lapok közül a vizsgázóval húzat egyet. A feladatot közli a szakoktatóval, ha szükséges, megmutatja a rutin minősítő lapot.

A feladatok végrehajtása közben a vizsgázónak nem ad utasításokat.

Beavatkozik a vizsga menetébe, ha a vizsgázó bármely feladat elvégzésekor sikertelenséget okozó hibát követett el. A vizsga végén ismerteti a vizsga eredményét. Rövid, tárgyilagos értékelést ad a vizsgázó teljesítményéről. Azoknál a feladatoknál, ahol előírt a kijelölt biztosító személy közreműködése - és ezt a feladatot a szakoktató látja el - a vizsgabiztos a szakoktató helyén foglal helyet.

"T" kategóriás rutin vizsgán a vizsgázó mellett úgy foglal helyet, hogy az - üzemi fékberendezésre ható - pótfeke pedált működtetni tudja, és a járműszerelvény irányításába szükség esetén beavatkozhat. A feladatokat azok végrehajtása előtt külön-külön ismerteti.

7.4.5.A rutin vizsga értékelése

A vizsgázónak az általa választott rutin minősítő lapon feltüntetett feladatokat kell egymást követő sorrendben végrehajtania.

A rutin minősítő lap tartalmazza az egyes részfeladatok esetén a sikertelenséget okozó hibákat, továbbá az összes feladat teljesítése céljából rendelkezésre álló időtartamot.

"Megfelelt" minősítést kell adni a vizsgázónak, ha

a feladatokat a rendelkezésre álló időn belül úgy hajtotta végre, hogy sikertelenséget okozó hibát nem követett el.

"Nem felelt meg" minősítést kell adni a vizsgázónak, ha

- bármelyik feladat végrehajtásakor sikertelenséget okozó hibát követett el;

- a meghatározott idő alatt a feladatokat képtelen végrehajtani, függetlenül attól, hogy a már teljesített feladatok végrehajtásakor sikertelenséget okozó hibát nem követett el.

Bármely részfeladat teljesítése közben, sikertelen végrehajtást eredményező hiba elkövetése esetén a vizsgát be kell fejezni és a rutin minősítő lapon a feladat melletti felsorolásból az elkövetett hibára vonatkozó szövegrészt alá kell húzni. A sikertelenség okát szükség szerint a "Megjegyzés" rovatában bővebben is lehet indokolni.

7.5. A forgalmi vizsga

7.5.1. Általános előírások

Forgalmi vizsga csak a KFF engedélye alapján vizsgahellyé minősített településen tartható. A vizsgahellyé kijelölt települések jegyzékét hivatalos közlönyben közzé kell tenni.

7.5.1.1. A forgalmi vizsgahely követelményei:

Közúti járművezetői vizsgahellyé az "A", "A korl.", "B", "C", "D" kategóriás, az "A1", "C1", "D1" alkategóriás, továbbá a "B+E", "C+E", "C+E", "D+E" és "D1+E" kombinált kategóriás forgalmi vizsgák lebonyolításához csak olyan település minősíthető, amely a forgalmi vizsga kiindulási helyét is figyelembe véve megfelel az alábbi követelményeknek:

a) a vizsga kiindulási helyétől legalább öt olyan útvonal jelölhető ki, amelyeknek a vonalvezetése legfeljebb 60%-ban lehet közös,

b) az egyes útvonalak forgalomszabályozási szempontból megfelelőek legyenek,

c) az útvonalak hosszának legalább 60%-ában a forgalom sűrűsége sávonként 350-1000 E jármű/óra (a forgalom mértékére vonatkozóan öt évnél nem régebbi forgalomszámlálási adatok használhatók fel),

d) az útvonalak 30%-a párhuzamos közlekedésre alkalmas,

e) legyen két olyan csomópont, ahol a külön jogszabályban³⁸ meghatározott fényjelző készülék működik; az egyik csomóponti fényjelző készülék helyett elfogadható a kiépített körforgalom,

f) a kijelölendő útvonalak egyike lakott területen kívül vezető főútvonal, vagy ahol arra lehetőség van, autópálya vagy autóút szakaszt is foglaljon magába. E szakaszra a forgalomsűrűségi előírások nem vonatkoznak.

A "T" kategóriás forgalmi vizsgahellyé csak olyan település minősíthető, ahol a vizsga kiindulási helyétől kijelölhető legalább három olyan útvonal, amelyeknek a vonalvezetése legfeljebb 60%-ban közös és megfelel az alábbi követelményeknek:

- a) fele-fele arányban lakott területen belül, illetőleg kívül vezet,
- b) hosszának legalább háromnegyed részében szilárd burkolatú úton vezet,
- c) hosszának egynegyede lehetőleg főútvonalat foglal magába.

Az "M" kategóriás forgalmi vizsgahellyé csak olyan település minősíthető, ahol a vizsga kiindulási helyétől kijelölhető legalább három olyan útvonal, amelyeknek a vonalvezetése legfeljebb 60%-ban közös és megfelel az alábbi követelményeknek:

- a) hosszának egynegyede lehetőleg főútvonalat foglal magába,
- b) jelzőlámpás forgalomirányítást tartalmaz.

Városi rangú település a b) pontban előírt feltételek teljesülésének hiányában is kijelölhető vizsgahellyé. A "Trolibusz" kategória speciális adottságai miatt az útvonal kijelölését a KFF egyedileg végzi.

7.5.2.A forgalmi vizsgák útvonala és tárgyi feltételei

A vizsga útvonalát a 7. mellékletben előírt szempontok alapján és a vizsgázó fokozatos terhelését is figyelembe véve, az érintendő csomópontok megjelölésével kell meghatározni.

A "D" kategóriás 90 perces, a "D1" alkategóriás 45 perces forgalmi vizsgához lakott területen kívüli és településeken belüli csomópontokat és autóbussz-megállót, továbbá lehetőség szerint hegyvidéket érintő útvonalakat kell kijelölni:

- vizsgázónként legalább 4 féle lehetőséget, több vizsgázó esetében kapcsolódó útvonalakat kell meghatározni.

7.5.2.1.Az "M" kategóriás forgalmi vizsga útvonala

A vizsga útvonalat úgy kell meghatározni, hogy a vizsgázó a segédmotoros kerékpárral lakott területen belül

- haladjon főútvonalon,
- haladjon védett útvonalon,
- haladjon egyirányú forgalmú úton (lehetőség szerint),

- haladjon útkereszteződésekben ahol a forgalmat fényjelző készülékkel irányítják (lehetőség szerint),
- kanyarodjon főútvonalra és arról jobbra, balra,
- kanyarodjon védett útvonalra és arról jobbra, balra,
- kanyarodjon egyirányú forgalmú útról jobbra, balra (lehetőség szerint),
- álljon meg meghatározott helyen az úttest szélén, azzal párhuzamosan és induljon el,
- forduljon meg egy ívben (lehetőség szerint) .

7.5.2.2.A "T" kategóriás forgalmi vizsga útvonala

A vizsga útvonalát úgy kell kijelölni (megválasztani), hogy a vizsgázó a járműszerelvényt:

- fele arányban haladjon lakott területen kívül,
- fele arányban lakott területen belül,

³⁸ A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 9. § (1) bekezdés a) pontja.

- lehetőleg egynegyed részben: = haladjon főútvonalon,
- = haladjon védett útvonalon,
- lehetőség szerint:
- = kanyarodjon főútvonalra, és arról jobbra, balra,
- = kanyarodjon védett útvonalra, és arról jobbra, balra,

= álljon meg meghatározott helyen az úttest szélén, azzal párhuzamosan, majd induljon el.

7.5.2.3. A "Trolibusz" kategóriás forgalmi vizsga útvonala A forgalmi vizsgát a KFF által kijelölt útvonalon kell megtartani. A vizsga útvonalat úgy kell kijelölni (megválasztani), hogy a vizsgázó a trolibusszal lehetőség szerint:

- haladjon főútvonalon,
- haladjon védett útvonalon,
- haladjon párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten, ahol: = a forgalmi sávokat útburkolati jelekkel megjelölték,
- = a forgalmi sávokat nem jelölték meg, = haladjon egyirányú forgalmú úton,
- haladjon útkereszteződésekben ahol:

= a forgalmat fényjelző készülékkel irányítják, = az elsőbbséget jelzőtáblák szabályozzák, = villamos munkavezetéknek kell keresztezni,

- kanyarodjon jobbra, balra,
- a forgalomban végezze el az útvonalon valamennyi megállóban a megállási feladatot,
- a forgalomban egy alkalommal végezzen váltóállítást.

7.5.3. Előírt létesítmények a forgalmi vizsga kiindulási helyén

- vizsgabiztosi szoba,
- váróhelyiség, a vizsgázók és a szakoktatók részére,
- WC, kézmosási lehetőség.

7.5.4. A vizsgán résztvevő jármű

A vizsgáztatásra kiállított járműnek meg kell felelnie:

- az általános biztonsági és esztétikai követelményeknek,
- a külön jogszabályban³⁹ előírt feltételeknek,
- az egyedi (különleges) előírásoknak, továbbá rendelkeznie kell:
 - az oktatójármű-igazolás megszerzésére kötelezett járműnek érvényes oktatójármű-igazolással,
 - a térképolvasási feladathoz leporelló (kihajtható) Magyarország közúti térképpel.

Különös figyelmet kell fordítani a külön jogszabályban⁴⁰ szereplő műszaki előírásokra, a biztonsági öv felszerelésére, valamint a tűzoltó készülék "készenlétben tartására" vonatkozóan.

Az "M", "A korl." és "A" kategóriás, továbbá az "A1" alkategóriás vizsgákon a követő gépkocsit (kísérő gépkocsit) a felügyelet saját gépkocsival vagy bérlemény útján biztosítja.

A "C" és "C1" kategóriás forgalmi vizsgán a vezetőfülke hátsó ablakán a hátralátást meg kell akadályozni (pl.: letakarással) .

A jármű esztétikai állapotának megítélésénél a vizsgán az időjárási körülményeket figyelembe kell venni.

A "C", "C1", "C+E", "C1+E" és "T" kategóriás vizsgajárművek (járműszerelvények) tömegadatait, össztömegét a felügyelet a vizsga megkezdését megelőzően mérlegeléssel ellenőrizheti.

7.5.5. A vizsgázó öltözéke

Az adott jármű vezetéséhez általában megfelelő a hőmérséklettel összhangban álló, a mozgást és a pedálok kezelését nem akadályozó viselet, a kétkerekű járművek vizsgáján a 3. melléklet 3.5.2. pontja szerinti öltözék kötelező.

A mozgáskorlátozott személy öltözékét a jármű kialakításától, műszaki és orvosi előírásoktól függően kell figyelembe venni.

³⁹ A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 5. § (1) bekezdése.

⁴⁰ A közúti járművek forgalomba helyezésének és tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet.

7.5.6. A forgalmi vizsga szervezése

A forgalmi vizsgát önálló vizsgaként kell szervezni. Amennyiben az indulási, érkezési hely a biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsga lebonyolítására is alkalmas, a vizsgázók forgalmi és a biztonsági ellenőrzés üzemeltetési vizsgája egy napra is szervezhető. Több kategóriára ("B+C") vonatkozó összevont képzés esetében forgalmi vizsgára csak abban az esetben kerülhet sor, ha a vizsgázó az előfeltételként meghatározott kategóriából már sikeres forgalmi vizsgát tett.

7.5.6.1. Az "M", "A korl." és "A" kategóriás, továbbá az "A1" alkategóriás vizsgánál eltérő előírások:

a) Az adó-vevő készüléket és a tanuló-mellényt a felügyeletnek kell biztosítani. Igénybe vehető a képző szerv által rendelkezésre bocsátott - e célra alkalmas - adó-vevő készülék is.

b) A vizsgázónak a vizsgabiztos jelenlétében az alábbi nyilatkozatot kell aláírnia, melyet a vizsgajegyzőkönyvhöz kell csatolni. A nyilatkozat hiánya, illetőleg az aláírásának megtagadása esetén a vizsga nem folytatható le.

12. táblázat

"T" kategóriás forgalmi vizsgán a fentiektől eltérően, az alábbiak szerint kell eljárni:

"T" kategóriás forgalmi vizsgán a vizsgabiztos a vizsgázó mellett úgy foglal helyet, hogy az - üzemi fékberendezésre ható - pótfék pedált működtetni tudja, és a járműszerelvény irányításába szükség esetén beavatkozhat. A vizsgabiztos a vizsgázó számára jól érthetően, pontosan határozza meg a forgalmi útvonalat, az elvégzendő manővert. Az egyenes útiránytól való eltérést kellő időben, szükség esetén kiegészítő vagy megerősítő tájékoztatással adja meg. Mindig az útvonalat határozza meg.

Sikertelen forgalmi vizsga esetén a vizsgabiztos visszavezeti a járművet a kiindulási helyre.

8. A forgalmi vizsgafeladatok

8.1. A "B", "C1", "C", "D1", "D", illetőleg "T" kategória, továbbá valamennyi kombinált kategória forgalmi vizsgafeladatai és értékelése

8.1.1. Végrehajtás

A vizsgázót a vizsgabiztos előzetesen tájékoztatja a vizsga menetéről. Elindulás előtt a vizsgázó a KRESZ szerinti kötelező ellenőrzést végezze el,* ezt követően a biztonsági övet csatolja be "C1", "D1" alkategóriák, a "C", "D" kategóriák, valamint a "C1+E", "D1+E", "C+E", "D+E" kombinált kategóriák esetében végezze el a térképolvasási feladatot, töltsse ki a menetíró készüléknek megfelelő adatrögzítő lapot, és helyezze a menetíró készülékbe.

A járdaszegély (úttest széle) mellől, vagy forgalmi ok miatti megállás után határozottan, biztosan, egyenletesen, a kezelő-berendezéseket, szükség esetén a világítást, a jelzéseket használva, körültekintően induljon el. Indulás előtt a külső visszapillantó tükörből vagy más módon győződjön meg a jármű mögötti és melletti forgalomról. Mindig az oktató által megjelölt irányba haladjon. Iránymutatás hiányában kövesse az út vonalvezetését, illetve tegyen eleget a közúti jelzések kötelezéseinek.

* A féket a jármű megmozdításával és megállításával is ellenőrizze!

8.1.2.A forgalmi vizsga sikertelenségét okozó hiba Ha a vizsgázó:

- közlekedési szabályt sért;
- a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni;
- veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz;
- elindulás előtt a féklevégő- és fékezőnyomást nem ellenőrzi (légfék vagy levegőrásegítés esetén);
- az üzemi fék hatásosságának ellenőrzését elmulasztja;
- az irányjelzést vagy a körültekintést elmulasztja;
- a tervezett haladási iránnyal ellentétes irányba a járművel több mint 50 cm-t elgurul;
- balesetveszélyes manővere miatt a szakoktatónak be kell avatkoznia;
- figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól;
- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a járművet (nem képes megtartani);
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad;
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót;
- sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében;
- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni (fékkészlet hiánya);

- durva fékezéssel áll meg az úttesten áthaladó gyalogosok előtt;
- gyorsajtást, vagy relatív gyorsajtást követ el;
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a járművet;
- elveszti a jármű feletti uralmát;
- a járművel felhajt a járdára (már egy kerékkal is);
- nem biztonságosan kanyarodik, indokolatlanul benyomja a tengelykapcsoló pedált;
- indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt;
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre;
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját;
- elsőbbségadási kötelezettségének nem tesz eleget;
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel;
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik;
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére;
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen;
- rendszeresen akadályozza a forgalmat;
- megtévesztő irányjelzést ad;
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál;
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen egyenletes lassításra;
- a fék- és tengelykapcsoló pedált többször nem a megfelelő sorrendben működteti;
- tartósfékkel felszerelt járművön nem, vagy helytelenül alkalmazza a tartósféket;
- várakozás céljából történő megálláskor a rögzítő fékkel nem rögzíti a járművet (járműszerelvényt); továbbá, autóbusz esetében:
 - rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), az autóbuszban az álló utasok elesnének;
 - a megállóhelyen nem áll meg, azt kihagyja;

- a körültekintést elmulasztja, a jobb oldali, valamint az utastér felé néző visszapillantó tükörbe nem tekint be;
- nem képes a megállóhelyet jelző táblánál, csak annak elhagyása után megállni;
- megállóban az autóbust nyitott ajtóval hagyja elgurulni;
- a megállóhelyen való megálláskor a járművet a rögzítő fékkel nem rögzíti;
- a megállónál az úttesten lévő vizet a megállóhelyen várakozó utasokra fröcskölí;
- a jelzőcsengő megszólalása után nyitott ajtóval indul el az autóbusszal; továbbá, menetíró készülék kezelésével járó vizsgák esetében
- a "C1", "D1" alkategóriák, a "C", "D" kategóriák, valamint a "C1+E", "D1+E", "C+E", "D+E" kombinált kategóriák esetében a menetíró készüléket nem tudja kezelni, vagy az adatrögzítő lapot nem tudja értelmezni.

8.2. Az "M", "A korl.", "A" kategória és az "A1" alkategória forgalmi vizsgafeladatai és értékelése

8.2.1. Végrehajtás

Elindulás előtt a vizsgázó vegye fel a bukósisakot, állítsa be és csatolja be.

A vizsgázó a motorkerékpárral (segédmotoros kerékpárral) a motor beindítása után határozottan, biztosan, egyenletesen, a szükséges berendezéseket, jelzéseket, világítást használva, körültekintően induljon el, és kövesse a szakoktató rádióan adott utasításait az útvonalra vonatkozóan.

8.2.2. A forgalmi vizsga sikertelenségét okozó hiba Ha a vizsgázó:

- közlekedési szabályt sért;
- a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni;
- veszélyhelyzetet teremt vagy balesetet okoz;
- az üzemi fék ellenőrzését elmulasztja;
- sebességi fokozatban lévő motort akar indítani;
- a motorkerékpárral felborul;
- a körültekintést vagy az irányjelzést elmulasztja;
- figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól;
- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a motorkerékpárt (nem képes megtartani);

- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad;
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót;
- az útkereszteződést olyan sebességgel közelíti meg a motorkerékpárral, hogy képtelen annak forgalmi rendjét felmérni, illetve sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében;
- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni;
- durva fékezéssel áll meg az úttesten áthaladó gyalogosok előtt, azokat megijeszti;
- gyorsrajtást vagy relatív gyorsrajtást követ el (nem marad ura a járművének);
- elveszti a jármű feletti uralmát;
- a motorkerékpárral felhajt a járdára;
- a motorkerékpárral nem biztonságosan kanyarodik;
- a motorkerékpárral indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt;
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul hajtja végre;
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját;
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik;
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére;
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen;
- rendszeresen akadályozza a forgalmat;
- megtévesztő irányjelzést ad;
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál;
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen az egyenletes lassításra, későn fékez, a motorkerékpár hátsó kereke oldalra megcsúszik;
- fékezéskor a lábát az úttesten csúsztatja;

8.3. A "Trolibusz" kategóriás forgalmi vizsgafeladatok és értékelése

8.3.1. Végrehajtás

A vizsgázó a trolibusz üzembe helyezése után ellenőrizzé a féklevegő- és fékezőnyomást, valamint a fék működését.

A szükséges berendezéseket jelzéseket használva az ajtók zárása után körültekintően, határozottan, egyenletesen induljon el a trolibusszal.

A kezelő vonalon hajtson ki a kijelölt vizsgaútvonalra. Kövesse a szakoktató útvonal meghatározásra vonatkozó előírásait. Ennek hiányában az út vonalvezetése, a közúti jelzések és a felsővezeték által meghatározott módon közlekedjen.

8.3.2.A forgalmi vizsga sikertelenségét okozó hiba Ha a vizsgázó:

- közlekedési szabályt sért;
- a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni;
- veszélyhelyzetet teremt vagy balesetet okoz;
- az üzemi fék ellenőrzését elmulasztja;
- elindulás előtt a féklevegő- és fékezőnyomást nem ellenőrzi;
- az irányjelzést vagy a körültekintést elmulasztja;
- a tervezett indulási iránnyal ellenkezőleg a trolibusszal több mint 50 cm-t elgurul (kézifék helytelen kezelése miatt);
- olyan nagy kezdősebességgel indít, hogy az álló utasok eldőlésével járna;
- a fel- és leszállásra szolgáló ajtók zárt állapotát nem ellenőrzi;
- figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól;
- haladás közben rángatja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a trolibuszt (nem képes megtartani);
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad;
- rendszeresen kis követési távolságot tartva zavarja az előtte haladót;
- az útkereszteződést olyan sebességgel közelíti meg a trolibusszal, hogy képtelen annak forgalmi rendjét felmérni és aszerint cselekedni, illetve sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében. Durva fékezéssel áll meg az úttesten áthaladó gyalogosok előtt, azokat megijeszti, gyorshajtást vagy relatív gyorshajtást követ el (nem marad ura a járművének);
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a trolibuszt;
- elveszti a jármű feletti uralmát;

- felhajt a járdára (már egy kerékkal is);
- nem biztonságosan, nem a megfelelő sebességgel kanyarodik;
- indokolatlanul és szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt;
- a besorolást, sávváltoztatást, kanyarodást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre;
- ha az áramszedő vezetési hiba miatt kiugrik;
- balesetveszélyes manővere miatt a szakoktatóknak be kell avatkoznia;
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel;
- nem a közúti és egyéb jelzéseknek megfelelően közlekedik;
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére;
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen, rendszeresen akadályozza a forgalmat;
- megtévesztő irányjelzést ad;
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál;
- a vészjelző jelzését nem veszi figyelembe, illetőleg a fékezést nem idejében és a teljes megállásig végzi;
- az elsőbbségadást elmulasztja;
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen az egyenletes lassításra, a trolibuszban az álló utasok elesnének;
- a megállóhelyen nem áll meg, azt kihagyja;
- a körültekintést elmulasztja, a jobb oldali, valamint az utastér felé néző visszapillantó tükörbe nem tekint be;
- a trolibusszal (zavaró körülmény nélkül) nem képes a megállóhelyet jelző táblánál, csak annak elhagyása után megállni;
- megállóban a trolibuszt nyitott ajtóval hagyja elgurulni;
- a megállóhelyen való megálláskor a járművet a rögzítő fékkel nem rögzíti;
- a megállónál az úttesten lévő vízzel a várakozó utasokat besározza;
- a jelzőcsengő megszólalása után nyitott ajtóval indul el a trolibusszal;

8.4. A forgalmi vizsga értékelése

A forgalmi vizsga értékelésekor az 5.5. pontban foglaltak szerint kell eljárni.

Amennyiben a vizsgázó a forgalmi vizsga során sikertelen vizsgát okozó hibát nem követ el, a vizsga megkezdésekor meghatározott útvonalon végig kell haladnia, hibáinak (hibavonalainak) számától függetlenül.

8.4.1. A minősítő lap kitöltése

A vizsgabiztos a vizsga során a vizsgaútvonalon a műveletek, manőverek elvégzésekor a vizsgázó teljesítményének megfelelően értékeli a feladat végrehajtását. Az egyes hibákat hibavonallal kell jelölni. A hibavonalat a manőver alatti és az útvonalhoz kapcsolódó rovatokba kell bejegyezni, ugyanakkor a hibára utaló szövegmezőben a vonatkozó hibát jelezni kell.

9. A vizsgázó lemondása sikeres vizsgáról

Összevont kategóriás képzés esetén a vizsgaigazolás "B" kategóriára történő kiállítása céljából szükséges, hogy a vizsgázó lemondjon a "C1" alkategóriában vagy "C" kategóriában tett sikeres vizsgájáról, illetőleg egy adott kategóriában történő új tanfolyam elvégzése esetén az előző tanfolyamon szerzett sikeres vizsgáiról. A vizsgázó az alábbi nyilatkozatot tölti ki 2 példányban, és azt a felügyeletnek leadja.

13. táblázat

9. melléklet a 24/2005. (IV 21.) GKM rendelethez

A vizsgaigazolás tartalma

1. Vezetői engedéllyel nem rendelkező személy által tett vizsga (1. vizsga) .
2. Már meglévő vezetési jogosultság bővítéséhez kapcsolódó vizsga (kategóriabővítés) .
3. Korábban tett vizsga igazolása (igazoláspótlás) .
4. Korábbi igazolás javítása (javítás) .
5. Érvénytelenítés.
6. Vezetési jogosultság ismételt megszerzése.
7. Honosítás/visszahonosítás.

Az 1-7. pontban foglaltakat értelemszerűen az igazolás kiadásának alapjául szolgáló eljáráshoz kapcsolódóan kell kitölteni.

8. A vizsgaigazolást kiállító közlekedési felügyelet megnevezése és az adatok azonosítására szolgáló számjel.

9. Vizsgázó:

a) neve,

b) születéskori neve,

c) születési hely,

d) anyja neve,

e) születési idő,

f) állampolgárság,

10. Az adott kategóriában tett vizsga megnevezése a külön jogszabályban⁴¹ meghatározott betűjellel jelölve a kategóriát, továbbá a vizsga időpontja.

11. A vezethető jármű műszaki kialakítására vonatkozó korlátozás megnevezése.

12. A PÁV IV. korlátozás.

13. Dátum és a kiállító felügyelet bélyegzőlenyomata és aláírása.

14. Az igazoláson az alábbi záradékot kell feltüntetni:

"A vizsga letételéhez a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendeletben meghatározott feltételek meglétét a vizsgázó nyilatkozata és a csatolt iratai alapján a közlekedési felügyelet ellenőrizte."

10. melléklet a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelethez

A tevékenységi engedély tartalma

1. A szakoktató neve:

2. Szakoktatói igazolvány szám:

3. Az engedélyező hatóság megnevezés:

4. Az engedély száma:

5. Az engedély területi és időbeni érvényessége:

6. Korlátozások:

7. A szakoktató oktatási megbízását adó képző szervek iskolavezetőinek bejegyzése, aláírása és bélyegzőlenyomata a foglalkoztatás megkezdésekor és befejezésekor:

8. A kibocsátás kelte:

9. Az engedély kiadására jogosult személy aláírása:

10. Az engedélyező hatóság bélyegzőlenyomata:

⁴¹ A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 1. számú melléklete.

11. melléklet a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelethez

A szakoktatói, iskolavezetői és vizsgabiztosi képesítés megszerzéséhez szükséges tantervek oktatási témakörei

1. A szakoktatói képesítéshez:

- a) Pedagógiai, andragógiai ismeretek,
- b) Oktatástechnológia,
- c) Emberi tényezők,
- d) Etikai ismeretek,
- e) A közúti járművezető-képzésre és vizsgáztatásra vonatkozó jogszabályok,
- f) Képzési és vizsgáztatási ügyintézés és adminisztráció,
- g) Közlekedési ismeretek és tanításának módszertana, h) Műszaki ismeretek és tanításának módszertana,
- i) Járművezetés elmélete és tanításának módszertana,
- j) Járművezetési ismeretek és tanításának módszertana,
- k) Járművezetési gyakorlat és tanításának módszertana,
- l) Hospitálási gyakorlat,
- m) Tanítási gyakorlat,
- n) A jármű vezetésének gyakorlata,
- o) Önismereti, kommunikációs és konfliktuskezelési tréning.

2. Az iskolavezetői képesítéshez:

- a) Alapvető államigazgatási ismeretek,
- b) A közúti járművezető-képzésre vonatkozó jogszabályok,
- c) Képzési, vizsgáztatási ügyintézés és adminisztráció,

- d) Gazdasági, munkajogi, vállalkozói ismeretek,
- e) Menedzseri ismeretek (tisztességes piaci magatartási ismeretek) .

3. A vizsgabiztosi képesítéshez: *

- a) Pedagógiai, andragógiai ismeretek,
- b) Oktatástechnológia,
- c) Emberi tényezők,
- d) Etikai ismeretek,
- e) A közúti járművezető-képzésre és vizsgáztatásra vonatkozó jogszabályok, f) Képzési és vizsgáztatási ügyintézés és adminisztráció,
- g) Közlekedési ismeretek és tanításának módszertana, h) Műszaki ismeretek és tanításának módszertana,
- i) Járművezetés elmélete és tanításának módszertana, j) Járművezetési ismeretek és tanításának módszertana, k) Járművezetési gyakorlat és tanításának módszertana, l) A vizsgáztatás elmélete,
- m) Elméleti vizsgáztatás módszertana,
- n) Műszaki ismeretek vizsgáztatásának módszertana,
- o) Járműkezelési és rutin vizsgák vizsgáztatásának módszertana,
- p) Forgalmi vizsgák vizsgáztatásának módszertana,
- q) Hospitálási gyakorlat,
- r) A jármű vezetésének gyakorlata,
- s) Önismereti, kommunikációs és konfliktuskezelési tréning.

* Az egyes ismeretek megszerzése szakképesítés meglétét tanúsító okmány bemutatásával igazolható.